

Domov>Denarni zahtevki>Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU

Lahko se zgodi, da boste želeli hitro sprejetje ukrepov v državi članici, v kateri ne teče postopek v vaši glavni zadevi, ne da bi čakali pravnomočno sodno odločbo.

Lahko se zgodi, da ste vložili tožbo pri sodišču, vendar postopek teče počasi, zato se vam zdi, da se vas pusti čakati. Bojite se, da bo vaš dolжник izkoristil dolgotrajni postopek in različna pravna sredstva, da bi se izognil upnikom, preden bo sploh izdana sodna odločba. Na primer, uredi lahko svojo plačilno nesposobnost ali prenese sredstva. Če to stori, je v vašem interesu, da od sodišča zahtevate začasne ukrepe.

Sodišče lahko odredi začasne ali previdnostne ukrepe v zvezi z dolžnikovimi sredstvi. Namen vseh teh ukrepov je predvideti izdajo pravnomočne meritorne odločbe za določeno obdobje, zato da se zagotovi, da jo bo mogoče izvršiti.

Vendar obstajajo precejšnje razlike med pogoji za odreditev teh ukrepov med državami članicami.

Za podrobnejše informacije o posamezni državi izberite ustrezno zastavico.

Zadnja posodobitev: 08/10/2020

Stran vzdržuje Evropska komisija. Informacije na teh straneh ne izražajo nujno uradnega stališča Evropske komisije. Komisija ne sprejema nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki, vsebovanimi ali navedenimi v tem dokumentu. Pravila glede avtorskih pravic spletnih strani EU so navedena v pravnem obvestilu.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Belgija

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Namen ukrepov zavarovanja (*mesures conservatoires/bewarende maatregelen*) je zagotoviti ohranitev pravic. Konkretno upniku omogočajo, da se zaščiti pred tveganjem, da od svojega dolžnika ne bo prejel plačila.

Če ukrepi zavarovanja ne zadostujejo, lahko sodišče odredi začasne ukrepe (*mesures provisoires/voorlopige maatregelen*), ki imajo podoben učinek kot pričakovana sodna odločba v postopku v glavni stvari. Z dokončno odločbo se lahko ti začasni ukrepi potrdijo ali razveljavijo.

Sodišče lahko odredi začasne ukrepe in ukrepe zavarovanja, ki se nanašajo na dolžnikovo premoženje. Za vračilo dolgov velja načelo, da je dolжник za vračilo dolga odgovoren z vsem svojim premičnim (gotovina, pohištvo, nakit in delnice) in nepremičnim premoženjem (zemljišča, stavbe in stanovanje). Upnik lahko uveljavlja tudi pravice, ki jih ima njegov dolжник (dobroimetje, plača).

1.1 Ukrepi zavarovanja

A. Preventivni rubež

Vsak upnik lahko v primerih, ki zahtevajo hitro ukrepanje, sodišču predlaga odobritev preventivnega rubeža (*saisie conservatoire/bewarend beslag*) dolžnikovega premoženja, ki ga je mogoče zarubiti (člen 1413 sodnega zakonika (*Code judiciaire/Gerechtig Wetboek*)). Dolжник nato ne more več prosto razpolagati s premoženjem, ki je predmet preventivnega rubeža. To pomeni, da ga ne more več prodati, podariti ali obremeniti s hipoteko. Ta nezmožnost razpolaganja ima samo relativen učinek: velja samo v korist upnika, ki je predlagal rubež. Dolжник ostane lastnik premoženja in ohrani pravico do njegovega uživanja.

B. Sekvestracija

Sekvestracija (*séquestre/sekwester*) je izročitev spornega predmeta v hrambo, ki traja do dokončne odločbe (člen 1955 in naslednji civilnega zakonika (*Code civil/Burgerlijk Wetboek*)). O sekvestraciji se lahko dogovorijo stranke (sporazumna sekvestracija – *séquestre conventionnel/conventioneel sekwester*) ali jo odredi sodišče (sodna sekvestracija – *séquestre judiciaire/gerechtig sekwester*). V nasprotju z običajno izročitvijo v hrambo se lahko sekvestracija uporabi tudi za nepremično premoženje (člen 1959 civilnega zakonika).

C. Popis premoženja

Namen popisa premoženja (*inventaire/inventaris* or *boedelbeschrijving*) je določitev sestave zapuščine, skupnega premoženja zakoncev ali nedeljivega premoženja več strank (člen 1175 sodnega zakonika) na zahtevo upnikov, zakonca ali sodedičev. Osebe, ki zahtevajo popis premoženja, imajo pravico izbrati notarja, ki bo izdelal seznam premoženja v javni listini. V primeru nesoglasja notarja določi mirovni sodnik (*juge de paix/vrederechter*) (člen 1178 sodnega zakonika). Za morebitni spor je pristojno mirovno sodišče.

D. Zapečatenje

Posledica zapečatenja premoženja (*aposition des scellés/verzegeling*) je, da premoženje v praksi ni več na voljo. Kadar je to potrebno zaradi resnega interesa, lahko upnik, zakonec ali dedič zahteva zapečatenje predmetov, ki so del zapuščine, skupnega premoženja zakoncev ali nedeljivega premoženja več strank (člen 1148 sodnega zakonika). Zapečatenje se predlaga pri mirovnem sodišču. Ta lahko na zahtevo osebe, ki je predlagala zapečatenje, upnikov, zakonca ali dedičev tudi odredi odpravo zapečatenja. Mirovno sodišče odloči tudi o ugovoru zoper odpravo zapečatenja.

1.2 Začasni ukrepi

Začasni ukrepi so ukrepi, ki jih je mogoče preklicati in obrniti. Uporabijo se v okviru postopka za izdajo začasne odredbe (*référé/kort geding*) ali postopka v glavni stvari.

1.3 Začasna izvršitev

Začasna ali predhodna izvršitev je mogoča pod nekaterimi natančno določenimi pogoji po izdaji sodbe, ki še ni postala pravnomočna.

Razen v izjemnih primerih, določenih z zakonom, ali razen če sodišče ne odloči drugače s posebej obrazloženo odločbo in brez poseganja v člen 1414, ugovor (*opposition/verzet*), vložen zoper dokončne sodne odločbe, zadrži njihovo izvršitev.

Razen v izjemnih primerih, določenih z zakonom, ali razen če sodišče ne odloči drugače s posebej obrazloženo odločbo in brez poseganja v člen 1414, so dokončne sodbe začasno izvršljive ne glede na pritožbo (*appel/hoger beroep*) in brez varščine, če sodišče ni odredilo njenega pologa (člen 1397 sodnega zakonika).

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

A. Preventivni rubež

Oseba, ki je pridobila sodno odločbo v svojo korist, lahko, tudi če je bila odločba izdana v tujini, pooblasti sodnega izvršitelja (*huissier de justice/gerechtsdeurwaarder*), da opravi preventivni rubež premoženja osebe, zoper katero je bila odločba izdana. Če sodna odločba ni bila izdana, je za izvedbo takega rubeža potrebno posredovanje sodišča.

Predlogi se vložijo pri izvršilnem sodišču (*juge des saisiesbeslagrechter*) in se proučijo enako kot predlogi v postopku za izdajo začasne odredbe (člen 1395 sodnega zakonika). Rok od vročitve vabila do prihoda pred sodišče je najmanj dva dni, vendar se lahko v nujnih primerih skrajša.

Enostranski predlog (*requête unilatérale/eenzijdig verzoekschrift*) za preventivni rubež vložijo odvetnik pri izvršilnem sodišču, ki lahko odobri opravo rubeža. Izvršilno sodišče odloči v osmih dneh s sklepom. Ta sklep mora sodni izvršitelj z obvestilom o rubežu vročiti osebi, zoper katero je odrejen rubež, da jo seznanijo s postopkom, uvedenim zoper njo.

Sklep je začasno izvršljiv brez nadaljnjih formalnosti, njegova pravnomočnost pa je zgolj relativna. Izvršilno sodišče ga lahko zaradi spremenjenih okoliščin kadar koli spremeni ali razveljavi. Tarifa za plačilo dela sodnega izvršitelja je določena s kraljevim odlokom z dne 30. novembra 1976 (belgijski uradni list z dne 8. februarja 1977).

B. Sekvestracija

Za sporazumno sekvestracijo je potreben zgolj veljaven dogovor med strankama brez posredovanja sodišča, medtem ko je to posredovanje obvezno pri sodni sekvestraciji.

V obeh primerih se postavi sodni skrbnik (*gardien judiciaire/gerechtigde bewaarder*), ki se določi bodisi z dogovorom bodisi ga določi sodišče. Ta skrbnik mora v zvezi s predmetom, ki mu je zaupan, ravnati z vso potrebno skrbnostjo. Poleg tega mora predmet po končani sekvestraciji vrniti. Pravico ima do plačila, določenega z zakonom (tretji odstavek člena 1962 civilnega zakonika).

C. Začasni ukrepi

Začasne ukrepe je treba vedno predlagati pri sodišču v okviru postopka za izdajo začasne odredbe ali postopka v glavni stvari. Odredi jih lahko tudi arbiter (člen 1696 sodnega zakonika).

V nujnih primerih predsednik sodišča prve stopnje (*tribunal de première instance/rechtbank van eerste aanleg*) izda začasno odredbo v vseh zadevah, ki po zakonu niso zunaj pristojnosti sodišč (prvi odstavek člena 584 sodnega zakonika). „Začasna“ pomeni, da je odredba samo začasna ter da ne more imeti dokončnih in nepovratnih učinkov. Tudi predsednik delovnega sodišča (*tribunal du travail/arbeidsrechtbank*) in predsednik gospodarskega sodišča (*tribunal de commerce/rechtbank van koophandel*) lahko v nujnih primerih izdajo začasno odredbo v zadevah, ki spadajo v pristojnost teh sodišč.

Začasna odredba ne more vplivati na samo zadevo (v glavni stvari), kar pomeni, da je njena pravnomočnost zgolj relativna. Sodnik, ki odloča v postopku v glavni stvari, ne more biti nikakor vezan na to odredbo, saj lahko sodnik začasne odredbe odredi samo začasne ukrepe.

V postopku za razvezo zakonske zveze lahko predsednik družinskega sodišča (*tribunal de la famille/familie rechtbank*) odloči o začasnih ukrepih v zvezi z osebnostjo, preživnino in premoženjem zakoncev in otrok (prvi odstavek člena 1280 sodnega zakonika).

Nasprotna stranka je po sodnem izvršitelju obveščena o odrejenih ukrepih in pozvana, naj jih upošteva, po potrebi pod grožnjo uporabe sredstev javne prisile in/ali periodične denarne kazni. Tarifa za plačilo dela sodnega izvršitelja je določena s kraljevim odlokom z dne 30. novembra 1976 (belgijski uradni list z dne 8. februarja 1977).

Mirovno sodišče, ki odloča na prvi stopnji, lahko odredi nujne začasne ukrepe za čas skupnega življenja zakoncev ali oseb v registrirani skupnosti, ki ne shajata več drug z drugim. Ti ukrepi se na primer nanašajo na družinski dom, osebnost in premoženje otrok. Ukrepi so začasni in prenehajo veljati, ko preneha skupno življenje. Z njimi ni mogoče trajno organizirati razveze zakonske zveze v primeru poročenega para. O morebitni dokončni ureditvi razveze zakonske zveze mora odločiti sodišče prve stopnje.

D. Začasna izvršitev

Sodba predstavlja izvršilni naslov. Dokler sodba ne postane pravnomočna, je ni mogoče izvršiti. Razen v izjemnih primerih, določenih z zakonom, ali razen če sodišče ne odloči drugače s posebej obrazloženo odločbo, se izvršitev odloži zaradi možnosti vložitve ugovora, ne odloži pa se zaradi možnosti vložitve pritožbe ali kasacijske pritožbe (člen 1397 sodnega zakonika).

Sodišče, ki je izdalo dokončno sodbo, lahko dovoli njeno začasno izvršitev, razen v primerih, prepovedanih z zakonom (člen 1399 sodnega zakonika), kot so na primer dokončne sodbe v zvezi z osebnim stanjem.

Če je začasna izvršitev mogoča, se opravi na tveganje stranke, ki jo predlaga. Sodišče lahko začasno izvršitev pogoji s tem, da ta stranka položi varščino (člen 1400 sodnega zakonika). Ta lahko zahteva izvršitev, vendar mora položiti določen denarni znesek ali predložiti bančno garancijo pri depozitnem in konsignacijskem uradu (*Caisse des dépôts et consignations/Deposito- en Consignatiekas*). Mogoče je namreč, da bo sodba v pritožbenem postopku razveljavljena in da bo tožena stranka upravičena do odškodnine.

2.2 Glavni pogoji

A. Preventivni rubež

Preventivni rubež se lahko odredi samo v nujnih primerih ter če je terjatev gotova, izterljiva in zapadla.

Nujnost pomeni, da je plačilna sposobnost dolžnika negotova, zaradi česar so ogrožene upnikove pravice na dolžnikovem premoženju. Preventivni rubež se ne sme uporabiti kot sredstvo pritiska, vendar je legitimen, če je glede na objektivna merila finančni položaj dolžnika negotov. Nujnost mora biti podana tako v času rubeža kot tudi v času, ko sodnik odloči o njegovi ohranitvi.

Terjatev upnika mora biti gotova, kar pomeni, da mora biti zadostno utemeljena in je ni mogoče razumno izpodbijati. Dalje, biti mora izterljiva. Njen znesek mora namreč biti določen ali ga mora biti vsaj mogoče začasno oceniti. Če natančen znesek dolga še ni določen, ga bo ocenilo sodišče. Nazadnje, terjatev mora biti zapadla, kar pomeni, da mora imeti upnik pravico zahtevati njeno plačilo. V členu 1415 sodnega zakonika je ta pogoj natančneje opredeljen, da bi se lahko tudi terjatve v zvezi z rednimi prihodki, ki bodo zapadle (preživnine, najemnine, obresti), in celo pogojne in morebitne terjatve upoštevale za preventivni rubež.

B. Sekvestracija

Sodišče lahko odredi sodno sekvestracijo zarubljenega premičnega premoženja dolžnika, nepremičnine ali premičnine, katere lastništvo ali posest je predmet spora med dvema ali več osebami, ali predmetov, ki jih dolžnik ponudi za poravnavo dolga (člen 1961 civilnega zakonika). Na splošno to pravilo velja vedno, kadar okoliščine zadeve upravičujejo sekvestracijo kot obliko ukrepa zavarovanja za ohranitev predmetov v obstoječem stanju, ne da bi to ogrozilo dokončno rešitev. Nujnost ni pomembna. Vendar pa bo sodišče pri uporabi sekvestracije previdno, saj gre za resen in izjemen ukrep, ki se lahko odobri samo, če zanj obstajajo dovolj dobri razlogi.

C. Začasni ukrepi

Zadeva lahko privede do postopka za izdajo začasne odredbe samo, kadar je tako nujna, da bi tožnik, če ukrepi ne bi bili takoj sprejeti, utrpel precejšnjo škodo ali bi imel resne nevšečnosti. Nujnost je torej bistveno merilo, da se lahko začne postopek za izdajo začasne odredbe.

Tudi začasni ukrepi v okviru postopka v glavni stvari morajo biti nujni. Zato se ti ukrepi, ki jih je mogoče predlagati pri mirovnem sodišču, imenujejo „nujni začasni ukrepi“ (*mesures provisoires urgentes/dringendende voorlopige maatregelen*).

D. Začasna izvršitev

Merilo, ki ga sodišče upošteva pri odločanju, ali bo dovolilo začasno izvršitev ali ne, se nanaša na tveganje tožnika, da bo nasprotna stranka po nepotrebnem zavlačevala izvršitev sodbe ali jo onemogočila. Če nasprotna stranka vložijo pritožbo ali ugovor samo zato, da bi se izognila izvršitvi sodbe, bo to sodišče, ki je izdalo sodbo, spodbudilo k odreditvi njene začasne izvršitve. V nekaterih zadevah pa je začasna izvršitev prepovedana (glej zgoraj).

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

A. Preventivni rubež

Predmet preventivnega rubeža so lahko vse vrste premoženja (premično, nepremično in nematerialno). Vendar nekaterih vrst premoženja ni mogoče zarubiti (ali jih je mogoče zarubiti samo delno). Nezarubljenost izhaja iz zakona, narave premoženja ali povezave med premoženjem in dolžnikom.

Premoženje, ki ga ni mogoče zarubiti, je navedeno v členu 1408 sodnega zakonika. Če povzamemo, so to premoženje, ki ga dolžnik nujno potrebuje, predmeti, potrebni za izobraževanje ali poklicno usposabljanje osebe, zoper katero se predlaga rubež, ali njenih otrok, premoženje, ki ga ta oseba nujno potrebuje za opravljanje poklica, predmeti, potrebni za verske obrede, hrana in gorivo. Člen 1410(2) sodnega zakonika določa terjatve, ki jih ni mogoče nikoli zarubiti, med drugim so to družinske dajatve in minimalna plača.

Plače dolžnika in drugi primerljivi dohodki se lahko zarubijo samo delno. Zneski so določeni v členu 1409(1) sodnega zakonika in se vsako leto prilagodijo s kraljevim odlokom, ki upošteva indeks cen življenjskih potrebščin. S členom 1410(1) sodnega zakonika je področje uporabe delnega rubeža razširjeno med drugim na preživitve, pokojnine, nadomestila za brezposelnost, nadomestila zaradi nezmožnosti za delo in invalidnine.

Premoženje, ki je predmet rubeža, sodni izvršitelj navede v uradnem zapisniku zaradi njegove morebitne poznejše prodaje, razen če se lahko prek sodnega izvršitelja doseže dogovor z upnikom. Odstranitev premoženja, ki ga je navedel sodni izvršitelj, je formalno prepovedana in pomeni kaznivo dejanje.

B. Sekvestracija

Sodišče lahko odredi sodno sekvestracijo zarubljenega premičnega premoženja dolžnika, nepremičnine ali premičnine, katere lastništvo ali posest je predmet spora med dvema ali več osebami, ali predmetov, ki jih dolžnik ponudi za poravnavo dolga (člen 1961 civilnega zakonika).

C. Začasni ukrepi

V postopkih za izdajo začasne odredbe je začasna ureditev mogoča v vseh vrstah zadev. Predsednik sodišča prve stopnje je pristojen za odločanje o vseh civilnopравниh sporih. Za zadeve, povezane z delovnim ali gospodarskim pravom, pa je pristojen predsednik delovnega ali gospodarskega sodišča.

Družinsko sodišče lahko odredi nujne začasne ukrepe za čas skupnega življenja, na primer glede družinskega doma, osebnosti in premoženja otrok. To velja samo za zakonce (člen 223(1) civilnega zakonika) in osebe v registrirani skupnosti (člen 1479(1) civilnega zakonika), ne pa tudi za osebe v neregistrirani skupnosti.

D. Začasna izvršitev

Načeloma so lahko vse sodbe predmet začasne izvršitve, če jo odobri sodišče, razen v primerih, prepovedanih z zakonom (člen 1399 sodnega zakonika).

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

A. Preventivni rubež

Oseba, zoper katero se opravi rubež, ne izgubi lastninske pravice in pravice do uživanja (rabe, oddaje v najem, prihodkov, dobičkov) zarubljenega premoženja. Edina omejitev je, da ga ne sme odsvojiti ali obremeniti s hipoteko. Dejstvo, da dolžnik nima pravice razpolagati z zadevnim premoženjem, pomeni, da bi bil kakršen koli posel, ki bi ga kljub vsemu sklenil, sicer veljaven, ne bi pa ga bilo mogoče uveljavljati zoper upnika, ki je predlagal rubež. Upniku ga torej ne bi bilo treba upoštevati in bi lahko ravnal, kot da se posel ni zgodil.

B. Sekvestracija

Sekvestracija tako kot običajna izročitev v hrambo pomeni prenos materialne posesti premoženja na skrbnika. Skrbnik lahko opravlja samo dejanja za ohranitev premoženja.

C. Začasni ukrepi

Ni relevantno.

D. Začasna izvršitev

Posledica začasne izvršitve je izvršitev sodbe kljub možnosti njene razveljavitve v pritožbenem postopku s pritožbo ali postopku z ugovorom. Tožnik nosi tveganje, povezano z izvršitvijo (glej zgoraj).

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

A. Preventivni rubež

Veljavnost preventivnega rubeža je omejena, načeloma na tri leta. Izvršilno sodišče lahko določi krajši rok. Rubež se lahko obnovi, dokler se prvi rok še ni iztekel. Obnovitev, ki dejansko pomeni podaljšanje obstoječega roka, se odobri, če obstajajo utemeljeni razlogi in še vedno obstaja nujnost.

B. Sekvestracija

Zakon ne določa nobenega roka za sekvestracijo. Če ni več tveganja, da predmetov ne bo mogoče ohraniti v obstoječem stanju in da bo dokončna rešitev ogrožena, se sekvestracija odpravi.

C. Začasni ukrepi

Zakon ne določa časa veljavnosti začasnih ukrepov. Z dokončno odločbo v sporu se lahko začasni ukrepi potrdijo ali razveljavijo.

D. Začasna izvršitev

Ni relevantno.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

A. Preventivni rubež

Oseba, ki je predlagala rubež, se lahko pritoži zoper sklep izvršilnega sodišča, s katerim je zavrnjena oprava preventivnega rubeža, in sicer v enem mesecu po vročitvi sklepa (prvi odstavek člena 1419 in člen 1031 sodnega zakonika). Zadeva se obravnava enako kot pred prvim sodiščem; sodbo izda zunajobravnavni senat (*chambre du conseil/raadkamer*). Če je rubež odobren na drugi stopnji, mora oseba, zoper katero se predlaga rubež in ki mu želi nasprotovati, pri pritožbenem sodišču (*cour d'appel/hof van beroep*) vložiti ugovor tretjega (*tierce opposition/derdenverzet*).

Oseba, zoper katero se predlaga rubež, ali katera koli druga zainteresirana stranka lahko vloži ugovor tretjega zoper sklep izvršilnega sodišča, s katerim je odobren preventivni rubež (člen 1419 sodnega zakonika). Ugovor tretjega je treba vložiti v enem mesecu od vročitve sklepa o odobritvi rubeža pri sodišču, ki je izdalo navedeni sklep (člen 1125 sodnega zakonika). Ugovor tretjega nima odločilnega učinka, razen če izvršilno sodišče odobri odložitev izvršitve.

B. Sekvestracija

Ni relevantno v primeru sekvestracije, dogovorjene med strankama.

Sodna sekvestracija je odločba sodišča, zoper katero je mogoče vložiti pravno sredstvo v skladu z določbami sodnega zakonika.

C. Začasni ukrepi

Vsaka stranka, ki meni, da je oškodovana zaradi sklepa, izdanega v postopku za izdajo začasne odredbe, ima možnost vložiti pritožbo ali ugovora.

Pritožbeno sodišče odloča o pritožbah zoper sklepe predsednika sodišča prve stopnje ali gospodarskega sodišča. Pritožbe zoper sklepe predsednika delovnega sodišča je treba vložiti pri delovnem sodišču.

Rok za vložitev pritožbe ali ugovora je en mesec od vročitve sklepa, če se je postopek začel s sodnim pozivom (*assignation/dagvaarding*) ali prostovoljnim prihodom pred sodišče (*comparution volontaire/vrijwillige verschijning*), in en mesec od obvestila o sklepu s sodnim pisanjem (*pli judiciaire/gerechtsbrief*), če je bil sklep izdan na podlagi enostranskega predloga.

D. Začasna izvršitev

Pritožba zoper začasno izvršitev ni mogoča. Pritožbeno sodišče namreč ne sme v nobenem primeru prepovedati ali odložiti izvršitve sodbe (člen 1402 sodnega zakonika).

Zadnja posodobitev: 24/10/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [bg](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Bolgarija

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Za sodni postopek je na splošno značilno daljše ali krajše trajanje. Ta zakasnitev, ki je posledica različnih faz in stopenj postopka, lahko včasih zaradi zapoznele sodbe in torej zapoznelega začetka njene veljavnosti privede do neučinkovitosti zahtevanega pravnega varstva. Zakonodajalec je v zvezi s tem predvidel niz ukrepov za zagotovitev učinkovitosti zahtevanega pravnega varstva.

Zadeve v zvezi z zavarovanjem terjatve urejajo določbe členov od 389 do 404 zakonika o civilnem postopku (ZCP).

V skladu s členom 391 ZCP je zavarovanje terjatve dovoljeno, kadar bi bilo brez takih začasnih ukrepov tožniku onemogočeno ali precej oteženo uveljavljanje pravic, ki izhajajo iz sodne odločbe, in kadar: (a) je terjatev podprta s trdnimi listinskimi dokazi ali (b) naj bi bila predložena varščina v znesku, ki ga sodišče določi v skladu s členoma 180 in 181 zakona o obligacijskih in pogodbenih razmerjih (ZOPR). Varščina se lahko zahteva tudi, če obstajajo trdni listinski dokazi.

Zato je bistveni in obvezni pogoj za odobritev začasnih ukrepov nevarnost, da tožnik ne bo mogel uveljavljati svojih pravic na podlagi sodne odločbe, ki bo verjetno izdana v zvezi z morebitno utemeljeno terjatvijo.

Da bi sodnik dovolil zavarovanje terjatve, mora oceniti, ali so izpolnjeni naslednji pogoji: potreba po zavarovanju terjatve, verjetna utemeljenost terjatve ter primernost in ustreznost začasnega ukrepa, kot ga navaja tožnik, glede na potrebe posamezne zadeve in izrecno zahtevanega pravnega varstva.

V skladu s členom 397(1) ZCP pravo predvideva naslednje začasne ukrepe:

zaseg nepremičnega premoženja;

rubež premičnin in prejemkov, vključno z rubežem deležev v družbi;

druge ustrezne ukrepe, ki jih določi sodišče, vključno z zaplenbo motornega vozila in odlogom izvršbe.

Sodišče lahko odobri tudi več začasnih ukrepov do zneska terjatve.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Na podlagi določb poglavja 34 ZCP je zavarovanje terjatve dovoljeno:

v skladu s členom 389 ZCP – za vse vrste terjatev – ne glede na stanje zadeve pred končanem sodne preiskave med pritožbenim postopkom;

v skladu s členom 390 ZCP je mogoče vse terjatve zavarovati še pred vložitvijo tožbe.

Predlog za začasne ukrepe v zvezi z odprto zadevo:

ta predlog vložiti tožnik pri sodišču, pristojnem za obravnavanje pravnega spora. Da se dovoli zavarovanje terjatve, morajo biti izpolnjeni pogoji iz člena 391 ZCP – verjetna utemeljenost terjatve, potreba po zavarovanju terjatve (tj. nevarnost, da v primeru potrditve tožnikove terjatve te ne bo mogoče poravnati) ter ustreznost navedenega ukrepa. Če ni zadostnih dokazov, lahko sodišče v skladu s členom 391(2)(3) ZCP po lastni presoji zahteva tudi plačilo denarne varščine, kot jo določi.

Zavarovanje terjatve je dovoljeno tudi, ko je odločanje v zadevi prekinjeno.

Predlog za zavarovanje prihodnje terjatve:

predlog se vložiti v kraju stalnega prebivališča tožnika ali v kraju, kjer je premoženje, s katerim bo zavarovana terjatev. Kadar se zahteva odobritev začasnega ukrepa za „odlog izvršbe“, je treba predlog vložiti pri sodišču, ki je krajevno pristojno glede na kraj izvršbe.

Kadar se začasni ukrepi odobrijo v zvezi s prihodnjo terjatvijo, sodišče določi rok za prijavo terjatve, ki ne sme biti daljši od enega meseca. Stvarni pogoji za odobritev takih začasnih ukrepov so enaki tistim v zvezi z odobritvijo začasnih ukrepov v odprti zadevi.

V predlogu morata biti navedena zahtevani začasni ukrep in vrednost terjatve. Predložiti ga je treba ustreznemu okrajnemu sodišču ali ustreznemu okrožnemu sodišču, odvisno od pristojnosti sodišča v skladu s členom 104 ZCP.

Predlog lahko vložijo zadevna oseba ali njen zastopnik v postopku ali odvetnik. Kopija predloga ni potrebna, saj se ne predloži nasprotni stranki.

Začasni ukrepi, ki jih odobri sodišče, se naložijo z:

zasegom nepremičnega premoženja – po zemljiškoknjižnem uradu,

rubežem premičnin in prejemkov dolžnika – po javnem ali zasebnem sodnem izvršitelju, vključno z njegovo seznanitvijo tretjih oseb, kot so banke in druge kreditne institucije,

za začasne ukrepe v zvezi z osebniimi vozili – po ustreznih službah prometne policije,

za začasni ukrep „odloga izvršbe“ – kopijo sodne odločbe o odobritvi je treba predložiti ustreznemu sodnemu izvršitelju, ki je začel postopek izvršbe,

drugimi ukrepi, predvidenimi z zakonom – po ustreznem javnem ali zasebnem sodnem izvršitelju, ki ga izbere zadevna oseba.

2.2 Glavni pogoji

Stvarni pogoji za odobritev začasnih ukrepov (kot so opisani zgoraj) so določeni v členu 391 ZCP.

Zavarovanje preživninske terjatve je dovoljeno tudi, če niso izpolnjene zahteve iz člena 391 ZCP, v tem primeru lahko sodišče sprejme začasne ukrepe po uradni dolžnosti.

Dovoli se lahko tudi delno zavarovanje terjatve, vendar samo v zvezi z deli, ki so podprti z zadostnimi dokazi.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Na splošno je lahko predmet začasnih ukrepov katero koli dolžnikovo premoženje. Zavarovanje denarne terjatve z rubežem prejemkov, ki niso predmet izvršbe, ni dovoljeno.

V skladu s členom 393(1) ZCP zavarovanje denarne terjatve do države, državnih institucij in zdravstvenih ustanov na podlagi člena 5(1) zakona o zdravstvenih ustanovah ni dovoljeno.

Predmet začasnih ukrepov so lahko naslednje vrste premoženja:

bančni računi,

premičnine,

nepremičnine,

osebna vozila, kar zadeva njihovo zaplembo,

dejavnosti izvrševanja,

posamezno premoženje prihodnjega dolžnika, kot je ocenjeno v drugih primerih, izrecno določenih v zakonodaji.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Vsako dolžnikovo razpolaganje s premoženjem je neveljavno v razmerju do upnika ali pridruženih upnikov. Kar zadeva nepremično premoženje, neveljavnost učinkuje samo v zvezi z razpolaganji po vpisu zaplembe v register – na podlagi člena 452 ZCP.

S členom 453 ZCP so urejeni primeri neizvršljivosti pravic – s strani upnika in pridruženih upnikov –, pridobljenih po vpisu zaplembe v register in po prejemu obvestila o zasegu.

V skladu s členom 401 ZCP lahko zavarovani upnik vloži tožbo zoper odgovorno tretjo osebo za zneske ali premoženje, ki jih ta noče izročiti prostovoljno. Stroške postopka za zavarovanje terjatev nosi oseba, na zahtevo katere so bili začasni ukrepi odobreni, kot določa člen 514 ZCP s sklicevanjem na člen 401 ZCP, ki ureja začasne ukrepe.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Zavarovanje terjatve se odobri na podlagi načela, da se zadevni začasni ukrep v zvezi z odprto zadevo naloži pred sprejetjem ustrezne sodne odločbe v zadevi, ki je že začela veljati.

Kadar se začasni ukrepi odobrijo v zvezi s prihodnjo terjatvijo, sodišče določi rok za prijavo terjatve, ki ne sme biti daljši od enega meseca. Če se dokazi o prijavi terjatve v določenem roku ne predložijo, sodišče prekliče začasne ukrepe po uradni dolžnosti – na podlagi člena 390(3) ZCP.

V primeru prijave terjatve, v zvezi s katero so bili odobreni začasni ukrepi, kot je običajno, začasni ukrepi ostanejo veljavni in učinkujejo do izdaje sodne odločbe v zadevi.

Člen 402 ZCP ureja postopek preklica odobrenih začasnih ukrepov. Določa, da mora zainteresirana oseba vložiti vlogo, katere kopijo je treba izročiti osebi, ki je zaprosila za odobritev začasnih ukrepov. Slednja lahko v treh dneh vloži ugovor. Sodišče, ki zaseda na seji, zaprti za javnost, lahko začasne ukrepe prekliče, kadar je prepričano, da razlog, na podlagi katerega so bili odobreni, več ne obstaja ali da je tožena stranka v predpisanem roku predložila varščino, pri čemer je položila celotni znesek, ki ga zahteva tožnik (člen 398(2) ZCP). Zoper odločitev sodišča o preklicu začasnih ukrepov se je mogoče pritožiti v enem tednu z vložitvijo zasebne pritožbe.

Nadomestitev odobrenih začasnih ukrepov, kot določa člen 398 ZCP, se lahko odobri v naslednjih dveh primerih:

v skladu z odstavkom 1 – sodišče lahko na zahtevo ene od strank po seznanitvi nasprotne stranke in upoštevanju ugovorov, ki jih ta vloži v treh dneh po seznanitvi, dovoli, da se ena vrsta začasnih ukrepov nadomesti z drugo,

v skladu z odstavkom 2 – v primeru zavarovanja terjatve, ki jo je mogoče določiti v denarju, lahko tožena stranka dovoljeno zavarovanje brez soglasja nasprotne stranke kadar koli nadomesti s poroštvom v denarju ali drugih vrednostnih papirjih, kot določata člena 180 in 181 ZOPR.

V primerih iz člena 398(1)(2) ZCP se rubež ali zaseg prekliče.

Zakon toženi stranki ne preprečuje, da zoper tožnika vloži odškodninsko tožbo za škodo, ki so ji jo povzročili začasni ukrepi, če se terjatev, ki je bila predmet odobrenih začasnih ukrepov, prekliče ali se ne prijavi v predpisanem roku in če se zadeva konča (člen 403 ZCP).

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

V skladu s členom 396 ZCP se je mogoče zoper odločitev sodišča o zavarovanju terjatve pritožiti v enem tednu z vložitvijo zasebne pritožbe. Za tožnika začne ta enotedenski rok teči z vročitvijo sodne odločbe, medtem ko začne rok za toženo stranko (osebo, zoper katero so bili začasni ukrepi odobreni) teči od dneva, ko ji sodni izvršitelj, zemljiškoknjižni urad ali sodišče vroči obvestilo o naloženih začasnih ukrepih. Kopijo zasebne pritožbe je treba vročiti nasprotni stranki, ki mora odgovoriti v enem tednu.

V primeru pritožbe zoper odločitev o zavrnitvi začasnih ukrepov se toženi stranki ne vroči kopija tožnikove zasebne pritožbe.

Če pritožbeno sodišče potrdi sodno odločbo o odobritvi ali zavrnitvi začasnih ukrepov, zoper njegovo odločitev ni mogoče vložiti kasacijske pritožbe. Če pritožbeno sodišče odobri začasne ukrepe, ki jih je prvostopenjsko sodišče zavrnilo, se je mogoče zoper odločitev pritožbenega sodišča pritožiti z vložitvijo zasebne pritožbe pri vrhovnem kasacijskem sodišču, če so izpolnjeni pogoji iz člena 280 ZCP za vložitev take pritožbe.

V skladu s trenutno veljavnim ZCP se je mogoče pritožiti zoper odobrene začasne ukrepe in znesek varščine, ki jo je sodišče določilo kot pogoj za odobritev začasnih ukrepov. Vendar pritožba pred pritožbenim sodiščem ne more odložiti začasnih ukrepov, dokler višje sodišče ne odloči o pritožbi in ni sprejeta odločitev o razveljavitvi.

Zadnja posodobitev: 03/01/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Češka

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Začasni ukrepi

Začasni ukrepi se uporabljajo za prehodno, tj. začasno ureditev razmerij med strankami ali kadar obstajajo pomisleki, da bi bila lahko izvršitev sodne odločbe ogrožena.

Na splošno so začasni ukrepi, izdani pred začetkom postopka v glavni stvari, urejeni s členom 74 in naslednjimi zakonika o civilnem postopku (zakon št. 99/1963, kakor je bil spremenjen), medtem ko so začasni ukrepi, izdani po začetku takega postopka, urejeni s členom 102 navedenega zakonika. Posebni začasni ukrepi za nekatere posebne primere so urejeni z zakonom o posebnih sodnih postopkih (zakon št. 292/2013), in sicer so to začasni ukrepi, s katerimi se ureja položaj mladoletnega otroka, ki ni deležen ustreznega varstva (člen 452 in naslednji), in začasni ukrepi za zagotovitev zaščite pred nasiljem v družini (člen 400 in naslednji). S členom 12 zakona št. 292/2013 so določena tudi nekatera posebna pravila, ki dopolnjujejo splošna pravila o začasnih ukrepih v postopkih, ki spadajo na področje uporabe navedenega zakona.

Zavarovanje dokazov

Dokazi se zavarujejo, če obstaja bojazen, da dokazov pozneje ne bo mogoče izvesti oziroma da bo to zelo oteženo (npr. napake pri izpolnjevanju pogodbe o nakupu, katere predmet je pokvarljivo blago, ali zaslišanje prič, ki je hudo bolna ali v smrtni nevarnosti).

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Začasni ukrepi

Člen 74(3) zakonika o civilnem postopku (zakon št. 99/1963, kakor je bil spremenjen) določa, da se postopek za izdajo začasnega ukrepa začne z vložitvijo predloga.

Vendar člen 12 zakona št. 292/2013 določa, da lahko sodišče začasni ukrep odredi na lastno pobudo, če lahko na lastno pobudo začne tudi zadevni postopek (npr. postopek o varstvu mladoletnega otroka, postopek za odvzem poslovne sposobnosti, postopek za določitev skrbništva in postopek v zvezi s pogrešano osebo ali smrtjo). Sodišče v teh primerih odredi začasni ukrep po uradni dolžnosti.

Sodišče, pristojno za izdajo začasnega ukrepa, je sodišče, ki je pristojno za odločanje o glavni stvari; izjeme od tega pravila so navedene v členih 400 in 453 zakona št. 292/2013.

Dokazi se lahko zavarujejo:

pred začetkom postopka v glavni stvari, in sicer na predlog. Pristojno sodišče je sodišče, ki bi bilo pristojno za odločanje o glavni stvari, ali sodišče, v okrožju katerega so dokazi, ki jih je treba zavarovati;

med postopkom, in to tudi če predlog za zavarovanje dokazov ni vložen.

Stranke v zadevi naj bi bile navzoče pri zavarovanju dokazov, razen če bi lahko kakršna koli zamuda v zvezi s tem pomenila tveganje.

Dokazi se lahko zavarujejo tudi z notarskim zapisom (*notárský zápis*) ali zapisom izvršitelja (*exekutorský zápis*), če ta postopek poteka v navzočnosti notarja ali izvršitelja ali če je notar ali izvršitelj potrdil položaj.

2.2 Glavni pogoji

Začasni ukrep se lahko odredi:

če je treba začasno urediti razmerja med strankami;

če obstaja bojazen, da bo izvršitev sodne odločbe ogrožena;

za začasno ureditev razmerij.

Ocena, ali je treba začasno urediti razmerij med strankami, je odvisna od okoliščin posameznega primera. Začasni ukrep je odrejen samo, če je dokazana potreba po začasni ureditvi pravnih razmerij med strankami. Kar zadeva druge okoliščine, ki so upoštevne za odreditev takega začasnega ukrepa, zadostuje, da so dokazana vsaj dejstva, ki so bistvena za naložitev obveznosti na podlagi začasnega ukrepa.

Ogrožena izvršitev sodne odločbe

Če naj bi bil začasni ukrep odrejen zaradi bojazni, da bi bila lahko izvršitev sodne odločbe ogrožena, mora imeti upravičena stranka odločbo ali drug instrument, ki je podlaga za izvršitev sodne odločbe. Začasni ukrep se lahko odredi samo do takrat, ko sodna odločba postane izvršljiva, ali če obstajajo resni razlogi, zaradi katerih upravičena stranka do zdaj (začasno) ni bila sposobna zahtevati izpolnitve naložene obveznosti s sodno izvršbo. Hkrati morajo biti dokazana dejstva, ki utemeljujejo bojazen, da bi bila izvršitev sodne odločbe ogrožena (in sicer predvsem zaradi dolžnikovega ravnanja).

Predlog za izdajo začasnega ukrepa mora vsebovati podatke, določene s členom 42(4) in členom 75 zakonika o civilnem postopku (zakon št. 99/1963), pri čemer je treba med drugim navesti:

informacije o sodišču, pri katerem je predlog vložen;

kdo vlaga predlog in na katero zadevo se nanaša, tj. dejstva, ki upravičujejo predlagani začasni ukrep;

cilj predloga, tj. kateri začasni ukrep predlaga vložnik;

datum, ko je bil predlog sestavljen, in podpis vložnika ali njegovega zastopnika;

opis dejstva, da je treba začasno urediti razmerja med strankami oziroma da obstaja bojazen, da bo izvršitev sodne odločbe ogrožena.

Predlogu je treba priložiti vse listine, na katere se vložnik sklicuje.

Vložnik mora do dneva vložitve predloga na lastno pobudo, tj. brez poziva sodišča, položiti varščino v višini 10 000 CZK; v zadevah v zvezi z odnosi med podjetji, ki izhajajo iz poslovnih dejavnosti, znaša varščina 50 000 CZK. Obveznost pologa varščine ne velja za predloge, ki se nanašajo na vprašanja socialnega varstva (npr. preživnine, zaposlitev ali odškodnina za telesne poškodbe). Če zahteva glede varščine ni izpolnjena, se predlog zavrne.

Varščina se uporablja kot zavarovanje zahtevka za nadomestilo škode ali druge izgube, ki bi jo lahko zaradi odreditve začasnega ukrepa utrpeli stranke ali tretje osebe (tj. osebe, ki niso stranke postopka za izdajo začasnega ukrepa).

S členom 12(3) zakona št. 292/2013 je določena izjema od zahteve glede pologa varščine, določene s tem zakonom.

Zavarovanje dokazov

Dokazi se lahko zavarujejo pred začetkom postopka v glavni stvari (če se to predlaga), če obstaja bojazen, da dokazov pozneje ne bo mogoče izvesti oziroma da bo to zelo oteženo. Dokazi se ne zavarujejo, če očitno nimajo nobene teže v postopku. Sodišče zavrne predlog za zavarovanje dokazov, če sumi, da vložnik predloga dejansko ni vložil zaradi zavarovanja dokazov, ampak je bil njegov namen drugačen (npr. da bi pridobil sicer nedostopne informacije o dejavnostih druge osebe).

Predlog za zavarovanje dokazov mora poleg splošnih podatkov vključevati opis dejstev, ki naj bi bila predmet izvajanja dokazov. Prav tako morajo biti dokazi, ki naj bi bili zavarovani, natančno opredeljeni.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Začasni ukrepi

Člen 76 zakonika o civilnem postopku določa, da se lahko z začasnim ukrepom stranki odredi, naj na primer plača preživnino, položi denar pri sodišču, izroči predmet v hrambo sodišču, ne razpolaga z nekaterimi stvarmi ali pravicami, nekaj stori, se nečesa vzdrži ali omogoči, da se nekaj stori. Ukrep se lahko nanaša na katero koli stvar v lasti zadevne stranke.

Sodišče lahko z začasnim ukrepom obveznost naloži drugi osebi, ki ni stranka v postopku, če se to lahko upravičeno zahteva (npr. če oseba kupuje nepremičnino ob polnem zavedanju, da jo kupuje od lastnika, ki ni izpolnil plačilnih obveznosti do upnikov).

Posebni začasni ukrepi na podlagi zakona št. 292/2013

Posebni začasni ukrep, s katerim se ureja položaj otroka na podlagi člena 452 in naslednjih, se uporabi, če mladoletni otrok ni deležen ustreznega varstva, in sicer ne glede na to, ali ima kdo pravico do varstva in vzgoje otroka, ali če so otrokovo življenje, normalni razvoj ali drugi pomembni interesi resno ogroženi ali so bili moteni. Sodišče z začasnim ukrepom uredi otrokov položaj za čas, ko je to nujno potrebno, tako da otroka namesti v primerno okolje, kot je navedeno v sklepu sodišča.

Na podlagi člena 400 in naslednjih se lahko tožencu naloži posebni začasni ukrep, pri čemer se s tem ukrepom od njega zahteva, naj zapusti skupno gospodinjstvo in njegovo bližnjo okolico, se ne približuje skupnemu gospodinjstvu in vstopa vanj ter se vzdrži vzpostavljanja stikov z vložnikom, kakršnega

koli zalezovanja in nadlegovanja vložnika. Predlog mora vsebovati opis dejstev, iz katerega je razvidno, da je sobivanje vložnika in toženca v hiši ali stanovanju, v katerem imata skupno gospodinjstvo, za vložnika nevzdržno zaradi fizičnega ali psihičnega nasilja nad njim ali drugo osebo, ki živi v skupnem gospodinjstvu, ali opis dejstev, iz katerega je razvidno, da je vložnik žrtev zalezovanja ali nadlegovanja.

Zavarovanje dokazov

Predlog mora vsebovati tudi obrazložitev, zakaj vložnik predlaga zavarovanje dokazov. Kot dokazi se lahko uporabijo vsa sredstva, na podlagi katerih se lahko ugotovi dejansko stanje zadeve, zlasti zaslišanje prič, izvedensko mnenje, poročila in ugotovitve organov in pravnih oseb itd.

Eden od posebnih načinov zavarovanja dokazov je zavarovanje dokaznega predmeta v zadevi, ki se nanaša na pravice intelektualne lastnine (člen 78b zakonika o civilnem postopku (zakon št. 99/1963)). Oseba, ki je bila priča kršitvi pravice intelektualne lastnine, ima *locus standi*. Pristojno sodišče je okrožno sodišče, na območju pristojnosti katerega je bil predmet zavarovan. Zavaruje se lahko naslednje: zadevno blago, materiali in orodja ter dokumenti v zvezi z zadevnim blagom.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Začasni ukrepi

Začasni ukrep je začasni sklep, namenjen varstvu vložnika. Izda se za varstvo vložnikove pravice, ki je bila kršena ali je ogrožena. Vložnik z izdajo začasnega ukrepa ne pridobi pravic, o katerih je treba še odločiti. Prav tako to ni sredstvo za obravnavo predhodnega vprašanja. Samo dejstvo, da je bil izdan začasni ukrep, tudi ne sme vplivati na odločanje sodišča o glavni stvari. Dolžniki lahko tudi po izdaji začasnega ukrepa še naprej razpolagajo s svojim premoženjem, vendar morajo ravnati v skladu z izdanim ukrepom.

Sodišče lahko vsakomur, ki resno ovira potek postopka, zlasti tako, da brez upravičenega razloga ne pride na sodišče ali ne upošteva sklepa sodišča, naloži plačilo denarne kazni v višini do 50 000 CZK. Če zavezanec sklepa o začasnem ukrepu ne izpolni prostovoljno, lahko ta sklep izvrši sodišče. Kazen za oviranje izvršitve uradne odločbe ali odstranitve (iz skupnega gospodinjstva) je določena tudi v členu 337(2) zakona št. 40/2009, tj. kazenskega zakonika, v katerem je opredeljen prekršek oviranja izvršitve uradne odločbe ali izgona.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Začasni ukrepi

Začasni ukrep za določen čas

Sodišče lahko v sklepu o začasnem ukrepu določi, da je ukrep časovno omejen, čeprav tožnik (vložnik) tega ni zahteval.

Naložitev obveznosti vložitve tožbe ali druge vloge za začetek postopka

Sodišče, ki odredi začasni ukrep, vložniku (tožniku) tudi naloži, naj v roku, določenem ob izdaji ukrepa, pri sodišču vložijo vlogo za začetek postopka (tožbo) v glavni stvari.

Začasni ukrep ostane veljaven, dokler se ne izteče oziroma ga sodišče ne odpravi.

Začasni ukrep preneha veljati, če vložnik v roku, ki ga je določilo sodišče, ne vložijo vloge za začetek postopka; če zahtevku v glavni stvari ni ugodeno; če je zahtevku v glavni stvari ugodeno in je preteklo več kot 15 dni od takrat, ko je sodna odločba v zadevi postala izvršljiva; ali če se je obdobje, določeno za začasni ukrep, izteklo.

Sodišče odpravi začasni ukrep, če ni več razlogov, zaradi katerih je bil odrejen.

Člen 400 in naslednji zakona št. 292/2013 določajo, da začasni ukrep traja en mesec od datuma, ko postane izvršljiv (člen 408), in da se lahko to obdobje podaljša, odvisno od začetka postopka v glavni stvari.

Člen 452 in naslednji zakona št. 292/2013 določajo, da začasni ukrep traja en mesec od datuma, ko postane izvršljiv (člen 459), in da se lahko to obdobje podaljša.

Zavarovanje dokazov

Dokazi se zavarujejo v roku, ki ga določi sodišče, ali čim prej. Stranke so lahko navzoče pri zavarovanju dokazov, vendar te pravice nimajo, če bi kakršna koli zamuda pomenila tveganje. Stranke imajo po začetku postopka v glavni stvari pravico, da podajo pripombe na ponujene dokaze in vse izvedene dokaze. Poleg tega se lahko stranke zaslišijo.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Začasni ukrepi

Odločitve o začasnih ukrepih se sprejmejo v obliki sklepa sodišča. Sklep o začasnem ukrepu postane izvršljiv z objavo. Če ni objavljen, postane izvršljiv, ko je vročen osebi, ki jo zavezuje. Pisni izvod začasnega ukrepa se vroči strankam v postopku in tretji osebi (če je obveznost naložena tej tretji osebi), če pa se ukrep nanaša na obveznost, da se ne razpolaga z nepremičnino, se izvod pošlje tudi pristojnemu oddelku zemljiške knjige. Sklep o začasnem ukrepu postane izvršljiv z objavo ali vročitvijo (člen 76d zakonika o civilnem postopku) in pomeni podlago za izvršitev sodne odločbe.

Dopustne so pritožbe zoper sklepe o začasnem ukrepu. Vložijo se pri sodišču, ki je izdalo izpodbijani sklep, vendar jih dejansko obravnavajo drugostopenjska sodišča, tj. okrožna ali višja sodišča. Pritožbe se vložijo v 15 dneh po prejemu pisnega izvoda sklepa.

Če upravičena stranka pravočasno vložijo dopustno pritožbo, sklep ne postane pravnomočen, dokler pritožbeno sodišče ne sprejme pravnomočne odločbe o pritožbi. Vendar sklep o začasnem ukrepu postane izvršljiv (tj. upošteva se postopek v skladu s tem sklepom) po izteku roka za izpolnitev, ki začne teči na datum vročitve; če ni naložena obveznost izpolnitve, postane izvršljiv ob vročitvi. Sodišče lahko odloči, da je sklep o začasnem ukrepu izvršljiv šele, ko postane pravnomočen, razen če je to v nasprotju z naravo začasnega ukrepa ali bi onemogočilo njegov namen.

Člena 409 in 463 zakona št. 292/2013 vsebujeta določbe o pritožbah zoper posebne začasne ukrepe na podlagi navedenega zakona.

Zadnja posodobitev: 09/11/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki in tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Estonija

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Ukrepi za zavarovanje tožbe so:

ustanovitev sodne hipoteke na nepremičnini, ladji ali zrakoplovu, ki pripada tožencu;

zaseg premoženja, ki je v posesti toženca ali druge osebe, in na podlagi tega vpis zaznamka v zvezi s prepovedjo v zemljiško knjigo, v kateri je vidna prepoved glede razpolaganja s premoženjem, ali vpis v drug register premoženja, v katerem je vidna prepoved razpolaganja s premoženjem;

tožencu se prepove opravljanje nekaterih poslov ali dejanj, vključno s prepovedjo približevanja;

drugim osebam se prepove prenos premoženja na toženca ali izpolnjevanje drugih obveznosti v zvezi z njim, kar lahko vključuje tudi obveznost prenosa premoženja na sodnega izvršitelja ali plačilo denarja na poseben bančni račun, ki je določen za ta namen;

obveznost toženca, da sodnemu izvršitelju izroči predmet;

odložitev izvršbe, dovoljenje za nadaljevanje izvršbe samo na podlagi varščine ali ustavitve izvršbe, če se izvršilni naslov izpodbija z vložitvijo tožbe ali če je tretja oseba vložila tožbo za sprostitev premoženja iz zasega ali za razglasitev nedopustnosti prisilne izvršbe iz drugega razloga;

tožencu se prepove, da zapusti kraj svojega stalnega prebivališča, pridržanje in pripor toženca;

obveznost toženca in predvsem zavarovatelja, da izvrši plačilo v višini minimalnega zneska, ki ga bo verjetno treba plačati v postopku v zvezi s kaznivim dejanjem povzročitve škode ali zavarovalno pogodbo;

obveznost toženca, da preneha uporabljati nepošteno standardne pogoje, ali obveznost osebe, ki priporoča uporabo pogoja, da ustavi ali umakne priporočilo pogoja, v tožbi za prenehanje uporabe nepoštenega standardnega pogoja ali tožbi za ustavitve ali umik priporočila pogoja s strani osebe, ki priporoča uporabo pogoja;

kateri koli drug ukrep, ki je po mnenju sodišča potreben.

Za zavarovanje tožbe, ki temelji na kršitvi avtorskih ali sorodnih pravic ali pravic industrijske lastnine, lahko sodišče med drugimi ukrepi odredi zaseg blaga, če obstaja sum kršitve pravic intelektualne lastnine, ali naloži obveznost izročitve takega blaga, da prepreči njegovo dajanje na trg ali distribucijo. Če se za zavarovanje tožbe, ki temelji na kršitvi avtorskih ali sorodnih pravic ali pravic industrijske lastnine za komercialne namene, zahteva zaseg bančnega računa toženca ali zaseg drugih sredstev, lahko sodišče naloži obveznost izročitve bančnih, finančnih ali poslovnih listin ali odredi vpogled vanje.

Za zavarovanje tožbe, ki temelji na protipravni pridobitvi, uporabi ali razkritju poslovnih skrivnosti, lahko sodišče med drugimi ukrepi odredi zaseg blaga, če obstaja sum, da imajo zasnova, značilnosti, delovanje, proizvodnja ali trženje blaga znatne koristi od poslovnih skrivnosti, ki so bile protipravno pridobljene, uporabljene ali razkrite, ali naloži obveznost izročitve takega blaga, da prepreči njegovo dajanje na trg ali distribucijo.

V zakonskih sporih, sporih glede preživnine ali drugih družinskih sporih lahko sodišče med postopkom ureja:

- starševske pravice v zvezi s skupnim otrokom;
- komuniciranje staršev z otrokom;
- predajo otroka drugemu staršu;
- izpolnjevanje obveznosti glede preživnine v skladu z zakonom in med drugimi ukrepi obveznost toženca, da med postopkom zagotavlja finančno podporo ali varnost;
- uporabo predmetov iz skupnega gospodinjstva in uporabo skupnega stanovanja zakoncev;
- predajo ali uporabo vseh predmetov, namenjenih za osebno uporabo zakonca ali otroka;
- druge zadeve v zvezi z zakonsko zvezo ali družino, ki jih je treba glede na okoliščine hitro urediti.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

O predlogih za zavarovanje tožbe odloči sodišče najpozneje naslednji delovni dan po datumu predložitve predloga. Sodišče lahko o predlogu za zavarovanje tožbe odloči pozneje, če želi pred tem zaslišati toženca.

Toženec in drugi udeleženci v postopku niso obveščeni o obravnavi predloga za zavarovanje tožbe. Če je smiselno in predvsem, če se s predlogom zahteva začasna ureditev spornega pravnega razmerja, lahko sodišče najprej zasliši toženca.

Sodišče lahko tožbo na podlagi predloga zavaruje tudi, preden je tožba vložena. V predlogu morajo biti navedeni razlogi, zaradi katerih tožba ni bila vložena takoj. Predlog je treba vložiti pri pristojnem sodišču v skladu z določbami o sodni pristojnosti. Če sodišče tožbo zavaruje, preden je vložena, določi rok, v katerem mora vložnik predloga vložiti tožbo. Rok je lahko največ en mesec. Če tožba ni vložena pravočasno, bo sodišče preklicalo zavarovanje tožbe.

Sodišče lahko po potrebi naloži ukrep za zavarovanje tožbe, če je zadevno premoženje na območju njegove krajevne pristojnosti, tudi če je tožba bila ali bi morala biti vložena pri drugem estonskem sodišču, tujem sodišču ali arbitražnem sodišču. V zvezi s premoženjem, ki je bilo vpisano v javni register, lahko ukrep za zavarovanje tožbe uporabi tudi sodišče, ki je pristojno na območju registra, ali v primeru ladje sodišče, ki je pristojno na območju matičnega pristanišča ladje.

Sodišče lahko zavarovanje tožbe ali nadaljnje zavarovanje tožbe pogojuje s pologom varščine, s katero se nadomesti kakršna koli morebitna škoda, povzročena nasprotni stranki in tretji osebi.

Sodišče zavaruje tožbo, ki vključuje denarno terjatev, samo, če je položena varščina, ki znaša najmanj pet odstotkov zneska terjatve, vendar najmanj 32 EUR in največ 32 000 EUR. Če se za zavarovanje tožbe zahteva pripor toženca ali prepoved, da bi toženec zapustil kraj svojega stalnega prebivališča, bo varščina najmanj 3 200 EUR in največ 32 000 EUR.

Če so izpolnjeni predhodni pogoji za zahtevanje pologa varščine, lahko sodišče še vedno odloči, da varščine ni treba plačati v celoti ali delno ali odredi njeno plačilo v obrokih, če iz ekonomskih ali drugih razlogov ni mogoče razumno pričakovati, da bo tožnik zagotovil varščino, in ima lahko nezavarovanje tožbe za tožnika resne posledice, ali če bi bilo zahtevanje varščine nepravilno za tožnika iz katerega koli drugega razloga.

2.2 Glavni pogoji

Sodišče lahko zavaruje tožbo na zahtevo tožnika ali če obstaja razlog za mnenje, da bo sicer izvršitev sodbe sodišča otežena ali nemogoča. Če je jasno, da bo treba sodbo izvršiti zunaj Evropske unije, in ta izvršitev ni zajamčena na podlagi mednarodnega sporazuma, se predpostavlja, da lahko nezavarovanje tožbe oteži ali onemogoči izvršitev sodbe sodišča.

Za zavarovanje tožbe, katere predmet ni denarna terjatev zoper toženca, lahko sodišče začasno uredi sporno pravno razmerje in predvsem način uporabe predmeta, če je to nujno, da se prepreči večja škoda ali samovoljno ravnanje ali iz drugega razloga. To se lahko stori ne glede na to, ali obstaja razlog za mnenje, da lahko nezavarovanje tožbe oteži ali onemogoči izvršitev sodbe sodišča. V zakonskih sporih, sporih glede preživnine ali drugih družinskih sporih lahko sodišče ukrepe uporabi na svojo pobudo.

Zavaruje se lahko tudi tožba, ki vključuje prihodnjo ali pogojno terjatev, ali ugotovitvena tožba. Pogojna terjatev se ne zavaruje, če se predpostavlja, da pogoj med postopkom ne bo nastal.

Sodišče lahko uporabi ukrep za zavarovanje tožbe tudi v povezavi s sodnim ali arbitražnim postopkom, ki poteka v tujini.

Prav tako se ukrep za zavarovanje tožbe lahko uporabi, če želi tožnik zavarovati več terjatev zoper istega toženca.

Ukrep za zavarovanje tožbe se izbere tako, da bo ukrep, ko bo uporabljen, toženca obremenil le v obsegu, ki ga je mogoče šteti za razumnega ob upoštevanju legitimnih interesov tožnika in okoliščin. Pri zavarovanju tožbe, ki vključuje denarno terjatev, je treba upoštevati vrednost tožbe. Sodišče lahko za zavarovanje tožbe sočasno uporabi več ukrepov.

Pripor osebe ali prepoved zapuščanja kraja stalnega prebivališča se lahko za zavarovanje tožbe uporabi samo, če je to nujno za zagotovitev skladnosti s sodbo sodišča in če bi bili drugi ukrepi za zavarovanje tožbe očitno nezadostni za zavarovanje terjatve, predvsem če obstaja razlog za mnenje, da bo oseba verjetno odšla v tujo državo ali tja prenesla svoje premoženje. Osebo pripre policija na podlagi sklepa sodišča.

Pripor osebe ali prepoved zapuščanja kraja stalnega prebivališča se lahko uporabi za zavarovanje lastninskega zahtevka samo, če vrednost tožbe presega 32 000 EUR.

Če sodišče s sklepom o zavarovanju tožbe, ki vključuje denarno terjatev, ali sklepom o zavarovanju tožbe odredi pripor osebe ali prepoved zapuščanja kraja stalnega prebivališča, določi znesek, ki ga je treba plačati na poseben bančni račun ali za katerega je treba predložiti bančno jamstvo. Ko je znesek plačan

ali jamstvo predloženo, je izvršitev sklepa o zavarovanju tožbe končana. V takih primerih in na podlagi vloge toženca bo sodišče preklicalo ukrep za zavarovanje tožbe in ga nadomestilo z denarnim zneskom ali bančnim jamstvom.

Začasno pravno varstvo se lahko v postopku na podlagi vloge uporabi le v primerih, določenih z zakonom. V skladu z zakonom se lahko začasno pravno varstvo v zadevi na podlagi vloge uporabi, če je to nujno za ohranitev ali začasno ureditev obstoječega stanja ali statusa, razen če ni z zakonom določeno drugače. Razen če ni z zakonom določeno drugače, se za začasno pravno varstvo uporabljajo določbe o zavarovanju tožbe. Če se postopek lahko začne samo na podlagi vloge, lahko sodišče začasno pravno varstvo uporabi in razveljavi ali spremeni sklep o začasnem pravnem varstvu samo na podlagi vloge, razen če ni z zakonom določeno drugače.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Ukrepi se lahko uporabijo za premičnine in nepremičnine, vključno z denarnimi sredstvi, ter za ladje in zrakoplove, odvisno od narave in cilja ukrepa.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Zaseg premoženja

V primeru zasega premoženja toženec ne sme razpolagati s premoženjem. Poleg zasega drugega premičnega premoženja, razen ladje, vpisane v ladijski register, ali zrakoplova, vpisanega v register civilnih zrakoplovov, se ob zasegu ustvari pravica do varščine.

Pri zasegu nepremičnine ali vpisane premičnine ali drugega predmeta se v zemljiško knjigo ali drug register vpiše zaznamek v zvezi s prepovedjo razpolaganja s premoženjem v korist tožnika na podlagi predloga tožnika in sklepa o zavarovanju tožbe. Na zahtevo tožnika sodišče neodvisno pošlje sklep za namen vpisa zaznamka glede prepovedi v register.

Sodišče lahko na podlagi vloge tožnika ali toženca odredi prodajo zaseženega predmeta in nakazilo prihodka od prodaje na poseben bančni račun, če bi se lahko vrednost predmeta pomembno zmanjšala ali če bi skladiščenje predmeta ustvarilo nerazumne stroške.

Zaseg premoženja opravi sodni izvršitelj. Sodni izvršitelj prevzame zaseženi predmet pod svoj nadzor na podlagi vloge osebe, ki je predlagala zavarovanje tožbe. V takih primerih sodni izvršitelj prepove uporabo predmeta delno ali v celoti in lahko izda navodila v zvezi s predmetom, vključno z organiziranjem njegovega skladiščenja.

Sodna hipoteka

Razen če ni z zakonom določeno drugače, daje sodna hipoteka, ustanovljena na nepremičnini, ladji, vpisani v ladijski register, ali zrakoplovu, vpisanem v register civilnih zrakoplovov, osebi, ki je zahtevala zavarovanje tožbe, enake pravice v zvezi z drugimi pravicami na predmetu, kot jih ima hipotekarni upnik na podlagi hipoteke ali pomorske hipoteke ali zastavni upnik na podlagi vpisane zastavne pravice.

Vsota hipoteke je znesek zavarovane terjatve, ki je vpisana v zemljiško knjigo, ladijski register ali register civilnih zrakoplovov. Če glavna terjatev ostane pod 640 EUR, sodna hipoteka ne bo ustanovljena, če je mogoče za zavarovanje tožbe uporabiti druge ukrepe, ki so za toženca manj neugodni.

Sodna hipoteka se vpiše v zemljiško knjigo, ladijski register ali register civilnih zrakoplovov v korist tožnika na podlagi predloga tožnika in sklepa o zavarovanju tožbe. Na zahtevo tožnika sodišče neodvisno pošlje sklep za namen vpisa zaznamka glede sodne hipoteke v register. Hipoteka je ustanovljena ob vpisu v register.

Ob ustanovitvi sodne hipoteke na ladji ali zrakoplovu sodni izvršitelj prevzame ladjo ali zrakoplov pod svoj nadzor na podlagi vloge osebe, ki je zahtevala zavarovanje tožbe. V takih primerih sodni izvršitelj prepove uporabo ladje delno ali v celoti in lahko izda druga navodila v zvezi z ladjo.

Prepoved zapuščanja kraja stalnega prebivališča

Prepoved zapuščanja kraja stalnega prebivališča zadevno osebo zavezuje, da svojega kraja stalnega prebivališča ne zapusti za več kot 24 ur brez dovoljenja sodišča. Za izrek prepovedi zapuščanja kraja stalnega prebivališča sodišče pozove toženca, če je to fizična oseba, ali člana upravnega odbora toženca, če je toženec pravna oseba, ter pridobi njen podpis v zvezi s tem.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Če sodišče s sklepom o zavarovanju tožbe, ki vključuje denarno terjatev, ali sklepom o zavarovanju tožbe odredi pripor osebe ali prepoved zapuščanja kraja stalnega prebivališča, določi znesek, ki ga je treba plačati na poseben bančni račun ali za katerega je treba predložiti bančno jamstvo. Ko je znesek plačan ali jamstvo predloženo, je izvršitev sklepa o zavarovanju tožbe končana.

Sodišče lahko na zahtevo stranke s sklepom nadomesti en ukrep za zavarovanje tožbe z drugim.

Če je sodna hipoteka ustanovljena na več nepremičninah, ladjah ali zrakoplovih, sodišče v sklepu o zavarovanju tožbe navede znesek za vsak obremenjeni objekt, ki ga je treba plačati na poseben bančni račun oziroma za katerega je treba predložiti bančno jamstvo. Ko je znesek plačan ali jamstvo predloženo, je zavarovanje tožbe preklicano. Če je zavarovanje tožbe preklicano ali je ukrep za zavarovanje tožbe nadomeščen, lastnik nepremičnine, ladje ali zrakoplova postane lastnik hipoteke. Na zahtevo lastnika se sodna hipoteka na podlagi sklepa o preklicu zavarovanja tožbe izbriše iz zemljiške knjige, ladijskega registra ali registra civilnih zrakoplovov.

Če se okoliščine spremenijo in zlasti ni več razloga za zavarovanje tožbe ali je ponujena varščina ali iz drugega razloga, določenega z zakonom, lahko sodišče na zahtevo stranke preklic zavarovanje tožbe. Nedenarno zavarovanje tožbe se lahko preklic ali spremeni in nadomesti z denarnim plačilom samo s soglasjem tožnika ali na podlagi upravičenega razloga.

Sodišče preklic zavarovanje tožbe s sodbo, če tožbi ni ugodeno, ali s sklepom, če tožba ni dopustna ali je postopek v zadevi končan. Sodišče preklic zavarovanje tožbe tudi, če je odločbo o zavarovanju tožbe sprejelo drugo sodišče, razen če ni z zakonom določeno drugače.

V zakonskih sporih, sporih glede preživnine ali drugih družinskih sporih lahko sodišče sklep o zavarovanju tožbe spremeni ali razveljavi na svojo pobudo.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Stranka lahko vloži pritožbo zoper sklep, s katerim okrajno ali okrožno sodišče zavaruje tožbo, nadomesti en ukrep za zavarovanje tožbe z drugim ali preklic zavarovanje tožbe. Pritožba zoper sklep okrajnega sodišča v zvezi s pritožbo zoper sklep okrajnega sodišča se vloži pri vrhovnem sodišču (*Riigikohus*) samo, če vrednost zavarovane tožbe presega 100 000 EUR ali če je bila oseba priprta ali ji je bilo na podlagi ukrepa zavarovanja prepovedano zapustiti kraj stalnega prebivališča.

Zoper sklepe o začasnem pravnem varstvu se je mogoče pritožiti. Zoper sklepe okrajnega sodišča glede takih pritožb ni mogoče vložiti pravnega sredstva pri vrhovnem sodišču, razen če je z zakonom določeno drugače.

Zadnja posodobitev: 19/04/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Irska

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Različne vrste začasnih ukrepov, ki so na voljo na irskih sodiščih, so sodne odredbe. Sodna odredba je odločba sodišča, ki stranki nalaga, naj nekaj stori ali se nečesa vzdrži. Kršitev sodne odredbe je razžalitev sodišča in za osebo, ki krši tako odredbo, se lahko predlaga kazen zapora. Sodna odredba je lahko:

(i) stalna,

(ii) za določen čas ali

(iii) izdana začasno do konca odločanja v sporu.

Če tožnik meni, da bi lahko toženec odstranil ali uničil bistvene predmete ali dokumente, lahko pri sodišču *ex parte* zahteva izdajo odredbe iz sodbe v zadevi Anton Piller, ki je vrsta sodne odredbe, v skladu s katero mora toženec tožniku dovoliti vstop v svoje prostore, da preišče dokumente ali druge predmete in odstrani kar koli, kar je last tožnika. Če tožnika skrbi, da bi lahko toženec odtujil nekatera ali vsa svoja sredstva in ne bi mogel izpolniti tožnikovega zahtevka, če bi ta v sodnem postopku nazadnje uspel, potem lahko tožnik od sodišča zahteva, da izda t. i. sodno odredbo „Mareva“ („Mareva injunction“) ali sklep o zasegu, ki preprečuje, da bi toženec razpolagal s svojimi sredstvi med časom veljavnosti odredbe. Na splošno sodna odredba „Mareva“ preprečuje, da bi toženec, ki ni v pristojnosti določenega sodišča, ima pa sredstva, ki spadajo v pristojnost tega sodišča, ta sredstva odstranil med sojenjem.

Kadar tožnik uveljavlja denarno terjatev, lahko od sodišča zahteva izdajo odredbe, ki nalaga, naj toženec izvrši vmesno plačilo dela ali celotnega zneska, ki se zahteva na sodišču. Nasprotno pa lahko toženec, ki ga skrbi, da tožnik ne bo mogel poravnati stroškov postopka toženca za uspešno zagovarjanje v postopku, če bo tožbo izgubil, sodišče prosi, naj tožniku odredi položitev varščine za stroške postopka s plačilom denarnega zneska sodišču. Če je izdana odredba o varščini za stroške postopka v korist toženca, tožnik ne bo mogel nadaljevati tožbe, če sodišču ne plača denarnega zneska, kot mu je bilo naloženo s sodno odločbo.

Višje sodišče je tudi pristojno za izdajanje začasnih odredb, s katerimi podpre postopke, ki so v pristojnosti drugega sodišča, če je to primerno. Izda lahko sodno odredbo o zasegu, ki velja za cel svet („worldwide freezing injunction“), ki se nanaša na sredstva v pristojnosti drugih sodišč, če obstaja bojazen ali sum, da bo toženec poskušal preusmeriti svoja sredstva, da bi se izognil izvršitvi sodbe, ki je bila izdana zoper njega.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Večina zahtev za izdajo sodnih odredb se lahko vloži na okrožnem ali višjem sodišču. Vendar se lahko določene vrste začasne odredbe izdajo le na višjem sodišču, kot so sklepi o zasegu, odredbe iz sodbe v zadevi Anton Piller in odredbe v zvezi s tujimi postopki.

Stranka, ki zahteva izdajo začasne odredbe, mora vložiti zahtevek, podprt z zapriseženo pisno izjavo. Vložnik mora v celoti razkriti vsa pomembna dejstva, zlasti če je zahtevek vložen, ne da bi bila druga stranka o tem obveščena. Zapriseženi pisni izjavi je treba priložiti osnutek odredbe, v katerem je natančno navedeno, kaj se od sodišča zahteva. Več informacij o potrebnih sodnih obrazcih je na voljo na spletišču – [Sodne službe Irske](#).

Če vložnik zahteva za sodno odredbo uspe pridobiti odredbo, ki jo je zahteval, mora običajno poravnati t. i. povračilo morebitne škode, če v postopku na koncu ne bi uspel, tako da se lahko drugi stranki, zoper katero je bila sodna odredba izdana, povrnejo stroški, ki nastanejo zaradi odredbe.

Zahteve za izdajo sodne odredbe se lahko vložijo *ex parte* ali ne da bi bila o tem obveščena druga stranka, če obstajajo utemeljeni razlogi za tako ravnanje. Take zahteve se lahko vložijo tudi pred začetkom postopka, če je to zaradi položaja tožnika nujno. [Za začasno odredbo na gospodarskem sodišču glej pravilo 6(3) odredbe 63A [pravidnika višjih sodišč](#) (Rules of the Superior Courts) iz leta 1986].

2.2 Glavni pogoji

Odločitev o tem, ali se začasna odredba izda ali ne, je stvar diskrecije sodišč, ki bodo tako odredbo izdala, če se to zdi upravičeno in primerno. [pravilo 6(1) odredbe 50 [pravidnika višjih sodišč](#) iz leta 1986]. Pri odločanju, ali je vmesno odredbo ustrezno izdati, mora sodišče določiti:

(i) ali se bo odločalo o upravičenem dobrovernem vprašanju;

(ii) ali bi bila dodelitev odškodnine ali nadomestila ustrezno pravno sredstvo, če bi se vložniku zavrnila izdaja sodne odredbe in bi nato v sodnem postopku uspel;

(iii) ali izdaja takšne odredbe ustreza zagotovitvi uravnoteženosti interesov („balance of convenience“).

Prvi pogoj je, da mora vložnik dokazati, da gre za odločanje o upravičenem vprašanju. To je razmeroma majhna ovira, ki jo mora vložnik pojasniti, vendar je bilo v zadnjih nekaj letih temu delu preskusa težje zadostiti, če je bila vrsta zavarovanja, ki jo je zahteval vložnik v fazi začasne odredbe, sodna odredba, s katero se od druge stranke zahteva, naj nekaj stori. V takem primeru so organi zdaj jasno navedli, da mora vložnik dokazati, da ima trdne argumente, s katerimi bo v sodnem postopku verjetno uspel.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Izdaja sodnih odredb se lahko zahteva iz številnih razlogov, tudi zaradi preprečitve, da bi oseba razvijala ali uporabljala zemljišče in pri tem kršila pogoje ali pogodbe za projektiranje, omogočanja izvedbe preiskave premoženja in odstranitve predmetov, prisile delodajalca, da zaposlenega še naprej plačuje, ali preprečitve, da bi delodajalec najel nove zaposlene, dokler spor ni razrešen. Če je izdan sklep o zasegu ali odredba vrste „Mareva“, potem oseba, na katero je odredba naslovljena, ne more razpolagati s svojimi sredstvi na način, ki bi bil nezdružljiv s sodno odločbo. Oseba lahko, na primer, z bančnega računa dviguje le določene zneske denarnih sredstev in ne sme zmanjšati vrednosti svojega premoženja pod določen znesek, dokler se postopek v celoti ne zaključi.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Če stranka začasno odredbo krši, se lahko ta oseba obravnava zaradi razžalitve sodišča, in se lahko zanjo predlaga kazen zapora, lahko se oglobi ali se ji zasežejo sredstva. Prva stran odredbe mora vsebovati „kazenski nalog“, ki prejemnika uradno obvešča o morebitnih posledicah kršitve pogojev sodne odredbe. Podobno, če tretja oseba vedoma pomaga tožencu pri razpolaganju s premoženjem, ki je predmet sklepa o zasegu, je lahko navedena oseba prav tako kriva razžalitve sodišča. Zato se izvodi kakršnih koli sklepov o zasegu, ki jih izda sodišče, običajno vročijo vsem zainteresiranim tretjim osebam, kot so bančni poslovodje, računovodje in odvetniki, ki jih je najela stranka, na katero je odredba naslovljena, ali v katere službi so.

Vsaka pogodba, s katero se krši sodna odredba, je nezakonita in je oseba, ki ve za obstoj odredbe, ne bo mogla izvršiti. Vendar se lahko lastništvo še vedno prenese z nezakonito pogodbo in, ko je taka pogodba izpolnjena, tako običajno ni več mogoče izterjati na podlagi prenesenega premoženja, edino pravno sredstvo, ki preostane tožniku v takem primeru, pa je dodelitev nadomestila.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Običajno je sodna odredba veljavna do konca sojenja (začasna odredba). Če je začasna odredba izdana, ne da bi bila o tem obveščena nasprotna stranka, potem bo običajno veljavna le določen čas, po preteku katerega bo potrebna druga sodna odločba.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Da. Toženec ali katera koli stranka, ki je bila z izdajo začasne odredbe oškodovana, lahko kadar koli predlaga, da sodišče odredbo spremeni ali razglasi za nično. Stranka, ki želi izpodbijati sodno odredbo, mora o svojem zahtevku uradno obvestiti odvetnika nasprotne stranke. Sodišče lahko sodno odredbo razglasi za nično, če lahko toženec dokaže, da v prvi vrsti sploh ne bi smela biti izdana, če so se okoliščine od izdaje odločbe bistveno spremenile ali če je taka odločitev pravična in poštena. Kot je bilo navedeno, lahko sodišče od stranke, ki je zahtevala izdajo sodne odredbe, zahteva plačilo t.i. „povračila morebitne škode“ na sodišču, tako da bo imela stranka, zoper katero je bila odredba izdana, nekaj zaščite v zvezi z morebitnimi stroški, nastalimi zaradi sodne odredbe, če na koncu v postopku ne uspe.

Zadnja posodobitev: 17/12/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Grčija

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja, splošneje imenovani „začasne odredbe“ (*asfalistiká métra*), so ukrepi, ki jih odredi sodišče, kadar postopek v glavni stvari poteka ali se bo začel, pri tem pa obstaja zahtevek, ki ga je treba medtem sodno zavarovati. Tovrstno začasno sodno varstvo je namenjeno zagotovitvi, da bo zahtevek, o katerem se bo vsebinsko odločalo, dejansko mogoče izpolniti. Ukrepi, ki se lahko odredijo, so: polog varščine (*engyodosía*); vpis obvestila o hipoteki na dolžnikovo premoženje (*engrafí prosimeíosis ypothíkis*); preventivni zaseg (*syntiritikí katáschesi*); sodna sekvestracija (*dikastikí mesengýisi*); začasna odobritev zahtevka (*prosoriní epidíkasi apaittíseon*); odredba o začasni ureditvi zadeve (*prosoriní rýthmisi katástasis*); zapečatenje (*sfrágisi*), odpečatenje (*aposfrágisi*), popis (*apografí*) in izročitev v sodno hrambo (*dimósia katáthesi*) ter ukrepi za zavarovanje posesti (*asfalistiká métra nomísi*).

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Tovrstne ukrepe mora vedno odrediti sodišče.

Splošno pristojnost za odreditev takih ukrepov ima sodišče prve stopnje v sestavi sodnika posameznika (*monomelés protodikeío*). V zadevah za začasno ureditev pravic do posesti ali rabe in zadevah, v katerih je na podlagi splošnih določb zakonika o civilnem postopku okrožno civilno sodišče pristojno za obravnavanje zahtevka v glavni stvari, pa se lahko ta splošna pristojnost sodišča prve stopnje v sestavi sodnika posameznika prenese na okrožno civilno sodišče (*eirinodikeío*). Okrožno civilno sodišče ima izključno pristojnost v zadevah, v katerih je treba na podlagi soglasja med strankami vpisati ali izbrisati obvestilo o hipoteki. Začasne odredbe lahko izda tudi sodišče prve stopnje v sestavi senata več sodnikov (*polymelés protodikeío*), če obravnava tožbo v glavni stvari; v takih primerih se njegova pristojnost ujema s pristojnostjo sodišča prve stopnje v sestavi sodnika posameznika. Krajevno pristojno sodišče je običajno sodišče, ki je krajevno pristojno za obravnavanje tožbe v glavni stvari, vendar lahko začasne odredbe izda tudi sodišče, ki je najbližje kraju, v katerem se bodo izvajale. Sklep sodišča, s katerim so odrejeni ti ukrepi, se vroči stranki, ki jih mora izvesti, izvrši pa ga sodni izvršitelj (*dikastikós epimelitís*). Če je izvršitev preprečena, lahko sodni izvršitelj za pomoč zaprosi policijo. Stroške je težko določiti, saj se nagrade odvetnikov in sodnih izvršiteljev razlikujejo. Okvirni stroški znašajo približno 250,00 EUR.

2.2 Glavni pogoji

Sodišče bo začasne odredbe izdalo, če:

- (a) obstaja nujna potreba ali neposredna nevarnost, da se zaščiti ali ohrani legitimni interes ali uredi položaj, in
- (b) obstajajo utemeljeni razlogi za mnenje, da pravica, v zvezi s katero se predlaga začasna odredba, dejansko obstaja.

Predložiti je treba predhodne dokaze o tem, da obstajajo utemeljeni razlogi za ukrep: popolni dokazi niso potrebni, ampak zadostujejo nepopolni dokazi, ki zagotavljajo nižjo stopnjo gotovosti glede dejstev, ki jih je treba ugotoviti; sodišče lahko odobri varstvo, ko meni, da so zatrjevana dejstva verjetna. Sodišče varstvo odobri samo, kadar obstaja nujna potreba ali neposredna nevarnost, da bo dolžnik odtujil zasegljivo premoženje, ki mu pripada, tako da pozneje ne bo mogoče izvršiti zahtevka, če bo upnik ob zaključku postopka v glavni stvari pridobil izvršilni naslov.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Predmet takih ukrepov je lahko celotno dolžnikovo premoženje, ne glede na to, ali je v njegovi posesti ali posesti tretje osebe, če je na podlagi pravil zasebnega prava prenosljivo in ni pravno izvzeto iz izvršbe. Taki ukrepi se lahko odredijo zlasti za nepremičnine in premičnine, ki se ne štejejo za nezasegljive, vključno z ladjami, zrakoplovi, cestnimi vozili, bančnimi vlogami in dematerializiranimi delnicami.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Ko sodišče izda začasno odredbo v zvezi s premoženjem, npr. sklep o preventivnem zasegu ali sklep o vpisu obvestila o hipoteki na nepremičnino, dolžnik ne more več prenesti premoženja na tretje osebe. Na podlagi člena 232A kazenskega zakonika se neupoštevanje sklepa kaznuje z najmanj šestmesečno zaporno kaznijo.

Z zakonodajnim odlokom (*nomothetikó díatagma*) št. 1059/1971 je bila uvedena obveznost zaupnosti v zvezi z bančnimi vlogami in določena najmanj šestmesečna zaporna kazen za direktorje, vodje ali uslužbenke bank, ki bi kršili navedeno obveznost. To ne ovira preventivnega zasega, ker sodišču v sklepu o zasegu ni treba opredeliti, katere vloge ali dematerializirane delnice bodo zasežene. S sklepom je bankam preprečeno, da bi prenesle sredstva, vendar pa obveznost zaupnosti ni kršena, ker bankam ni treba razkriti morebitnega obstoja vlog. Vse druge tretje osebe, ki imajo v posesti premoženje, ki se zaseže, morajo navesti, ali terjatve oziroma pravice, ki se zasegajo, dejansko obstajajo ter ali je premoženje, ki ga imajo v posesti, že zaseženo, in če je, do katere vrednosti.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

V skladu z zakonom so ti ukrepi veljavni:

- (a) dokler v postopku v glavni stvari ni izdana pravnomočna sodba zoper stranko, ki je predlagala izdajo odredbe, in pritožba zoper sodbo ni več mogoča;
- (b) dokler ni izdana pravnomočna sodba v korist stranke, ki je predlagala izdajo odredbe, in navedena sodba ni izvršena;
- (c) dokler stranke v postopku v glavni stvari ne dosežejo poravnave;
- (d) 30 dni po datumu, ko je sodišče ustavilo postopek ali ga drugače zaključilo;
- (e) dokler sklepa, s katerim je naložen ukrep, na podlagi novih dokazov ne razveljavi ali spremeni sodišče, ki je prvotno izdalo sklep, ali sodišče, ki obravnava zahtevek v glavni stvari, pri čemer se temu ni treba opirati na nove dokaze, ali
- (f) če je s sklepom določen rok, v katerem mora vložnik pri sodišču vložiti zahtevek v glavni stvari, vložnik pa tega v tem roku ne stori.

Če se katera od strank ne udeleži obravnave predloga, čeprav je bila pravilno in pravočasno povabljen, obravnava poteka v njeni odsotnosti. Vendar sodišče zadevo obravnava tako, kot da bi bile navzoče vse stranke, ker se za neudeležbo v postopku za izdajo začasne odredbe ne šteje, da pomeni priznanje dejstev, navedenih v predlogu. Sodišče lahko zadevo znova obravnava samo, če stranka, ki ni bila navzoča, zahteva, naj razveljavi ali spremeni svojo odločitev, in se sklicuje na nove dokaze, na podlagi katerih bi sodišče sprejelo drugačno ugotovitev, če bi bilo seznanjeno z njimi.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Pritožba zoper sklep o izdaji začasne odredbe običajno ni mogoča, edina izjema so sklepi, s katerimi je naložena začasna ureditev pravic do posesti in rabe, zoper katere je v skladu z izrecnim besedilom zakona mogoče pritožbo pri pristojnem sodišču prve stopnje v sestavi več sodnikov vložiti v desetih dneh od vročitve. Državni tožilec pri vrhovnem sodišču (*Áreiós Págos*) lahko iz razlogov javnega interesa vloži predlog za revizijo zoper kateri koli sklep sodišča. Vrhovno sodišče nato obravnava zadevo in bodisi potrdi izpodbijani sklep bodisi ga razveljavi. Navedena odločba ima zgolj začasni učinek. Kot je bilo že

navedeno, lahko katera koli stranka v postopku sodišču, ki je izdalo sklep, predlaga, naj svojo odločitev razveljavi ali spremeni. Zahtevke v zvezi s tem lahko vložijo tudi katera koli tretja oseba, ki ni bila vabljen na obravnavo in se ni udeležila postopka, če ima pravni interes.

Zadnja posodobitev: 04/01/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [\[es\]](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Španija

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Glavni vir za ukrepe zavarovanja je civilno procesno pravo (v bistvu zakon o civilnem postopku (Ley de Enjuiciamiento Civil) – LEC); vendar so ukrepi določeni tudi v posebnih materialnih zakonih.

Med ukrepi, določenimi v LEC (člen 727), so:

preventivni zaseg (el embargo preventivo de bienes), ki je namenjen zagotovitvi izvršitve sodnih odločb, s katerimi je odrejena izročitev denarnih zneskov ali dohodkov, rent in nadomestnega blaga, ki mu je mogoče določiti vrednost v denarju na podlagi fiksnih cen;

začasna ali prisilna uprava proizvodnih sredstev (la intervención o la administración de bienes productivos), kadar se predlaga sodna odločba za odreditev njihove izročitve na podlagi naslova lastnika, užitelja ali katerega koli drugega naslova, ki vključuje pravni interes za ohranitev ali izboljšanje produktivnosti, ali kadar je zagotovitev zadnjenavedene bistvenega pomena za učinkovitost sodne odločbe, ki jo je treba sprejeti v ustreznem času;

zaseg premičnine (el depósito de cosa mueble), kadar se z zahtevkom zahteva odreditev izročitve navedene premičnine in je ta v posesti toženca;

popis premoženja (la formación de inventarios de bienes) v skladu s pogoji, ki jih določijo sodišče;

začasni zaznamek zahtevkov (la anotación preventiva de demanda), kadar se nanašajo na premoženje ali pravice, ki se vpišejo v javne registre;

drugi zaznamki v registrih (otras anotaciones registrales), kadar lahko javna narava registra pomaga doseči zadovoljiv rezultat;

sodni nalog o začasnem prenehanju dejavnosti (la orden judicial de cesar provisionalmente en una actividad), tj. **odredba**, da se začasno opusti določeno ravnanje, ali začasna prepoved, s katero se začasno prekine ali ustavi opravljanje storitve, ki se je zagotavljala;

zaseg in zapolnba prihodkov (la intervención y depósito de ingresos), pridobljenih z dejavnostjo, ki se šteje za nezakonito in katere prepoved ali opustitev se zahteva v zahtevku, ter izročitev v sodno hrambo ali položitev zneskov, ki se zahtevajo kot nadomestilo za intelektualno lastnino;

začasna zapolnba izvodov del ali predmetov (el depósito temporal de ejemplares de las obras u objetos), ki so bili domnevno izdelani v nasprotju s pravili o intelektualni in industrijski lastnini, ter izročitev materiala, ki se uporablja za njihovo izdelavo, v hrambo;

odložitev izvajanja spornih odločitev družbe (la suspensión de acuerdos sociales), kadar tožnik ali tožniki predstavljajo najmanj 1 % oziroma 5 % delniškega kapitala, odvisno od tega, ali je tožena družba izdala vrednostne papirje, ki so bili ob izpodbijanju uvrščeni v trgovanje na uradnem sekundarnem trgu, ali ne. Ob zgoraj navedenih ukrepih lahko sodišče na podlagi zadnjega odstavka člena 727 LEC odobri druge ukrepe, ki niso navedeni zgoraj, kar pomeni, da seznam ni izčrpen. Ti drugi ukrepi vključujejo:

vse **druge ukrepe**, ki so z zakonom izrecno določeni za zaščito nekaterih pravic ali se štejejo za nujne za zagotovitev učinkovitosti sodnega varstva, ki se lahko odobri v sodni odločbi, ki se lahko izda v sodnem postopku.

Poleg tega splošnega sistema obstajajo druge pravne določbe o začasnem varstvu, ki se nanašajo na:

postopke o **pravni in poslovni sposobnosti oseb**: na podlagi člena 762 LEC lahko sodišče uradno sprejme ukrepe, ki se mu zdijo potrebni za zaščito osebe, za katero se domneva, da ni pravno in poslovno sposobna, ali njenega premoženja;

postopke v zvezi s **starševstvom, očetovstvom in materinstvom**: člen 768 LEC določa zaščitne ukrepe za osebo in premoženje pod nadzorom osebe, ki lahko nastopa v vlogi starša, ter dodelitev začasne preživnine tožniku, v nujnih primerih tudi brez predhodne obravnave;

zaščito **pokojsnikove zapuščine**: med drugim je morda treba zavarovati premoženje iz zapuščine in pokojnikove dokumente, upravljati zapuščino ali preveriti sorodnike pokojnika (členi od 790 do 796 LEC);

Posebni ukrepi zavarovanja so določeni tudi v posebnih predpisih, med drugim v:

členih 138 in 141 zakona o intelektualni lastnini (kraljeva zakonska uredba št. 1/1996 z dne 12. aprila 1996) (zaseg in zapolnba prihodkov iz zadevne nezakonite dejavnosti, prekinitve dejavnosti reprodukcije, distribucije in priobčitve javnosti, zapolnba proizvedenih predmetov, zaseg opreme, naprav in fizičnih nosilcev podatkov itd.);

členu 61 zakona o blagovni znamki (zakon št. 17/2001 z dne 7. decembra 2001) (preventivni zaznamek zahtevka v register blagovnih znamk);

členu 11 zakona o patentu (zakon št. 24/2015 z dne 24. julija 2015) (prekinitve postopka podelitve patenta) in členih 117 ter 127 in naslednjih istega zakona (prenehanje dejanj, ki bi lahko kršila pravice vložnika, zaseg in zadržanje blaga, ki naj bi kršilo pravice nosilca patenta, varščina za nadomestilo škode in posledični vpisi v register);

členu 48(b) zakona o stečaju (zakon št. 22/2003 z dne 9. julija 2013) (zaseg premoženja članov uprave) in členu 17 istega zakona (med drugim preprečitev odsvojitve dolžnikovega premoženja);

členu 43 ter členih 470 in naslednjih zakona o pomorski plovbi (zakon št. 14/2014 z dne 24. julija 2014) (začasna zaustavitev morskih ladij);

členu 7 zakona o solastništvu nepremičnin (zakon št. 49/1960 z dne 21. julija 1960) (prenehanje prepovedane dejavnosti) in členu 28 istega zakona (odložitev izvajanja dogovorov, ki so jih sprejela združenja solastnikov).

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Ukrepe odobri sodnik ali sodišče, ki je stvarno ali krajevno pristojno. To je sodnik ali sodišče, ki obravnava zadevo, ali, če se postopek še ni začel, sodnik ali sodišče, ki bi bil zadolžen za obravnavo zadeve.

Ukrepi zavarovanja se lahko predlagajo pred vložitvijo zahtevka, če njihova narava ne onemogoča njihove odobritve (kot v primeru začasnega zaznamka zahtevka) in če se z zakonom ne zahteva, da je treba predlog vložiti skupaj z zahtevkom (kot pri prenehanju prepovedanih dejavnosti ali odložitvi izvajanja dogovorov skupnosti solastnikov v primeru sporov glede solastništva na nepremičnini). Zaradi njihove izjemne narave (običajno bi se obravnaval samo sam zahtevek) morajo biti sočasno potrebni in nujni. Sprejmejo se lahko brez zaslišanja nasprotne stranke v postopku (kar ne vpliva na njeno pravico do ugovora zoper odobrene ukrepe), vendar prenehajo veljati, če v 20 dneh od njihove odobritve ustreznih zahtevkov ni bil vložen.

Kot je navedeno zgoraj, je bolj običajno, da se ukrepi predlagajo sočasno z vložitvijo zahtevka. V takem primeru sodnik ali sodišče odredi pripravo ločenega spisa za ukrepe zavarovanja, ki se obravnava istočasno kot zadeva v glavni stvari, v kateri se lahko predlagajo in predložijo dokazi za to, da so bili pogoji za pridobitev začasnega varstva izpolnjeni. Splošno pravilo je, da so stranke pred sprejetjem ukrepov zavarovanja pozvane na obravnavo na sodišču. Podaj

se izjave in predložijo vsi dokazi, upoštevni v zvezi z vprašanjem, ali sprejeti ukrepe zavarovanja ali ne; po potrebi se obravnava jamstvo, ki se bo zahtevala od stranke, ki predlaga ukrep zavarovanja, če bi bil zahtevek zavrnjen. Vendar lahko ne glede na to stranka, ki predlaga ukrep, zaprosi, naj se ta sprejme brez zaslišanja druge stranke, če zagotovi dokaze, da obstajajo nujni razlogi ali da bi lahko zaslišanje ogrozilo uspeh ukrepa, na primer, če obstaja tveganje prikrivanja ali trošenja dolžnikovega premoženja. V takem primeru lahko oškodovana stranka po sprejetju ukrepa vložiti ugovor.

Ukrepi se lahko predlagajo tudi po vložitvi zahtevka ali med pritožbenim postopkom, čeprav mora biti tak predlog podprt z dejstvi ali okoliščinami, ki upravičujejo čas njihovega predlaganja.

V zadevah, v katerih se zahteva posredovanje odvetnika in državnega tožilca, je, za predlaganje sprejetja ukrepov zavarovanja potrebno njuno sodelovanje. V primeru nujnih ukrepov pred vložitvijo zahtevka pravno zastopanje ni potrebno (člena 23 in 31 LEC).

2.2 Glavni pogoji

Da sodišče odobri katerega od zgoraj navedenih ukrepov, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji.

Tveganja, ki so posledica poteka časa, ali periculum in mora: to je tveganje škode, ki bi jo lahko tožnik utrpel zaradi zamude v postopku, zaradi katere bi lahko bila onemogočena izvršitev tega, kar je odobreno v sodbi ali odločbi, s katero se konča postopek. Stranka, ki predlaga ukrep, mora dokazati, da bi lahko ob morebitnem nesprejetju predlaganih ukrepov med postopkom nastali položaji, ki bi ovirali ali oteževali učinkovitost varstva, ki bi lahko bilo odobreno v ugodilni sodbi. Nikakor ni ustrezno, da se ukrep odobri, če je vložnik že dolgo v položaju, ki mu povzroča tveganje, razen če ne predloži dokazov, s katerimi pojasni, zakaj ni ukrepa predlagal že prej.

Možnost obstoja zadostnega dokaza ali zadeva *prima facie*: vložnik mora sodišču predstaviti razloge, na podlagi katerih to sprejme predhodno sodbo o pravni ustreznosti zahtevka. To pomeni, da mora vložnik predložiti podrobnosti, argumente in listinske dokaze, na katere lahko sodišče opre začasno in okvirno sodbo v korist utemeljenosti zahtevka, ne da bi vsebinsko odločalo o zadevi (ker v Španiji ukrepe zavarovanja sprejme isto sodišče, ki nato presoja o zadevi) (člen 728(2) LEC). Poleg listinskih dokazov so dopustne tudi druge vrste dokazov (priče, izvedenci, izjave strank).

Varščina: razen če ni izrecno odločeno drugače, mora predlagatelj ukrepa položiti varščino, ki zadostuje za hitro in učinkovito nadomestilo škode, ki bi lahko zaradi sprejetja ukrepa zavarovanja nastala na premoženju toženca. Sodišče mora znesek določiti ob upoštevanju: (a) narave in vsebine zahtevka, (b) svoje ocene utemeljenosti predloga za izdajo ukrepa in (c) razlogov za njegovo primernost ali zadostnost glede na obseg škode, ki bi jo lahko ukrepi povzročili.

Sorazmernost: ta zahteva ni izrecno določena v LEC, vendar avtorji na splošno menijo, da dopolnjuje druge zahteve, saj sodišče odobri le ukrepe, ki so nujno potrebni za namen zavarovanja postopka, ki naj bi bil dosežen z začasnim varstvom. Izhaja iz načel pravne države in minimalnega poseganja na področje svobode posameznikov. Ta načela prek ustave urejajo celoten pravni sistem.

Dopolnjevanje: ukrepi zavarovanja so v skladu z naravo postopka v glavni stvari, s katerim so povezani.

Spremenljivost: ukrepi zavarovanja se lahko spremenijo, če se navedejo in dokažejo dejstva ali okoliščine, ki jih ob sprejetju ukrepov ali v obdobju za ugovor zoper njih ni bilo mogoče upoštevati.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

Namen sprejetja ukrepa zavarovanja je omogočiti, da je lahko toženec v sedanjih ali prihodnjih zadevah obvezan, da bodisi ne izvaja nekaterih dejanj v zvezi s svojim premoženjem bodisi da izvaja druga dejanja. Tako se poskuša tožencu onemogočiti, da bi izvedel dejanja, namenjena preprečitvi dostopa do njegovega premoženja in pravic, povzročitvi ali omogočanju nastajanja škode na tem premoženju ali izključitvi določenega premoženja iz dosega zakona s sprožitvijo insolventnosti, s čimer bi preprečil izvršitev morebitne sodbe.

V španski zakonodaji lahko ukrepe zavarovanja sprejmejo samo sodišča. Ne morejo jih sprejeti arbitri ali mediatorji; njihovo število ni opredeljeno in fiksno; po naravi so zavezujoči (sprejmejo se lahko le na podlagi predloga ene od strank); so premoženjske narave, ker vplivajo na premoženje in pravice toženca; njihov namen je zagotoviti izvršljivost morebitne ugodilne sodbe; nujni so za odločitev, ki bo sprejeta v postopku v glavni stvari.

Sprejmejo se lahko v zvezi s stvarnim in nestvarnim premoženjem. Njihova narava ni zgolj ekonomska, ampak se lahko sprejmejo tudi za omejitev osebnih pravic.

Omogočajo sprejetje odredb in prepovedi, tako da lahko zajemajo obveznost ali prepoved določenega ravnanja.

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Ukrepi zavarovanja se lahko odredijo v zvezi s konkretnim in specifičnim premoženjem ter v zvezi z vsem, kar je mogoče oceniti v denarju, na primer izdelki, rentami in dohodki, pridobljenimi iz stvari.

Zaseg tega blaga se lahko predlaga, da se pridobi pravica do vračila, ki izhaja iz splošne obveznosti, pri kateri dolgovane stvari niso individualizirane, ampak nadomeščene z določenim denarnim zneskom, ki ga je mogoče oceniti s preprostimi matematičnimi operacijami.

Določene premičnine se izročijo v hrambo primernemu skrbniku, ki ga določi sodišče.

Obstaja tudi možnost zasega, izročitve v sodno hrambo in zaplembe denarnih zneskov. Obstaja razlika med zasegom in zaplembo dohodkov iz nezakonitih dejavnosti ter zasegom in zaplembo dohodkov iz dovoljenih dejavnosti, kot so dejavnosti, povezane z intelektualno lastnino.

Druga skupina ukrepov, ki jih je mogoče sprejeti, so dejanja, ki jih lahko sodišče odobri v zvezi z zahtevkom, ki je naveden v tožbi in ne vpliva na določeno premoženje.

Tako obstaja možnostčasne ali prisilne uprave proizvodnih sredstev, kadar se predlaga sodna odločba, s katero se odredi njihova izročitev na podlagi naslova lastnika, užitekara ali katerega koli drugega naslova, ki vključuje pravni interes.

Predlaga se lahko tudi popis sredstev v skladu s pogoji, ki jih določi sodišče.

Preventivni zaznamek zahtevka je dovoljen, kadar se to nanaša na premoženje ali pravice, ki jih je treba vpisati v javne registre, mogoči pa so tudi drugi zaznamki v registre, kadar lahko javna narava registra pomaga doseči zadovoljiv rezultat.

Nazadnje, izda se lahko sodni nalog o začasnem prenehanju dejavnosti, tj. odredba, da se začasno opusti določeno ravnanje, ali začasna prepoved, s katero se začasno prekine ali ustavi opravljanje storitve, ki se je zagotavljala.

Zadnja skupina stvari, na katere lahko vplivajo ukrepi, so materiali in predmeti, povezani s sistemom izključnosti (v resnici je to sodna sekvenciacija ali poseg v sredstva, ki se uporabljajo pri izdelavi blaga na podlagi pravic industrijske in intelektualne lastnine).

Začasno se lahko ustavi tudi izvajanje odločitev katere koli gospodarske družbe.

Nazadnje, španska zakonodaja omogoča sprejetje vrste neopredeljenih ukrepov za zaščito nekaterih pravic, ki so določene z zakonom ali se štejejo za nujne za zagotovitev učinkovitosti sodnega varstva. Na kaj lahko ti vplivajo, ni opredeljeno, so pa lahko kakršni koli, samo da so nujni.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Preventivni zaseg količinsko opredeljivega blaga, denarja, dohodkov in izdelkov se odredi za zagotovitev ostanka, da bi lahko toženec poravnal stroške morebitne dobljene odredbe, zlasti v primerih, v katerih izvršitev sodbe ne bi bila prostovoljna.

Izročitev premičnine v hrambo se lahko odobri samo, kadar se tožba nanaša na izročitev določene stvari, ki je v posesti toženca.

Namen odobritve začasne ali prisilne uprave je zavarovati zlasti proizvodna sredstva, da se prepreči slabo upravljanje, zaradi katerega bi se njihov donos zmanjšal ali pa ga sploh ne bi bilo.

Če se za proizvodna sredstva določi nadzor upraviteljev, to vključuje sodni nadzor, vendar pa toženc ne prikrajaš za njihovo upravljanje; prisilna uprava po drugi strani vključuje še en korak, pri katerem upravitelj nadomesti toženca pri upravljanju.

Predlog za izdelavo popisa se lahko odobri v vsakem postopku, ne glede na njegov namen, pri čemer je edina zahteva, da je popis nujen za zagotovitev, da je ugodilna sodba mogoča. Sodišče mora jasno določiti podrobnosti, ki jih mora popis vsebovati, in način njegove izvedbe.

Učinki preventivnega zaznamka zahtevka segajo na postopkovno področje, povezano s postopkom, v katerem je zaznamek odobren. S postopkom naj bi se začasno izključili varstvo, ki se zagotavlja z javno naravo registrov, in zaupanje, ki bi ga to lahko dajalo v imetnika premoženja ali pravice, medtem ko tretje osebe ne morejo zatrjevati, da niso vedele za učinek zaznamka v zvezi z njimi. Ta preventivni zaznamek se lahko odobri v vseh vrstah postopkov in zagotavlja varstvo v vseh javnih registrih, kot sta register nepremičnin in poslovni register.

Začasne omejitve ravnanja toženca: urejene so v posameznih posebnih zakonih. Sprejeti jih je torej treba v skladu z določbami ustreznih zakonov.

Učinkujejo kot odredba o začasnem prenehanju dejavnosti, ki jo opravlja tožena stranka, odredba o začasni opustitvi določenega ravnanja ali začasna prepoved, s katero se začasno prekine ali ustavi opravljanje storitve, ki se je zagotavljala.

Zaseg, izročitev v sodno hrambo in zaplomba denarnih zneskov: to je očitno zaščitni ukrep in pomeni preventivni zaseg, ker zagotavlja izpolnitev zahtevka s specifično ekonomsko vsebino. Ta ukrep omogoča odobritev zasega in zaplombe prihodkov iz nezakonite dejavnosti. Teh ukrepov ni mogoče odrediti ločeno, zato je treba odobriti tako zaseg kot zaplombo. Če je predviden samo eden od njiju, je treba uporabiti zgoraj opisane splošne ukrepe. Ta ukrep se lahko sprejme tudi za izročitev v sodno hrambo ali zaplombo denarnih zneskov, ki se zahtevajo kot nadomestilo za intelektualno lastnino, tj. pravice avtorjev, da za svoje delo prejmejo denarni znesek, ki je sestavljen iz sorazmernega deleža prihodkov, ustvarjenih z različnimi načini objavljanja, priznanimi z zakonom o intelektualni lastnini.

Izročitev materialov ali predmetov, povezanih s sistemom izključnosti, v hrambo: to je ukrep zavarovanja s področja varstva pravic do izključnega izkoriščanja, ki so imetnikom podeljene s posebnimi zakoni o industrijski in intelektualni lastnini. To je posebna sodna sekvestracija za predmet, na katerega se nanaša odredba, predmete ali material, ki so potrebni za izdelavo.

Odložitev izvajanja odločitev družbe: določbe tega ukrepa so odvisne od potrebnih zahtev za uporabo ukrepa: 1 % delniškega kapitala, če je družba izdala delnice, ki so ob vložitvi zahtevka uvrščene v trgovanje na uradnem sekundarnem trgu, ali 5 % delniškega kapitala, če to ne velja. Uporabi se lahko za vse vrste gospodarskih družb.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Ukrepi zavarovanja se običajno sprejmejo po zaslišanju toženca. Če tako zahteva vložnik in če predloži dokaze, da obstajajo nujni razlogi za to, lahko sodišče ukrepe odobri brez nadaljnjih formalnosti, pri čemer v petih (5) dneh sporoči razloge za opustitev zaslišanja toženca. Ko so ukrepi zavarovanja sprejeti, se lahko spremenijo, če se navedejo in dokažejo dejstva ali okoliščine, ki jih ob sprejetju ukrepov ali v obdobju za ugovor zoper njih ni bilo mogoče upoštevati.

Če je s sodbo zahtevk vložnika zavrnjen, mora sodišče nemudoma odpraviti ukrep, razen če se predlaga nasprotno, pri čemer se upoštevajo okoliščine zadeve, varščina pa se zviša.

Če je zadevi delno ugodeno, se mora sodišče po zaslišanju nasprotne stranke odločiti, ali bo ukrep odpravilo ali ohranilo.

Če je potrjena zavrnitev zahtevka, sodišče po izdaji pravnomočne odločbe po uradni dolžnosti odpravi ukrepe, stranka, na katero so se nanašali, pa lahko vložiti odškodninski zahtevek za nadomestilo povzročene škode (to velja tudi v primeru opustitve tožbe ali umika tožnika iz postopka).

Drug primer, v katerem se lahko ukrepi zavarovanja spremenijo, je, kadar se ukrep predlaga pred vložitvijo zahtevka in sprejme brez zaslišanja toženca. Če vložnik v takem primeru ne upošteva zakonsko predpisanega roka dvajsetih (20) dni za vložitev zahtevka in se ta rok izteče, je treba ukrep nemudoma odpraviti in tožencu povrniti škodo, vložniku pa se naložijo nastali stroški postopka.

Ukrepa prav tako ni mogoče ohraniti, če je zadeva iz razlogov, za katere je odgovoren vložnik, ustavljena za več kot šest (6) mesecev.

Če je odrejena začasna izvršitev sodbe, je treba odpraviti vse odobrene ukrepe zavarovanja, ki so povezani z zadevno izvršitvijo, in jih nadomestiti z izvršilnimi ukrepi tako, da se spremeni narava ukrepov, ki so bili prvotno sprejeti kot ukrepi zavarovanja.

Nazadnje, toženc lahko pri sodišču zahteva, naj ukrep zavarovanja nadomesti z zadostno varščino, da se zagotovi učinkovita izpolnitev sodbe. Za to je pristojno sodišče, ki je sprejelo ukrep, in lahko določi varščino, ki se položi bodisi v denarju bodisi kot jamstvo.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

V postopkovnih pravilih je določena možnost pritožbe pri višjem sodišču.

Pritožba zoper sklep o odobritvi ukrepov je torej mogoča, vendar vložitev pritožbe ne zadrži izvršitve ukrepov. Pritožba je mogoča tudi zoper sklep o zavrnitvi ukrepov.

Vložnik pa ima poleg te možnosti vložitve pritožbe v vsakem primeru možnost ponoviti svoj predlog, če so se od prvotnega predloga okoliščine spremenile.

Pritožba ni mogoča zoper sklep o odobritvi ukrepov zavarovanja brez predhodnega zaslišanja toženca, ker je pravilni postopek v takem primeru ugovor, ki se vložijo pri sodišču, ki je sprejelo ukrep zavarovanja. Toženc lahko zoper sklep o zavrnitvi tega ugovora vložijo pritožbo, ki nima odločilnega učinka. Vložnik predloga za ukrepe zavarovanja ima prav tako pravico do vložitve pritožbe, če je ugovoru toženca v celoti ali delno ugodeno.

V nasprotju z zgoraj navedenim pravica do pritožbe ne obstaja pri odobritvi ali zavrnitvi varščine.

Priprava in obrazložitev pritožbe sta urejeni s splošnimi pravili (člen 458). Če je pritožnikov več, se njihovi roki izračunajo individualno.

Kot je navedeno zgoraj, vložitev pritožbe v postopku za sprejetje ukrepov zavarovanja nima odločilnega učinka: sodišče še naprej izdaja odredbe, ki se štejejo za potrebne za sprejetje ukrepa zavarovanja.

Sklepi, s katerimi so ukrepi zavrnjeni, imajo na pritožbenem sodišču prednost; datumi za razpravo, glasovanje in razglasitev sodbe morajo biti določeni čim prej.

STROŠKI UKREPOV ZAVAROVANJA

Stroški so urejeni v skladu z merilom uspešnosti stranke v postopku, krije pa jih stranka, ki ni tista, katere predlogi (sprejetje ali zavrnitev ukrepov) so bili v odločitvi sprejeti.

Zadnja posodobitev: 18/12/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani je bila pred kratkim spremenjena. To

jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Francija

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Začasne ukrepe lahko kadar koli kot nujne odredi sodnik začasne odredbe (nujni postopek, plačilo varščine, deložacija, prepoved določenega ravnanja z zagroženo kaznijo, zavarovanje dokazov).

Ne obstaja seznam možnih začasnih ukrepov: pri sodniku začasne odredbe se lahko zahtevajo vsi nujni ukrepi, ki jih ni mogoče resno izpodbijati oziroma so upravičeni zaradi obstoja spora (plačilo varščine, deložacija stanovalca brez pravnega naslova, izvedensko mnenje ali ugotovitev škode ...). Poleg tega lahko sodnik začasne odredbe kot nujne odredi vse ukrepe, ki so potrebni bodisi za preprečitev neposredne škode (zlasti utrditvena dela) bodisi za prenehanje očitnega nezakonitega ravnanja.

Za ukrepe zavarovanja (preventivni zasegi in sodna jamstva) obstaja posebna ureditev. To so ukrepi, ki upniku omogočajo, da – največkrat z dovoljenjem sodišča – dolžniku onemogoči razpolaganje z njegovim celotnim premoženjem ali delom tega premoženja ali da na to premoženje vpiše posebno jamstveno pravico in tako zagotovi plačilo terjatve, ki še ni priznana s sodno odločbo, vendar se njena izterjava zdi ogrožena.

Ukrepi zavarovanja so lahko v dveh oblikah:

preventivni zasegi, s katerimi je mogoče preventivno zaseči stvarno premoženje (pohištvo, vozilo ...), nestvarno premoženje (vsoto denarja, pravice družbenikov, vrednostne papirje ...) ali terjatve (bančne račune, najemnine ...);

sodna jamstva na nepremičninah, dobrem imenu, deležih družbenikov ali vrednostnih papirjih (začasen vpis hipoteke, zastavna pravica na lastniških deležih ali vrednostnih papirjih).

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Začasni ukrepi: pri sodniku začasne odredbe je treba vložiti zahtevek (pозiv na sodišče po sodnem izvršitelju). Gre za nujen in kontradiktorni postopek.

Ukrepi zavarovanja: Načeloma je potrebno predhodno dovoljenje sodnika. Vendar pa upnik takega dovoljenja ne potrebuje, kadar se sklicuje na izvršilni naslov ali sodno odločbo, ki še ni izvršljiva. Enako velja v primeru neplačila sprejete menice, lastne menice, čeka ali neplačane najemnine za nepremičnino (če je pogodba pisna).

Pri začasnih ukrepih je določitev pristojnega sodišča odvisna od vrste zahtevka. Po splošnem pravu je pristojen predsednik okrožnega sodišča. Vendar lahko o začasnih odredbah v mejah svojih pristojnosti odločajo tudi sodnik okrajnega sodišča ter predsednik gospodarskega sodišča, delovnega sodišča in sodišča za kmetijska zemljišča.

Pri ukrepih zavarovanja je pristojen sodnik za izvršbe, to je sodnik okrožnega sodišča. Pristojno je sodišče v kraju stalnega prebivališča dolžnika.

Pred sodnikom za izvršbe ali sodnikom začasne odredbe se stranki zagovarjata sami. Vendar jima lahko pomaga ali ju zastopa odvetnik.

Preventivni zasegi se morajo izvesti po sodnem izvršitelju. Za vpis sodnih jamstev ta obveznost ni predvidena. Vendar glede na pravno zapletenost vpisa jamstva upnikom vedno pomaga pravni strokovnjak.

Stroške ukrepov zavarovanja na koncu krije dolžnik, čeprav mora upnik včasih plačati predujem. Stroški izvršbe se plačajo po ceniku, ki določa nagrade sodnim izvršiteljem za vsako dejanje izvršbe in vsak ukrep zavarovanja.

V skladu z odlokom št. 96-1080 z dne 12. decembra 1996 nagrada sodnim izvršiteljem vključuje pavšalni znesek, izražen – kumulativno ali alternativno, odvisno od primera – v fiksnih ali sorazmernih taksah, po potrebi skupaj s takso za začetek sodnih postopkov.

Pri ukrepih zavarovanja so sorazmerne takse za izterjavo, izračunane od izterjanih zneskov, plačljive samo, če sodni izvršitelji dobijo pooblastilo za izterjavo dolgovanj zneskov. Poleg tega seznam, priložen navedenemu odloku, izključuje možnost dodatnih, prosto dogovorjenih nagrad, razen iz preventivnih zasegov pravic družbenikov in vrednostnih papirjev.

2.2 Glavni pogoji

Sodišče ukrepa ne sprejme, ampak ga dovoli. Ukrep sprejme sodni izvršitelj na zahtevo imetnika dovoljenja.

Če je potrebno predhodno dovoljenje sodišča, mora biti terjatev „načeloma upravičena“.

Pri ukrepih zavarovanja ne velja izrecen pogoj nujnosti.

Upnik mora dokazati, da obstajajo „okolščine, ki bi lahko ogrozile izterjavo“ terjatve (npr. slaba vera dolžnika, ki skriva svoje premoženje, številčnost upnikov ...).

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Preventivno se lahko zaseže celotno premoženje dolžnika, ki se po zakonu ne šteje za premoženje, ki ga „ni mogoče zaseči“ (npr. premoženje, ki ga potrebuje za vsakdanje življenje ali opravljanje poklica). Enako velja za terjatve, vendar pa plača nikoli ne more biti predmet ukrepa zavarovanja (čeprav se lahko zaseže na podlagi sodne odločbe ali drugega izvršilnega naslova v okviru postopka izvršbe na plačo).

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

S premoženjem, ki je preventivno zaseženo, ni mogoče razpolagati. Dolžnik na lastno odgovornost ohrani pravico do njegovega uživanja, ne sme pa ga prodati. Če zaseženo premoženje poneveri, stori kaznivo dejanje, ki se kaznuje z globo in zaporem.

Zaseženi denarni zneski se hranijo na računu.

Premoženje, na katero se nanaša sodno jamstvo, dolžnik lahko proda, vendar ima upnik sledno pravico in pravico do prednostnega poplačila iz kupnine za zadevno premoženje.

Odgovornost za premoženje, ki je preventivno zaseženo, se prenese na dolžnika, ki je njegov „skrbnik“, zaseg pa ne učinkuje zoper tretje osebe. Nasprotno pa sodna jamstva, ki se oglašujejo (poslovno ali zemljiško), učinkujejo proti vsem.

Banka (ali na splošno katera koli tretja oseba), ki prejme zahtevo za preventivni zaseg pri komitentu, mora sodnemu izvršitelju takoj razkriti vse svoje obveznosti do dolžnika (tj. vse račune, odprte na ime dolžnika, in vse zneske, knjižene na računih). Če banka brez utemeljenega razloga teh informacij ne zagotovi, se ji lahko naloži, da mora namesto dolžnika poplačati dolg.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Ukrep zavarovanja je treba sprejeti v treh mesecih po sklepu sodišča, ki ga je dovolilo. V nasprotnem primeru dovoljenje preneha veljati.

Če upnik še ni začel postopka za priznanje svoje terjatve, mora to storiti v mesecu sprejetja ukrepa. V nasprotnem primeru ukrep preneha veljati.

O ukrepu zavarovanja je treba obvestiti dolžnika najpozneje v osmih dneh. Dolžnik lahko pri sodniku za izvršbe izpodbija ukrep ali dovoljenje zanj. Sodnik lahko tudi vnaprej določi datum obravnave, na katero bosta stranki povabljeni, da bi razpravljali o ukrepu. Načeloma je dolžnikovo izpodbijanje dopustno, dokler se preventivni zaseg ne spremeni v zaseg z izvršbo, potem ko je upnik pridobil sodno odločbo v zvezi s svojo terjatvijo.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Dolžnik lahko izpodbija sklep o sprejetju ukrepa hkrati z ukrepom.

Sodnik za izvršbe, ki je pristojen za izdajo dovoljenja za ukrepe zavarovanja, odloča tudi o pravnih sredstvih zoper sklep. Zoper njegove odločitve se je mogoče pritožiti pri pritožbenem sodišču.

Ker se dolžnik seznanja z dovoljenjem za ukrep istočasno kot z ukrepom samim, za izpodbijanje sklepa veljajo enaka pravila kot za izpodbijanje ukrepa: dopustno je, dokler se ukrep zavarovanja ne spremeni v ukrep izvršbe.

Pravno sredstvo ne prekine učinka ukrepa zavarovanja, ta učinkuje, dokler ga sodišče ne prekliče ali ugotovi, da je ničen.

Sorodne povezave

[Spletišče Legifrance](#)

[Spletišče ministrstva za pravosodje](#)

[Spletišče nacionalne zbornice sodnih izvršiteljev](#)

Zadnja posodobitev: 04/01/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Hrvaška

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Zakon o izvršbi (*Ovršni zakon*) (*Narodne novine* (NN; Uradni list Republike Hrvaške), št. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 in 73/17; v nadaljnjem besedilu: ZI) v tretjem delu z naslovom Zavarovanje (*Osiguranje*) določa naslednje ukrepe:

- zavarovanje z obvezno ustanovitvijo zastavne pravice na nepremičnini – naslov 28;
- sodno in notarsko zavarovanje z zastavo na podlagi sporazuma med strankama – naslov 29;
- sodno in notarsko zavarovanje s prenosom lastništva nad stvarmi in prenosom pravic – naslov 30;
- zavarovanje s predhodno izvršbo – naslov 31;
- zavarovanje s predhodnimi ukrepi – naslov 32;
- začasne ukrepe – naslov 33.

V skladu z ZI se lahko kot ukrepi zavarovanja določijo samo ukrepi, ki so kot taki opredeljeni s tem ali drugim zakonom. Ukrepi zavarovanja niso dovoljeni na stvareh in pravicah, ki v skladu z ZI ne morejo biti predmet izvršbe, razen če navedeni zakon določa drugače.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Kot (dolgoročni) ukrep v smislu obveznega zavarovanja terjatev ZI omogoča zavarovanje z ustanovitvijo zastavne pravice na nepremičninah in premičninah (npr. denarnih terjatev, dohodku – plači, pokojnini itd., bančnem računu, vrednostnih papirjih in delnicah) ter zavarovanje s prenosom lastništva nad stvarmi in prenosom pravic. Zavarovanje z ustanovitvijo zastavne pravice je lahko prostovoljno ali prisilno, medtem ko je lahko zavarovanje s prenosom lastništva nad stvarmi in prenosom pravic zgolj prostovoljno, bodisi v postopku pred sodiščem bodisi pred notarjem.

Drugi ukrepi, urejeni z ZI, so zavarovanje s predhodno izvršbo, zavarovanje s predhodnimi ukrepi in začasni ukrepi. Te ukrepe lahko odredi samo sodišče prisilno, bodisi na predlog stranke bodisi po uradni dolžnosti.

Za odreditev in izvedbo zavarovanja so pristojna občinska sodišča, razen če je bilo to po zakonu zaupano kakemu drugemu sodišču, gospodarska sodišča pa so pristojna za odreditev in izvedbo zavarovanja v zadevah, v katerih so pristojna za odreditev izvršbe.

Za odreditev in izvedbo zavarovanja po uradni dolžnosti je pristojno sodišče, ki je pristojno za odločanje o predlogu zavarovanega upnika, razen če zakon določa drugače.

Za odločanje o predlogu za zavarovanje denarnih terjatev s prisilno ustanovitvijo zastavne pravice na nepremičnini je pristojno sodišče, ki vodi zemljiško knjigo, v katero je treba izvesti vpis na podlagi izvršljive listine, ki določa denarno terjatev. Namen določitve tega ukrepa je zavarovati denarno terjatev z ustanovitvijo zastavne pravice na nepremičnini z vpisom. Posledica vpisa zastavne pravice je ta, da se lahko izvršba na tej nepremičnini opravi tudi zoper tretje osebe, ki naknadno pridobijo to nepremičnino.

Sodišče lahko odredi sodno zavarovanje denarne terjatve z ustanovitvijo zastavne pravice na podlagi sporazuma med strankama na skupno zahtevo zavarovanega upnika in zavarovanega dolžnika za nekatere stvari, da se zavaruje denarna terjatev. Krajevna pristojnost za odločanje o predlogu za zavarovanje denarne terjatve zavarovanega upnika z ustanovitvijo zastavne pravice na stvareh in pravicah zavarovanega dolžnika ter za izvedbo zavarovanja se določi z ustrezno uporabo določb ZI o krajevni pristojnosti sodišča v izvršilnih postopkih za izterjavo denarnih terjatev na posameznih vrstah predmetov izvršbe. V sodnem zapisniku se evidentirajo sporazum strank o obstoju terjatve in datum njene zapadlosti ter sporazum strank, da se ta terjatev zavaruje z ustanovitvijo zastavne pravice. Podpisani sporazum ima učinek sodne poravnave.

Notarsko zavarovanje denarne terjatve z ustanovitvijo zastavne pravice na podlagi sporazuma med strankama je mogoče na podlagi sporazuma med upnikom in dolžnikom, sklenjenega v obliki notarske listine ali zasebne listine, katere vsebina je overjena, ki vsebuje tudi izjavo dolžnika, da se lahko na nekaterih njegovih stvareh ustanovi zastavna pravica.

Sodno zavarovanje s prenosom lastništva nad stvarmi in prenosom pravic je mogoče na podlagi sporazuma med strankama, da se sporazum med njima o prenosu lastništva (nad nekaterimi stvarmi zavarovanega dolžnika na zavarovanega upnika zaradi zavarovanja določene denarne terjatve zavarovanega upnika) ali prenosu nekaterih pravic zavarovanega dolžnika (na zavarovanega upnika za enak namen) vnese v sodni zapisnik. Zavarujejo se lahko tudi prihodnje terjatve. Sporazum ima učinek sodne poravnave. Sodišče s krajevno pristojnostjo za odločanje o predlogu za zavarovanje denarne terjatve s prenosom lastništva nad stvarmi in prenosom pravic se določi z ustrezno uporabo določb ZI o krajevni pristojnosti sodišča v izvršilnih postopkih za izvršitev denarnih terjatev na posameznih vrstah predmetov izvršbe.

Notarsko zavarovanje s prenosom lastništva nad stvarmi in prenosom pravic, tj. prenosom delnic, deležev ali poslovnih deležev v gospodarski družbi, je mogoče na podlagi sporazuma med upnikom in dolžnikom, sklenjenega v obliki notarske listine ali zasebne listine, katere vsebina je overjena. Pooblastilo notarja za sprejetje posamičnih ukrepov zavarovanja se določi v skladu s pravili o registriranem sedežu in območju notarjev.

Za odločanje o predlogu za predhodno izvršbo in za izvedbo take izvršbe je krajevno pristojno sodišče, ki bi bilo pristojno za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova. Zavarovanje s predhodno izvršbo odredi in izvede sodišče. Sodišče na podlagi sodbe, izdane v pravnem postopku, odredi predhodno izvršbo za zavarovanje nedenarne terjatve, ki je ni mogoče zavarovati s predhodnim vpisom v javno knjigo, če izvršilni upnik dokaže, da zaradi odložitve izvršbe, dokler sodba ni postala izvršljiva, obstaja verjetno tveganje, da bo izvršba onemogočena ali bistveno otežena, in če izvršilni upnik zagotovi zavarovanje za škodo, ki bi jo izvršilni dolžnik lahko utrpel zaradi take izvršbe.

Za odločanje o predlogu za zavarovanje s predhodnim ukrepom in za izvedbo takih ukrepov je krajevno pristojno sodišče, ki bi bilo pristojno za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova, s katerim je bilo zavarovanje odrejeno. Pogoj za odreditev predhodnega ukrepa je, da zavarovani upnik dokaže obstoj verjetnega tveganja, da bi bilo poplačilo terjatve brez tega ukrepa onemogočeno ali bistveno oteženo. Sodišče lahko v nekaterih primerih odloči, da je pogoj

za predhodni ukrep zagotovitev zavarovanja za škodo, ki bi jo lahko zavarovani dolžnik utrpel z njegovo odreditvijo. V obrazloženem sklepu, s katerim se odredi predhodni ukrep, morajo biti navedeni vrednost terjatve, ki naj bi se zavarovala, vključno z obrestmi in stroški, ukrep, ki se uporabi za zavarovanje terjatve, in rok, v katerem je odrejen (največ 15 dni od izpolnitve pogojev za izvršbo).

Pred začetkom pravnega postopka ali kakega drugega sodnega postopka v zvezi s terjatvijo, ki naj bi se zavarovala, je za odločanje o predlogu za zavarovanje z začasnim ukrepom krajevno pristojno sodišče, ki bi bilo sicer pristojno za odločanje o predlogu za izvršbo. Za izvedbo začasnega ukrepa je krajevno pristojno sodišče, ki bi bilo krajevno pristojno za izvršbo. Po začetku postopka je za odločanje o predlogu za zavarovanje z začasnim ukrepom pristojno sodišče, pred katerim se je začel postopek. Če to upravičujejo okoliščine posamezne zadeve, se lahko predlog vloži tudi pri sodišču, ki bi bilo krajevno pristojno za izvršbo. Sodišče, ki bi bilo pristojno za odločanje o predlogu za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova, izdanega v upravnem postopku, je pristojno tudi za odločanje o predlogu za odreditev začasnega ukrepa po koncu takega postopka. Sodišče odredi začasne ukrepe na podlagi predloga, vloženega pred začetkom sodnega ali upravnega postopka, med njim in po njem, dokler ni opravljena izvršba. Sklep sodišča o odreditvi začasnega ukrepa ima učinek sklepa o izvršbi. Vrste začasnih ukrepov so odvisne od tega, ali se z začasnim ukrepom zavaruje denarna ali nedenska terjatev. Sodišče lahko glede na okoliščine zadeve po potrebi odredi več začasnih ukrepov.

Obremenitve, pravice ali prepovedi na premoženjih, delnicah, deležih ali poslovnih deležih se na podlagi sodne odločbe, notarske listine ali zasebne listine, katere vsebina je overjena, vpišejo v register terjatev upnikov, ki so predmet sodnega ali notarskega zavarovanja (register zastavnih pravic) (*Upisnik založnih prava*), ki se vodi pri finančni agenciji in je edinstvena podatkovna zbirka vpisanih obremenitev, pravic ali prepovedi, medtem ko se vpis zastavnih pravic ali sprememb lastninskih pravic na nepremičninah evidentira z vpisom v zemljiške knjige.

2.2 Glavni pogoji

Sodišče ob odreditvi zavarovanja s prisilno ustanovitvijo zastavne pravice na nepremičnini odloči o predlogu za zavarovanje denarne terjatve na podlagi izvršilnega naslova, s katerim je bila denarna terjatev določena. Posebnih pogojev za odreditev zavarovanja ni, tako da sodišče na podlagi predloga odredi zavarovanje in na nepremičnini, vpisani v zemljiško knjigo, vpiše zastavno pravico zavarovanega upnika, doda pa tudi zaznamek o izvršljivosti terjatve. Če zavarovani dolžnik v zemljiško knjigo ni vpisan kot lastnik nepremičnine, zavarovani upnik skupaj s predlogom predloži tudi listino, ki je primerna za vpis lastninske pravice zavarovanega dolžnika.

Zavarovani upnik in zavarovani dolžnik lahko sodišču, da se zagotovi zavarovanje za denarno terjatev zavarovanega upnika z zastavno pravico na nekaterih predmetih zavarovanja, sporazumno predlagata, naj v korist zavarovanega upnika odredi in opravi vknjižbo zastavne pravice na nepremičnini, premoženjih, denarni terjatvi ter drugih stvareh in pravicah zavarovanega dolžnika, ali pa tak sporazum skleneta v obliki notarske ali zasebne listine, katere vsebina je overjena, ki vključuje izjavo dolžnika, da se lahko za zavarovanje določene denarne terjatve upnika na nekaterih njegovih stvareh ustanovi zastavna pravica. Podpisan sodni zapisnik oziroma notarska listina ali zasebna listina, katere vsebina je overjena, prav tako velja enako kot sodna poravnava zoper osebo, ki je soglašala, da se na njeni stvari ali pravici ustanovi zastavna pravica, tako da se lahko na podlagi teh listin za izterjavo zavarovane terjatve neposredno predlaga izvršba zoper tretjo osebo, na stvari katere je bila za zavarovanje terjatve ustanovljena zastavna pravica.

Stranki lahko sodišču skupaj predlagata, naj razpiše narok in v zapisnik vnese njun sporazum o prenosu lastništva nad nekaterimi stvarmi zavarovanega dolžnika na zavarovanega upnika zaradi zavarovanja določene denarne terjatve zavarovanega upnika ali naj v ta namen nekatere pravice zavarovanega dolžnika prenese na zavarovanega upnika. Zavarujejo se lahko tudi prihodnje terjatve. Tak sporazum se lahko sklene v obliki notarske listine ali zasebne listine, katere vsebina je overjena. Sporazum mora vsebovati določbo o roku zapadlosti zavarovane terjatve in o tem, kako ga določiti. Zavarovani dolžnik je lahko tudi oseba, zoper katero zavarovani upnik nima terjatve, ki je zavarovana, oziroma tretja oseba, ki soglaša z zavarovanjem tovrstne terjatve. Sporazum se lahko nanaša tudi na zavarovanje nedenskih terjatev, vendar mora biti v tem primeru v sporazumu podrobno navedena denarna vrednost terjatve.

Terjatev mora biti določena ali določljiva. Sporazumu se lahko doda izjava zavarovanega dolžnika o soglasju, da lahko zavarovani upnik neposredno na podlagi zapisnika zoper njega zahteva izvršbo za izročitev predmeta zavarovanja v posest po zapadlosti zavarovane terjatve. Zapisnik, ki vsebuje tako izjavo, je izvršilni naslov. Kadar se na podlagi sporazuma prenese lastništvo na nepremičnini, vpisani v zemljiško knjigo, mora tak sporazum vsebovati izjavo zavarovanega dolžnika, da se lahko neposredno na podlagi sporazuma opravi prenos v zemljiški knjigi in da se z vpisom v zemljiško knjigo lastništvo na nepremičnini prenese na zavarovanega upnika, pri čemer se doda zaznamek, da je bil prenos opravljen zaradi zavarovanja določene terjatve zavarovanega upnika. Razen če ni določeno drugače, ima zavarovani dolžnik pravico še naprej uporabljati stvar, katere lastništvo je bilo preneseno na zavarovanega upnika, oziroma izvrševati pravico, preneseno na zavarovanega upnika, zavarovani upnik pa ima pravico, da ob zapadlosti terjatve nanj preneseno stvar ali pravico proda ali obremeni nepremičnino s hipoteko.

Zavarovanje s predhodnim ukrepom se lahko odredi za zavarovanje denarne terjatve na podlagi odločbe sodišča ali upravnega organa, ki še ni postala izvršljiva, na podlagi sporazuma, sklenjenega pred sodiščem ali upravnim organom, če v njem določena terjatev še ni zapadla, ali na podlagi notarske listine, če v njej določena terjatev še ni zapadla. Sodišče na podlagi teh listin odredi predhodni ukrep, če zavarovani upnik dokaže verjetnost tveganja, da bo poplačilo terjatve, če ta ne bo zavarovana, onemogočeno ali bistveno oteženo. Tveganje se šteje za verjetno, če je bila odreditev predhodnega ukrepa predlagana na podlagi plačilnega naloga ali sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine, ki sta izdana na podlagi javne ali notarsko overjene listine, menice ali čeka, zoper katere je bil pravočasno vložen ugovor; sodbe, izdane v kazenskem postopku, v zvezi s premoženjskopravnim zahtevkom, zoper katero je dopustna obnova postopka; odločbe, ki jo je treba izvršiti v tujini; sodbe na podlagi priznanja, zoper katero je bila vložena pritožba; poravnave, sklenjene pred sodiščem ali upravnim organom, če v njej določena terjatev še ni zapadla, ki se izpodbija na način, ki ga določa zakon; notarskega sklepa ali listine, če v njej določena terjatev še ni zapadla, ki se izpodbija na način, ki ga določa zakon. Sodišče zavrne predlog za zavarovanje s predhodnim ukrepom oziroma razveljavi določen predhodni ukrep in ustavi postopek, če zavarovani dolžnik dokaže kot verjetno, da tveganja ni ali da je prenehalo.

Zavarovanje z začasnim ukrepom se lahko predlaga pred začetkom sodnega ali upravnega postopka, med njim in po njem, dokler ni opravljena izvršba. Zavarovani upnik mora v predlog za odreditev začasnega ukrepa vključiti zahtevek, v katerem natančno navede terjatev, ki jo želi zavarovati, določi vrsto ukrepa, ki ga želi, in njegovo trajanje, po potrebi pa tudi sredstvo zavarovanja, s katerim se začasni ukrep prisilno izvrši, ter predmet zavarovanja. V predlogu morajo biti navedena dejstva, na katerih temelji zahtevek za odreditev začasnega ukrepa, in predloženi dokazi, ki potrjujejo te navedbe. Zavarovani upnik mora te dokaze, če je mogoče, priložiti predlogu. Začasni ukrep se lahko odredi za zavarovanje nezapadlih in pogojnih terjatev, vendar ni dopusten, če so izpolnjeni pogoji za odreditev predhodnega ukrepa, s katerim je mogoče doseči enak namen zavarovanja. Začasni ukrep za zavarovanje denarne terjatve se lahko odredi, če zavarovani upnik dokaže verjetnost obstoja terjatve in tveganja, da bi zavarovani dolžnik brez takega ukrepa preprečil ali bistveno otežil izterjavo terjatve, tako da bi svoje premoženje odtujil, skril ali kako drugače z njim razpolagal. Zavarovanemu upniku ni treba dokazati tveganja, če dokaže, da bi zavarovani dolžnik zaradi predlaganega ukrepa utrpel zgolj neznatno škodo, tveganje pa se šteje za dokazano, če je treba terjatev izvršiti v tujini. Začasni ukrep se lahko odredi zaradi zavarovanja nedenskih terjatev, če zavarovani upnik dokaže verjetnost obstoja svoje terjatve in verjetnost tveganja, da bi zavarovani dolžnik brez takega ukrepa preprečil ali bistveno otežil izterjavo terjatve, zlasti s spreminjanjem trenutnega stanja, ali če dokaže, da je ukrep verjetno nujen za preprečitev nasilja ali nastanka nepopravljive škode. Poleg tega zavarovanemu upniku ni treba dokazati tveganja, če dokaže, da bi zavarovani dolžnik zaradi predlaganega ukrepa verjetno utrpel samo neznatno škodo, pri čemer se tveganje šteje za dokazano, če je treba terjatev izvršiti v tujini. Sodišče lahko odredi začasni ukrep na predlog zavarovanega upnika, tudi če ta ne dokaže verjetnosti obstoja terjatve in tveganja, če je pred tem v roku, ki ga določi sodišče, vplačal varščino za škodo, ki bi jo lahko zavarovani dolžnik utrpel zaradi odreditve in izvedbe začasnega ukrepa. Če zavarovani

upnik ne vplača varščine v določenem roku, sodišče zavrne predlog za zavarovanje. Sodišče lahko glede na okoliščine zadeve odredi več začasnih ukrepov, če je to potrebno; če je mogoče v posamezni zadevi odrediti več začasnih ukrepov, sodišče odredi tistega, ki je najustreznejši za doseglo namena zavarovanja (če so vsi enako ustrezni, sodišče odredi tistega, ki je za zavarovanega dolžnika najmanj obremenjujoč).

3 Cijl in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Predmet ukrepov zavarovanja in začasnih ukrepov so lahko vse stvari ali pravice, ki so v lasti zavarovanega dolžnika, na primer nepremičnine, premičnine, denarne terjatve iz naslova plače, pokojnine, invalidnine, gotovinske vloge na bančnih računih ali varčevalnih računih ter druge lastninske pravice, če ne gre za stvari, ki so po zakonu izvzete iz izvršbe, ali če ni zakonsko omejene pravice za izvršbo na stvareh (npr. stvari, ki niso v prometu, kmetijska zemljišča in gospodarska poslopja kmetov v obsegu, potrebnem za njihovo preživljanje in preživljanje članov njihove ožje družine ter drugih oseb, ki jih po zakonu morajo preživljati, itd.).

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Zavarovanje z ustanovitvijo zastavne pravice na nepremičnini (prostovoljno ali prisilno, sodno ali notarsko) se ustanovi z vknjižbo zastavne pravice v zemljiško knjigo, v katero je vpisana nepremičnina.

S sodnim in notarskim zavarovanjem, ki vključuje prenos lastništva nad stvarmi ali prenos pravic, zavarovani upnik postane lastnik stvari ali pravic z vknjižbo v zakonsko predpisane javne knjige ali registre. Zavarovani upnik in zavarovani dolžnik lahko za zagotovitev zavarovanja za denarno terjatev zavarovanega upnika z zastavno pravico na nekaterih predmetih zavarovanja sodišču sporazumno predlagata, naj v korist zavarovanega upnika odredi in opravi:

1. vknjižbo zastavne pravice na nepremičnini zavarovanega dolžnika;
2. predložitev sporazuma med strankama o ustanovitvi zastavne pravice na nepremičninah, ki niso vpisane v zemljiške knjige, zemljiškoknjižnemu sodišču;
3. vknjižbo zastavne pravice na premičninah zavarovanega dolžnika;
4. vknjižbo zastavne pravice na denarni terjatvi zavarovanega dolžnika;
5. vknjižbo zastavne pravice na delu dohodka zavarovanega dolžnika na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali opravljanju storitev;
6. vknjižbo zastavne pravice na delu pokojnine, invalidnine ali nadomestila za izgubljeni dohodek;
7. vknjižbo zastavne pravice na terjatvi, ki jo ima zavarovani dolžnik na bančnem računu ali varčevalni knjižici;
8. vknjižbo zastavne pravice na terjatvi za izročitev ali dostavo premičnin ali izročitev nepremičnine;
9. vknjižbo zastavne pravice na drugih lastninskih ali stvarnih pravicah;
10. vknjižbo zastavne pravice na delniških listinah in drugih vrednostnih papirjih ter njihovo izročitev v hrambo;
11. vknjižbo zastavne pravice na delnicah, za katere niso bile izdane delniške listine, ter na deležih in poslovnih deležih v gospodarskih družbah;
12. vknjižbo zastavne pravice na vrednostnih papirjih, ki jih vodi depozitna družba (*Depozitarno društvo*).

Zavarovanje s predhodno izvršbo: sodišče lahko za zavarovanje nedenarne izvršbe, ki je ni mogoče zavarovati s predznambo v javni knjigi, na podlagi sodbe, izdane v pravnem postopku, odredi predhodno izvršbo.

Zavarovanje s predhodnimi ukrepi: sodišče lahko odredi naslednje predhodne ukrepe:

1. predznambo zastavne pravice na nepremičnini zavarovanega dolžnika ali na pravici, vknjiženi na nepremičnini;
2. predložitev sporazuma med strankama o ustanovitvi zastavne pravice na nepremičninah, ki niso vpisane v zemljiške knjige, zemljiškoknjižnemu sodišču;
3. vknjižbo zastavne pravice na premičninah zavarovanega dolžnika;
4. vknjižbo zastavne pravice na denarni terjatvi zavarovanega dolžnika;
5. vknjižbo zastavne pravice na delu dohodka zavarovanega dolžnika na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali opravljanju storitev;
6. vknjižbo zastavne pravice na delu pokojnine, invalidnine ali nadomestila za izgubljeni dohodek;
7. vknjižbo zastavne pravice na terjatvi, ki jo ima zavarovani dolžnik na bančnem računu ali varčevalni knjižici;
8. vknjižbo zastavne pravice na terjatvi za izročitev ali dostavo premičnin ali izročitev nepremičnine;
9. vknjižbo zastavne pravice na drugih lastninskih ali stvarnih pravicah;
10. vknjižbo zastavne pravice na delniških listinah in drugih vrednostnih papirjih ter njihovo izročitev v hrambo;
11. vknjižbo zastavne pravice na delnicah, za katere niso bile izdane delniške listine, ter na deležih in poslovnih deležih v gospodarskih družbah;
12. vknjižbo zastavne pravice na vrednostnih papirjih, ki jih vodi depozitna družba (*Depozitarno društvo*);
13. prepoved banki, da zavarovanemu dolžniku ali tretji osebi na njegovo zahtevo z njegovega računa izplača znesek, za katerega je bil odrejen predhodni ukrep.

Zavarovani upnik lahko na podlagi predhodnega ukrepa pridobi zastavno pravico na predmetu zavarovanja. Kadar je odrejena prepoved izplačil denarnega zneska, ki ga zavarovani dolžnik hrani v banki, navedenega zneska med trajanjem prepovedi ni mogoče prenesti z računa, razen za poplačilo zavarovane terjatve.

Začasni ukrepi

– Za zavarovanje denarne terjatve se lahko odredi kateri koli ukrep, s katerim se doseže namen takega zavarovanja, zlasti:

1. prepoved zavarovanemu dolžniku, da ne sme odtujiti ali obremeniti premičnin, zaseg teh stvari in njihovo zaupanje v hrambo zavarovanemu upniku ali tretji osebi;
2. zaseg in polog gotovine, vrednostnih papirjev in podobnega pri sodišču ali notarju;
3. prepoved zavarovanemu dolžniku, da ne sme odtujiti ali obremeniti nepremičnin ali stvarnih pravic, ki so na nepremičnini vknjižene v njegovo korist, z zaznamkom o tej prepovedi v zemljiški knjigi;
4. prepoved dolžniku zavarovanega dolžnika, da ne sme prostovoljno izpolniti svoje obveznosti do zavarovanega dolžnika, in prepoved zavarovanemu dolžniku, da ne sme prejeti izpolnitve te obveznosti oziroma razpolagati s svojimi terjatvami;
5. odredba banki, da zavrne plačilo z računa zavarovanega dolžnika zavarovanemu dolžniku ali tretji osebi na zahtevo zavarovanega dolžnika v znesku, za katerega je bil odrejen začasni ukrep.

– Za zavarovanje nedenarne terjatve se lahko odredi kateri koli ukrep, s katerim se doseže namen takega zavarovanja, zlasti:

1. prepoved odtujitve ali obremenitve premičnin, na katere se nanaša terjatev, njihov zaseg in zaupanje v hrambo zavarovanemu upniku ali tretji osebi;
2. prepoved odtujitve ali obremenitve delnic, deležev ali poslovnih deležev, na katere se nanaša terjatev, z zaznamkom o prepovedi v registru delnic, deležev ali poslovnih deležev in po potrebi tudi v sodnem zapisniku; prepoved uporabe ali uveljavljanja pravic na podlagi takih delnic, deležev ali poslovnih deležev; zaupanje upravljanja delnic, deležev ali poslovnih deležev tretji osebi; ustanovitev začasne uprave družbe;
3. prepoved odtujitve ali obremenitve drugih pravic, na katere se nanaša terjatev, in zaupanje upravljanja teh pravic tretji osebi;
4. prepoved odtujitve ali obremenitve nepremičnine, na katero se nanaša terjatev, ali stvarnih pravic na nepremičnini, na katere se nanaša terjatev, z zaznamkom o prepovedi v zemljiški knjigi; zaseg nepremičnine in njeno zaupanje v hrambo in upravljanje zavarovanemu upniku ali tretji osebi;

5. prepoved dolžniku zavarovanega dolžnika, da temu ne sme izročiti stvari, prenesti pravice ali izpolniti kake druge nedenarne obveznosti, na katero se nanaša terjatev;
6. prepoved zavarovanemu dolžniku, da ne sme izvesti dejanj, s katerimi bi lahko oškodoval zavarovanega upnika, in prepoved kakršnega koli spreminjanja stvari, na katere se nanaša terjatev;
7. odreditev zavarovanemu dolžniku, da opravi določena dejanja, ki so nujna za ohranitev premoženja ali nepremičnine ali za ohranitev stvari v trenutnem stanju;
8. dovoljenje zavarovanemu upniku, da obdrži stvari zavarovanega dolžnika, ki se hranijo pri njem in na katere se nanaša terjatev, dokler pravda ni pravno močno končana;
9. dovoljenje zavarovanemu upniku, da opravi določena dejanja ali pridobi določene stvari sam ali po tretji osebi, zlasti za vrnitev v prejšnje stanje;
10. začasna vrnitev delavca na delo; plačilo nadomestila med trajanjem delovnega spora, če je to potrebno za njegovo preživljanje in preživljanje oseb, ki jih mora po zakonu preživljati.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Sodno in notarsko zavarovanje z ustanovitvijo zastavne pravice ali prenosom lastništva nad stvarmi in prenosom pravic praviloma velja do pravno močnega končanja postopka.

V sklepu, s katerim se odredi predhodni ukrep, morajo biti navedeni vrednost terjatve, ki naj bi se zavarovala, vključno z obrestmi in stroški, ukrep, s katerim se zavaruje terjatev, in čas, za katerega je odrejen. Predhodni ukrep se lahko odredi za največ 15 dni od izpolnitve pogojev za izvršbo. Če se ta čas izteče, preden odločba, na podlagi katere je bil odrejen predhodni ukrep, postane izvršljiva, sodišče na predlog zavarovanega upnika, ki je sodišču predložen pred iztekom obdobja, za katero je bil predhodni ukrep odrejen, ta čas podaljša, če se okoliščine, v katerih je bil ukrep odrejen, niso spremenile.

V sklepu o odreditvi začasnega ukrepa se določi tudi trajanje tega ukrepa, če pa je ukrep odrejen pred vložitvijo tožbe ali začetkom drugega postopka, se določi tudi rok, v katerem mora zavarovani upnik vložiti tožbo oziroma predlog za začetek drugega postopka, da se utemelji ukrep. Sodišče na predlog zavarovanega upnika podaljša trajanje začasnega ukrepa, če se okoliščine, v katerih je bil ukrep odrejen, niso spremenile.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Pritožbo zoper sklep sodišča na prvi stopnji je mogoče vložiti v osmih dneh po vročitvi sklepa, izdanega na prvi stopnji, razen če ni z ZI drugače določeno.

Pritožba praviloma ne odloži izvršljivosti sklepa. O pritožbi odloči drugostopenjsko sodišče.

Pritožba zoper sklep o predlogu za izdajo začasnega ukrepa se ne pošlje v odgovor nasprotni stranki, drugostopenjsko sodišče pa o pritožbi odloči v 30 dneh od prejema.

Zoper notarsko listino ali zasebno listino, katere vsebina je overjena, ni pravnega sredstva, lahko pa dolžnik ugovarja notarskemu zavarovanju v posebnem pravnem postopku, v katerem izpodbija sklenjene sporazume. Tretje osebe lahko ugovarjajo notarskemu zavarovanju v postopku pred sodiščem v skladu s pravili, ki se uporabljajo za ugovore zoper sodno zavarovanje.

Revizija je v postopku zavarovanja dovoljena samo, če je odločba, izdana na drugi stopnji, odvisna od rešitve materialnega ali procesnega vprašanja, pomembnega za zagotovitev enotne uporabe prava in enakosti vseh strank pri njegovi uporabi, v skladu s pravili pravnega postopka. Obnova postopka ni dovoljena, vrnitev v prejšnje stanje pa je dovoljena samo zaradi zamude roka za pritožbo ali ugovor.

Zadnja posodobitev: 26/09/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Italija

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Italijanski pravni sistem določa začasne ukrepe, ki so po naravi lahko tudi predhodni in so načeloma ukrepi zavarovanja. Sprejmejo se lahko „pred“ začetkom postopka v zadevi (ukrepi *ante causam*) ali med postopkom. Predlagajo se lahko tudi ob začetku postopka pred sodiščem. Splošna pravila o postopku za izdajo začasnih odredb so določena v členu 669a in naslednjih zakonika o civilnem postopku. Obstajata različni vrsti začasnih ukrepov: (a) „varovalni“ ukrepi so namenjeni ohranitvi stanja med postopkom ali zaščiti premoženja. Primer ukrepa iz te kategorije je preventivni rubež. Namen varovalnih začasnih ukrepov je v bistvu zagotoviti, da zaradi trajanja postopka izvršitev pozneje pridobljenega izvršilnega naslova ne bi postala praktično nekoristna, ker bi se na primer zahtevano premoženje izgubilo ali uničilo; (b) „predhodni“ ukrepi so ukrepi, s katerimi se pred koncem postopka predvideva učinek končne odločbe. Namen predhodnih začasnih ukrepov je torej zagotoviti, da imetnik pravice ne ostane brez zadoščenja, kar bi sicer povzročilo škodo, ki je pozneje ne bi bilo mogoče nadomestiti.

Začasni ukrepi so na splošno „tipični“ in so določeni tudi v posebnih zakonih, kot so zakoni s področja družinskih zadev, preživilin, patentov itd. Vendar pa je mogoče predlagati tudi „netipične“ začasne ukrepe: ti so znani kot nujni ukrepi in so urejeni s členom 700 zakonika o civilnem postopku. S to določbo je zagotovljeno, da lahko osebe, ki se upravičeno bojijo, da bi jim bila lahko zaradi časa, potrebnega za uveljavitev njihovih pravic po redni poti, povzročena neposredna in nepopravljiva škoda, sodišču predlagajo sprejetje nujnih ukrepov, ki se glede na okoliščine zdijo primernejši za začasno zagotovitev učinkov meritorne odločbe.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

Za sprejetje začasnega ukrepa morata biti izpolnjeni dve zahtevi:

(A) *periculum in mora*, tj. utemeljena bojazen, da bo do izdaje meritorne odločbe pravici, ki naj bi bila zavarovana z začasnim ukrepom, povzročena nepopravljiva škoda;

(B) *fumus boni juris*, tj. očitna utemeljenost zahtevka.

2.1 Postopek

Postopkovna pravila so določena v členu 669a in naslednjih zakonika o civilnem postopku. Predlog se vloži v vlogo v sodni pisarni pristojnega sodišča. Pred začetkom postopka v glavni stvari se predlog predloži obravnavnemu sodišču. Med postopkom v glavni stvari je treba predlog predložiti sodišču, ki odloča o zadevi. Sodišče po zaslišanju strank in ob opustitvi formalnosti, ki niso nujne za kontradiktorni postopek, na način, ki se mu zdi najustreznejši, preuči zahteve, potrebne za namene predlaganega ukrepa, nato pa s sklepom ugodi predlogu ali ga zavrne. Če bi lahko vabilo nasprotni stranki škodovalo izvršitvi ukrepa, lahko sodišče izda obrazloženo odločbo v obliki sklepa, v katerega po potrebi vključi povzete informacije. V takem primeru sodišče z istim sklepom določi datum za zaslihanje strank, ki je največ petnajst dni pozneje, in vložniku odobri zavezujoč rok za vročitev tožbe in sklepa, ki ni daljši od osmih dni. Sodišče lahko na obravnavi s sklepom potrdi, spremeni ali prekliče ukrepe iz prvotnega sklepa.

Sodišče lahko v postopku razsodi z izdajo sklepa, s katerim predlog zavrne ali mu delno ali v celoti ugodi. Če je predlogu ugodeno in je bil vložen pred začetkom postopka v glavni stvari, mora biti v sklepu o ugoditvi predlogu določen zavezujoč rok, ki ni daljši od 60 dni in v katerem je treba začeti postopek v glavni stvari: to pravilo se ne uporablja za predhodne in nujne ukrepe, določene v členu 700 zakonika o civilnem postopku.

2.2 Glavni pogoji

Za izdajo začasnega ukrepa morata biti izpolnjeni zgoraj navedeni zahtevi: *periculum in mora* in *fumus boni juris*.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

To so začasni ukrepi, ki veljajo do sodbe v postopku v glavni stvari. Čeprav to vedno drži za varovalne ukrepe, ki jih je mogoče izdati le v tekočem postopku v glavni stvari, pa le delno drži za predhodne ukrepe, ki ostanejo veljavni ne glede na obstoj postopka, čeprav nimajo enake moči kot pravnomočna odločba o zadevnih vprašanjih.

Vsebina začasnih ukrepov se razlikuje glede na vrsto nevarnosti, ki naj bi bila z njimi odvrnjena. Na primer, za dolžnikovo premoženje se uporabi rubež. Sklep o ponovni zaposlitvi neupravičeno odpuščenega delavca se po drugi strani nanaša na obveznost ukrepanja.

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Ukrep se lahko glede na potrebo, ki jo je treba izpolniti, uporabijo za premičnine ali nepremičnine, pa tudi za intelektualno lastnino in dela, zaščitena z avtorskimi pravicami.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Namen varovalnih ukrepov je ohraniti pravni in dejanski položaj, ki je obstajal ob vložitvi zahtevka, in tako zagotoviti, da zaradi časa, potrebnega za končanje postopka v glavni stvari, vložnikove pravice ne bodo oškodovane. Po drugi strani pa je namen predhodnih ukrepov predvideti učinke pravnomočne sodbe v postopku v glavni stvari.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Zčasni ukrepi ostanejo v veljavi do izdaje sodbe v postopku v glavni stvari, s katero bodo nadomeščeni. Varovalni ukrepi, za katere se zahteva začetek postopka v glavni stvari (npr. dovoljenje za sodni rubež premoženja na podlagi člena 670 zakonika o civilnem postopku ali za preventivni rubež na podlagi člena 671 zakonika o civilnem postopku), izgubijo svojo veljavnost, če se postopek v glavni stvari ne začne ali nadaljuje v rokih, ki so določeni z zakonom ali ki jih določi sodišče, ali če ni bila položena varščina, ki jo je zahtevalo sodišče. Predhodni ukrepi, vključno z netipičnimi (ukrepi, katerih vsebina ni določena z zakonom, ampak jo določi sodišče, v skladu s členom 700 zakonika o civilnem postopku), čeprav ne morejo postati del končne odločbe, ostanejo v veljavi tudi, če se postopek v glavni stvari ne začne ali se začne in pozneje ustavi.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Zoper ugodilne in zavrnilne odredbe o začasnih ukrepih se je mogoče pritožiti (člen 669m), če vsebujejo napake ali če se pritožbenemu sodišču predložijo dodatna dejstva in razlogi, ki niso bili vključeni v prvotni zahtevak.

Sorodne povezave

► [Italijanska ustava](#) (EN)

► http://www.educational.rai.it/materiali/pdf_articoli/22122.pdf

► [Italijanski zakoni in zakoniki](#) (IT)

► <http://www.normattiva.it/>

► [Italijanski zakonik o civilnem postopku](#) (IT)

► <http://www.altalex.com/documents/codici-altalex/2015/01/02/codice-di-procedura-civile>

► [Zakonik o upravnem postopku](#) (EN)

► https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/mzk3/~edisp/nsiga_4276977.pdf

► [Code de justice administrative](#) (FR)

► https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/njiz/~edisp/nsiga_4506451.pdf

► [Italienische Verwaltungsprozessordnung](#) (DE)

► https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/nda5/~edisp/nsiga_4289867.pdf

► [Italijanski pravosodni sistem](#) (EN)

► https://www.csm.it/web/csm-international-corner/consiglio-superiore-della-magistratura/sistema-giudiziario-italiano?show=true&title=&show_bcrumb=

► [Zakonik o davčnem postopku](#) (IT)

► <http://def.finanze.it/DocTribFrontend/getAttoNormativoDetail.do?id=%7bECD81E71-D37B-4722-AA36-116B5BCB2232%7d>

► [Ministrstvo za pravosodje](#) (IT)

► <http://www.giustizia.it/>

Zadnja posodobitev: 29/09/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Ciper

1 Katere so različne vrste ukrepov?

A. Vsako sodišče lahko pri izvajanju svoje pristojnosti v civilnih zadevah izda (začasno, dokončno ali obvezno) odredbo ali imenuje upravitelja v vseh zadevah, v katerih se to zdi pravično ali primerno, tudi če ni vložen zahtevak za odškodnino ali drugo pravno sredstvo oziroma se mu ne ugodi. Začasna odredba se izda samo, če je sodišče prepričano, da obstaja resna zadeva, ki jo je treba rešiti na javni obravnavi, da obstaja možnost, da je tožnik upravičen do zadoščenja, in da bo pozneje, če ne bo izdana začasna odredba, težko ali nemogoče popolnoma zadostiti pravičnosti (člen 32(1) zakona o sodiščih 14 /1960, kakor je bil spremenjen).

B. Sodišče lahko kadar koli med civilno pravdo, v kateri odloča, izda odredbo o zasegu, zaščiti, hrambi, prodaji, zadržanju ali inšpekcijskem pregledu premoženja, ki je predmet pravde, ali odredbo za preprečitev izgube, škode ali škodljivega učinka, ki bi jih, če ne bi bila izdana odredba, utrpela oseba ali bi nastali na premoženju do pravnomočnosti odločbe sodišča v zadevi, ki se nanaša na to osebo ali premoženje, ali do izvršitve odločbe sodišča (člen 4(1) zakona o civilnem postopku, poglavje 6). Namen odredbe, izdane na podlagi te določbe, je (z odobritvijo posebnih navedenih odredb) zaščititi premoženje, ki je predmet pravde, do odločitve o tožbi ali izvršitve sodbe.

C. Vsako sodišče, ki odloča o civilnopravni tožbi za plačilo dolga ali odškodnine, lahko kadar koli po vložitvi tožbe odredi, da se tožencu prepreči odtujitev nepremičnega premoženja, ki je vknjiženo v njegovem imenu ali za katero ima pravico vknjižbe kot lastnik, in sicer v obsegu, ki po presoji sodišča zadostuje za zadoščenje tožnikovemu zahtevku in kritje stroškov pravde. Odredba se izda samo, če sodišče meni, da ima tožba dovolj trdno podlago in da tožnik po prodaji ali prenosu premoženja na tretjo osebo morda ne bo mogel izvršiti sodbe sodišča, ki bi bila izdana (člen 5(1) in (2), poglavje 6). Ta člen se uporablja za tožbe za plačilo dolga ali odškodnine in dovoljuje izdajo odredb v zvezi z nepremičnino, ki je vknjižena v toženčevem imenu ali za katero ima toženec pravico vknjižbe kot lastnik. Njegov namen je zamrzniti nepremično premoženje do izdaje sodbe v korist tožnika.

Pristojnosti sodišča, opisane v odstavku A, so nedvomno širše od pristojnosti, opisanih v odstavkih B in C, določeni pa so tudi parametri splošne pristojnosti sodišč za izdajo začasnih omejevalnih odredb. V odstavkih B in C so navedene posebne vrste odredb, ki jih lahko sodišča izdajo.

V skladu s sodno prakso vrhovnega sodišča je splošna pristojnost iz odstavka A (člen 32 zakona o sodiščih) široka in omogoča izdajo začasnih odredb zoper premoženje, ki ni predmet tožbe v glavni stvari. V skladu s sodno prakso so ciprska sodišča na podlagi člena 32 zakona o sodiščih pristojna za izdajo začasnih odredb Mareva (odredba o zamrznitvi sredstev (denarnih sredstev ali premičnega premoženja), ki so na območju pristojnosti sodišča, da se prepreči njihov prenos z območja pristojnosti ali njihova poraba).

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Predlogi za izdajo začasnih odredb se lahko vložijo v kateri koli fazi postopka, v katerem se odloča o civilnopravni tožbi. Postopek za vložitev predloga je urejen s postopkovnimi predpisi o civilnem postopku. Kakršna koli zamuda tožnika v zvezi z zahtevo za začasne ukrepe je dejavnik, ki bi ga moralo sodišče upoštevati.

V ciprskem pravu je mogoče začasno odredbo izdati, ne da bi bila nasprotna stranka o tem obveščena (postopek *ex parte*, glej člen 9 zakona o civilnem postopku, poglavje 6). Tak postopek je izredni ukrep, pri čemer je v takem primeru nujnost zadeve procesni pogoj, ki mora biti izpolnjen, da lahko sodišče ravna po svoji presoji brez zaslišanja druge stranke. Sodišča to načelo uporabljajo dosledno. Če tožnik ne razkrije ustreznih stvarnih dejstev, so posledice resne tudi v okviru postopka *ex parte* za izdajo začasnih odredb.

Začasna odredba, izdana *ex parte*, je veljavna takoj po vročitvi tožencu, vendar se lahko sodišču vrne čim prej po vročitvi, da se tožencu omogoči ugovor zoper njeno izdajo. Prav tako lahko predstavitev svojega mnenja o zadevi na sodišču zahteva katera koli tretja oseba, ki jo odredba neposredno zadeva. Če toženeц odredi ugovarja, bo sodišče opravilo narok, na katerem bo odločilo, ali bo odredba ostala v veljavi oziroma ali bo preklicana ali spremenjena. Če je izdaja odredbe zavrnjena, se lahko tožnik znova obrne na sodišče, vendar le če so se bistvene okoliščine zadeve spremenile. Navesti je treba tudi, da sodišče v vseh primerih, kadar je začasna odredba izdana *ex parte*, tožniku na podlagi izrecne pravne določbe odredi, naj položi varščino v znesku, ki ga določi sodišče, kot jamstvo za kakršno koli škodo, ki bi jo lahko utrpel toženeц. Sodišče v skladu s sodno prakso ne more izdati odredbe, če tožnik ne položi varščine.

Seveda je mogoče izdajo začasnih odredb zagotoviti na podlagi predloga z obvestilom (tj. z obvestilom drugi stranki). Vendar v takem primeru sodišče ne upošteva dejavnika nujnosti.

2.2 Glavni pogoji

Sodišče o izdaji začasnih omejevalnih odredb odloči po lastni presoji. Preden odloči, da bo glede izdaje zahtevane odredbe uporabilo svojo diskrecijsko pravico, ki temelji na tehtanju primernosti, morajo biti izpolnjeni trije ključni pogoji:

obstaja resno vprašanje, ki ga je treba obravnavati (zadostovalo bo razkritje sporne domneve, ki temelji na zadevi);

obstaja verjetnost uspeha (očitna možnost uspeha / očitna verjetnost, da je tožnik upravičen do zadoščenja);

brez izdaje odredbe bo pozneje težko ali nemogoče zadostiti pravičnosti (če dodelitev odškodnine tožniku v končni fazi ne zadostuje za zaščito njegovih pravic).

Kot je navedeno, je vprašanje izdaje začasnih odredb v celoti prepuščeno presoji sodišča. Odredba se ne izda samodejno, če so izpolnjeni zgornji trije pogoji. Sodišče mora glede na vsa dejstva in okoliščine pretehtati, ali je pravično in primerno izdati zahtevano odredbo.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Iz sodne prakse je razvidno, da narava/vrsta premoženja ni dejavnik, ki lahko omeji pooblastila sodišča. Vendar je lahko narava premoženja pomemben dejavnik pri tehtanju primernosti, ki ga sodišče opravi pri izvajanju svoje diskrecijske pravice glede izdaje odredbe. Tožnik na primer lažje dokaže tveganje izgube sredstev z bančnega računa kot tveganje odtujitve nepremičnine.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Po izdaji odredbe je vsaka stranka, ki ji je odredba namenjena, zakonsko obvezana ravnati v skladu z njo. Ravnanje v nasprotju z odredbo pomeni nespoštovanje sodišča in se po zakonu kaznuje. Poleg tega je lahko vsaka oseba, ki spodbuja ali omogoči ravnanje v nasprotju z odredbo, ki jo je izdalo sodišče, kriva nespoštovanja sodišča (člen 42 zakona o sodiščih 14/1960, kakor je bil spremenjen).

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Odredba, ki jo izda sodišče, vsebuje posebno določbo, v kateri je naveden njen čas veljavnosti. Običajno velja do izdaje končne sodbe v zvezi s tožbo v glavni stvari ali do njene razveljavitve ali spremembe s poznejšo odredbo sodišča. Sodišče lahko ob izdaji končne sodbe v zvezi s tožbo v glavni stvari vanjo vključi posebno določbo, na podlagi katere ostane odredba veljavna še določeno obdobje po izdaji sodbe, da se olajša izvršitev te sodbe.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Zoper odločbo sodišča, s katero je ugodeno predlogu za izdajo začasnih odredb, se je mogoče pritožiti pri vrhovnem sodišču. Pritožba je mogoča tudi zoper odločbo sodišča, s katero je zavrnjen predlog za izdajo začasnih odredb.

Vrhovno sodišče ima pri obravnavi zadeve široka pooblastila. Izda lahko odredbo, katere izdajo je zavrnilo sodišče prve stopnje, oziroma razveljavi ali spremeni odredbo, ki jo je izdalo sodišče nižje stopnje. Vendar je treba navesti, da pritožbeni postopek ne pomeni nove obravnave zadeve. Odločba sodišča prve stopnje ne bo razveljavljena samo zato, ker je vrhovno sodišče svojo diskrecijsko pravico uporabilo drugače. Vrhovno sodišče bo posredovalo samo, če ugotovi, da je sodišče prve stopnje svojo diskrecijsko pravico uporabilo *napačno*.

Zadnja posodobitev: 19/07/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Latvija

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Na podlagi latvijske zakonodaje so lahkočasni ukrepi in ukrepi zavarovanja, ki so na voljo do končne odločbe, namenjeni zavarovanju dejanske ali morebitne terjatve, pravic intelektualne lastnine, ki so predmet spora, ali dokazov. Navedene ukrepe lahko odredi le sodišče na zahtevo zainteresirane strani. Postopek je določen v zakonu o civilnem postopku (Civilprocesa likums).

Ob vložitvi tožbe ali pred tem so za zavarovanje terjatve na voljo naslednji ukrepi:

- rubež premičnega premoženja ali sredstev toženca;
- vpis zaznambe prepovedi (aizlieguma atzīme) v ustreznem registeru premičnega premoženja ali drug javni register;
- vpis zaznambe o zavarovanju terjatve v zemljiško knjigo ali ladijski register;
- zaseg plovila v zvezi s pomorskim zahtevkom;

- prepoved, ki tožencu preprečuje izvedbo določenih dejanj;
- rubež plačil, ki jih dolgujejo tretje osebe, vključno s sredstvi pri kreditnih in drugih finančnih institucijah;
- odlog izvršbe (vključno s prepovedjo sodnim izvršiteljem, da izročijo denar ali premoženje upniku ali dolžniku s sodno odločbo o izvršbi, ali z odlogom prodaje premoženja).

Terjatev se lahko zavaruje le, če je premoženjske narave.

Če se terjatev zavaruje z vpisom zaznambe prepovedi v premoženjskem ali drug javni register, mora biti v sklepu navedena vrsta prepovedi, ki bo vpisana.

Če je predmet tožbe lastninska pravica na premoženju ali nepremičnem premoženju ali če se tožba nanaša na potrditev lastninske pravice, se lahko terjatev zavaruje z rubežem spornega premoženja ali vpisom zaznambe prepovedi v ustreznem razdelku zemljiške knjige o nepremičnem premoženju.

Če je predmet tožbe denarna terjatev, se lahko ta zavaruje z nepremičnim premoženjem tako, da se v ustreznem razdelku zemljiške knjige o nepremičnem premoženju vpiše stvarna pravica na nepremičnem premoženju, se lahko terjatev zavaruje z vpisom zaznambe obremenitve (apgrūtinājuma atzīme) v ustreznem razdelku zemljiške knjige o nepremičnem premoženju.

Zaseg plovila je mogoč le pri pomorskih zahtevkih.

Prodaje premoženja ni mogoče odložiti v zadevah, v katerih se zahtevek glasi na povračilo denarnega zneska.

Rubež plačil, ki jih dolgujejo tretje osebe, vključno s sredstvi pri kreditnih in drugih finančnih institucijah, ni mogoč v zadevah, v katerih se zahtevek glasi na nadomestilo po presoji sodišča.

V sporih glede intelektualne lastnine so na voljo naslednji začasni zaščitni ukrepi:

- rubež premoženja, s katerim naj bi bile kršene pravice intelektualne lastnine;
- obveznost odpoklica blaga, s katerim naj bi bile kršene pravice intelektualne lastnine;
- prepoved izvedbe določenih dejanj, naložena tožencu ali osebam, ki opravljajo storitve, ki se uporabljajo za kršitev pravic intelektualne lastnine, ali osebam, ki take kršitve omogočajo.

Zavarovanje dokazov

Če lahko oseba upravičeno domneva, da bi lahko bila predložitev dokazov, ki jih bo potrebovala, onemogočena ali otežena, lahko zahteva njihovo zavarovanje.

Predlogi za zavarovanje dokazov se lahko vložijo v kateri koli fazi postopka in celo pred vložitvijo tožbe pri sodišču.

Pred vložitvijo tožbe jih lahko zavaruje okrajno sodišče (rajona tiesa) ali mestno sodišče (pilsētas tiesa) v kraju, kjer je vir dokazov, ki jih je treba zavarovati.

Po vložitvi tožbe jih lahko zavaruje sodišče, ki odloča v zadevi.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Zavarovanje terjatve

Če je mogoče upravičeno domnevati, da bi lahko bila izvršitev sodne odločbe sodišča v zadevi, o kateri odloča, otežena ali onemogočena, lahko sodišče ali sodnik na podlagi utemeljenega predloga tožnika izda sklep o zavarovanju terjatve. Terjatev se lahko zavaruje le, če je premoženjske narave. Predlog za zavarovanje terjatve se lahko obravnava v kateri koli fazi postopka in celo pred vložitvijo tožbe pri sodišču.

V predlogu za zavarovanje terjatve je treba navesti:

ime sodišča, pri katerem je vložen;

ime, priimek in osebno identifikacijsko številko predlagatelja ter njegovo prijavljeno stalno prebivališče, če tega ni pa dejansko prebivališče; v primeru pravne osebe – ime, številko vpisa v register in sedež; Če se predlagatelj strinja z elektronsko komunikacijo s sodiščem in je zajet s seznamom oseb/subjektov v skladu s členom 56(23) zakona o civilnem postopku, je treba navesti tudi e-naslov in v primeru, da je registriran v spletnem sistemu za korespondenco s sodiščem, sklic na registracijo. Predlagatelj lahko poleg tega za korespondenco s sodiščem navede tudi drug naslov;

ime, priimek in osebno identifikacijsko številko nasprotne stranke ali katere koli tretje osebe ter njeno prijavljeno stalno prebivališče, če tega ni pa dejansko prebivališče; v primeru pravne osebe – ime, številko vpisa v register in sedež. Osebno identifikacijsko številko ali številko vpisa v register nasprotne stranke je treba navesti, če je znana;

ime, priimek, osebno identifikacijsko številko in naslov za korespondenco s sodiščem zastopnika predlagatelja (če se tožba vlaga prek zastopnika); v primeru pravne osebe – ime, številko vpisa v register in sedež. Če se predlagatelj zastopnik, ki ima prijavljeno prebivališče ali naslov za korespondenco v Latviji, strinja z elektronsko komunikacijo s sodiščem, je treba navesti tudi e-naslov in v primeru, da je registriran v spletnem sistemu za korespondenco s sodiščem, sklic na registracijo. Če prijavljeno prebivališče ali naslov za korespondenco predlagateljevega zastopnika ni v Latviji, je treba navesti tudi njegov e-naslov in sodelovanje v spletnem sistemu za korespondenco. Če predlagatelj zastopa odvetnik, je treba navesti tudi e-naslov odvetniške pisarne;

predmet zahtevka;

vrednost zahtevka;

način zavarovanja terjatve, katere izvršitev predlagatelj zahteva;

okolščine, s katerimi predlagatelj upravičuje potrebo po zavarovanju terjatve.

Predlog za zavarovanje terjatve pred vložitvijo tožbe pri sodišču se vložijo pri sodišču, ki bo obravnavalo zahtevek. Če se stranki dogovorita, da bosta spor v reševanje predložili arbitražnemu sodišču, se predlog vložijo pri rednem sodišču v kraju, kjer ima dolžnik prebivališče ali kjer je premoženje.

Prodaje premoženja ni mogoče odložiti v zadevah, v katerih se zahtevek glasi na povračilo denarnega zneska.

Rubež plačil, ki jih dolgujejo tretje osebe, vključno s sredstvi pri kreditnih in drugih finančnih institucijah, ni mogoč v zadevah, v katerih se zahtevek glasi na nadomestilo po presoji sodišča.

Med obravnavo predloga katere koli stranke lahko sodišče predlagano sredstvo za zavarovanje terjatve nadomesti z drugim.

Potencialni tožnik lahko predlaga zavarovanje terjatve celo pred vložitvijo tožbe pri sodišču in celo pred zapadlostjo obveznosti, če dolžnik, da bi se izognil izpolnitvi obveznosti, odstrani ali odtuji svoje premoženje, zapusti kraj prebivališča, ne da bi o tem obvestil upnika, ali izvaja druga dejanja, ki kažejo, da ne ravna v dobri veri. Potencialni tožnik mora ob vložitvi predloga za zavarovanje terjatve pred vložitvijo tožbe pri sodišču predložiti dokaze, ki potrjujejo njegove pravice in nujnost zavarovanja terjatve.

Sodišče ali sodnik o predlogu za zavarovanje terjatve odloči najpozneje naslednji dan, ne da bi o tem predhodno obvestil toženca ali druge zainteresirane strani. Sodišče ali sodnik pri odločanju upošteva *prima facie* formalnopravno podlago. Če ugotovi predlogu za zavarovanje terjatve, lahko zahteva, naj tožnik zagotovi jamstvo za izgube, ki bi jih lahko toženec utrpel zaradi ukrepa za zavarovanje terjatve, tako da položi določen znesek na depozitni račun sodnega izvršitelja.

Če se sprejme odločitev o zavarovanju dejanske ali morebitne terjatve, sodišče izda izvršilni nalog (*izpildu raksts*) in ta se izroči v izvršitev zapriseženemu sodnemu izvršitelju (*zvērīnāts tiesu izpildītājs*).

Terjatev je zavarovana, dokler končna sodna odločba ne postane pravnomočna. Če zahtevek ostane nerešen ali je postopek končan, se v sodni odločbi prekliče ukrep za zavarovanje terjatve. Terjatev je zavarovana, dokler odločba ne postane pravnomočna. Če se tožba zavrne, s sodbo sodišča preneha tudi ukrep za zavarovanje terjatve.

Če je sklep o zavarovanju terjatve izdan pred vložitvijo tožbe pri sodišču in tožba pri sodišču ni vložena v roku, ki ga je določilo sodišče, lahko sodnik na predlog potencialnega tožnika ali potencialnega toženca odloči o preklicu ukrepa za zavarovanje terjatve.

Začasni zaščitni ukrepi

Če je mogoče upravičeno domnevati, da so pravice imetnika pravic intelektualne lastnine kršene ali bi lahko bile kršene, lahko sodišče na podlagi utemeljenega predloga tožnika odredičasne zaščitne ukrepe. V predlogu začasne zaščitne ukrepe je treba navestičasne zaščitne ukrepe, ki naj bi bili sprejeti (člen 250.10 zakona o civilnem postopku).

Predlog se lahko vloživ kateri koli fazi postopka in celo pred vložitvijo tožbe pri sodišču.

Sodišče ali sodnik bo o njem odločil v desetih dneh od prejetja predloga ali začetka postopka, če je predlog vložen skupaj s tožbo.

Če bi lahko imetniku pravice intelektualne lastnine zaradi odlašanja nastala nepopravljiva škoda, mora sodišče ali sodnik o predlogu začasne zaščitne ukrepe odločiti najpozneje dan po prejetju predloga, ne da bi predhodno obvestil toženca in druge zainteresirane strani. Če je sklep o odreditvi začasnih zaščitnih ukrepov izdan v odsotnosti toženca ali druge zainteresirane strani, morata biti ta o sklepu obveščena najpozneje ob izvršitvi sklepa.

Če sodišče ali sodnik ugotovi predlogu za zavarovanje terjatve pred vložitvijo tožbe, lahko zahteva, naj tožnik zagotovi jamstvo za izgube, ki bi jih lahko toženec ali ponudniki storitev utrpeli zaradi začasnih zaščitnih ukrepov, tako da položi določen znesek na depozitni račun sodnega izvršitelja ali predloži enakovredno jamstvo.

Sodišče lahko na predlog tožnika predhodno odrejenečasne zaščitne ukrepe nadomesti z drugimi ukrepi.

Isto sodišče lahko na predlog zainteresirane straničasne zaščitne ukrepe prekliče.

Če sodišče zavrne zahtevek, v sodni odločbi prekličečasne zaščitne ukrepe. Začasni zaščitni ukrepi veljajo, dokler sodna odločba ne postane pravnomočna.

Če zahtevek ostane nerešen ali je postopek končan, se v sodni odločbičasni zaščitni ukrepi prekličejo. Začasni zaščitni ukrepi veljajo, dokler sodna odločba ne postane pravnomočna.

Če je sklep o odreditvi začasnih zaščitnih ukrepov izdan pred vložitvijo tožbe pri sodišču in tožba pri sodišču ni vložena v roku, ki ga je določilo sodišče, lahko sodnik na predlog potencialnega tožnika, druge zainteresirane strani ali potencialnega toženca odloči o preklicu začasnih zaščitnih ukrepov.

Če je predlog začasne zaščitne ukrepe vložen skupaj s tožbo, je treba sklep o odreditvi začasnih zaščitnih ukrepov izvršiti v 30 dneh od dneva, ko je bil izdan. Dejstvo, da je bila zoper sklep vložena posebna pritožba (*blakus sūdžiba*), ne zadrži njegove izvršitve.

Sklep o odreditvi začasnih zaščitnih ukrepov, izdan z obrazložitvijo, da bi lahko imetniku pravice intelektualne lastnine zaradi odlašanja nastala nepopravljiva škoda, se izvrši, ko tožnik vplača znesek, ki ga določi sodišče ali sodnik, na depozitni račun sodnega izvršitelja ali predloži enakovredno jamstvo. Izvršilni naslov se vroči po prejetju plačila določenega zneska ali enakovrednega jamstva.

Sklep o odreditvičasne zaščite z rubežem premičnega premoženja, s katerim se domnevno kršijo pravice intelektualne lastnine, se izvrši v skladu s postopkom za izterjavo premičnega premoženja, določenim v zakonu o civilnem postopku.

Sklep o odreditvičasne zaščite, ki vključuje prepoved izvedbe nekaterih dejanj ali obveznost odpoklica blaga, s katerim se domnevno kršijo pravice intelektualne lastnine, izvrši sodni izvršitelj, tožencu ali drugi zainteresirani strani pa se sklep vroči proti podpisu ali s priporočeno pošto.

Če ječasni zaščitni ukrep preklican, preklic izvrši sodni izvršitelj, ki je izvršil nalog, s katerim je bil ukrep prvotno odrejen.

Sklep o nadomestitvičasnega zaščitnega ukrepa izvrši sodni izvršitelj, ki najprej uporabi novi ukrep in nato prekliče starega.

V poglavju 30.5 zakona o civilnem postopku je predvidena tudičasna zaščita pred nasiljem.

Ta se lahko odredi v povezavi s tožbami za razvezo ali razveljavitev zakonske zveze, tožbami zaradi telesne poškodbe, tožbami za izterjavo preživnine, tožbami za delitev skupnega bivališča ali določitev uporabe skupnega bivališča, če stranki živita v istem gospodinjstvu ter zadevami, ki izhajajo iz skrbništva in pravic do stikov.

Predlog začasno zaščito pred nasiljem lahko vložijo zakonci ali nekdanji zakonci; osebe, med katerimi obstaja razmerje med starši in otroki; osebe, med katerimi obstaja ali je obstajalo skrbniško razmerje ali drugo razmerje zunajdružinske oskrbe; osebe, ki so v sorodstvenem ali svaštvnem razmerju; osebe, ki živijo ali so živele v istem gospodinjstvu; osebe, ki imajo ali pričakujejo skupnega otroka, ne glede na to, ali so bile v zakonski zvezi in so živele skupaj ali ne; ali osebe, med katerimi obstaja ali je obstajalo tesno osebno ali intimno razmerje.

Začasno zaščito pred nasiljem se lahko sočasno naloži več ukrepov.

Če je oseba žrtev fizičnega, spolnega, psihičnega ali ekonomskega nasilja med nekdanjima ali sedanjima zakoncema ali drugače medsebojno povezanimi osebami, ne glede na to, ali storilec živi ali je živel v istem gospodinjstvu z žrtvijo, lahko sodišče ali sodnik odredičasno zaščito pred nasiljem na podlagi utemeljenega predloga osebe ali predloga, vloženega prek policije.

Podobni ukrepi so na voljo, če je oseba žrtev zlorabe nadzora, tj. dejanja ali zaporednih dejanj, ki vključujejo nadlegovanje, spolno prisilo, grožnje, poniževanje, ustrahovanje ali druge vrste zlorabe in so namenjena škodovanju, kaznovanju ali ustrahovanju žrtve.

Začasna zaščita pred nasiljem se lahko zahteva v kateri koli fazi postopka in celo pred vložitvijo tožbe pri sodišču.

Zavarovanje dokazov

Če lahko oseba upravičeno domneva, da bi lahko bila predložitev dokazov, ki jih bo potrebovala, onemogočena ali otežena, lahko zahteva njihovo zavarovanje. Predlogi za zavarovanje dokazov se lahko vložijo v kateri koli fazi postopka in celo pred vložitvijo tožbe pri sodišču.

Predlog za zavarovanje dokazov se obravnava na sodni obravnavi, na katero so povabljeni vložnik in zainteresirane strani. Vendar lahko sodišče predlog obravnava tudi, če se katera koli od teh oseb obravnave ne udeleži.

Če je predlog za zavarovanje dokazov vložen pred vložitvijo tožbe, sodišče ali sodnik o predlogu odloči v desetih dneh od njegovega prejetja.

Dokazi se lahko brez poziva potencialnim zainteresiranim stranem zavarujejo samo v nujnih primerih, ki vključujejo kršitve ali morebitne kršitve pravic intelektualne lastnine, ali primerih, v katerih ni mogoče ugotoviti, kdo bi lahko bile zainteresirane strani.

Če je sklep o zavarovanju dokazov izdan v odsotnosti toženca ali druge zainteresirane strani, morata biti ta o sklepu obveščena najpozneje ob izvršitvi sklepa.

Če sodnik ugotovi predlogu za zavarovanje dokazov pred vložitvijo tožbe pri sodišču, določi rok za vložitev tožbe, ki ne sme biti daljši od 30 dni.

Če sodnik ugotovi predlogu za zavarovanje dokazov pred vložitvijo tožbe, lahko zahteva, naj tožnik zagotovi jamstvo za izgube, ki bi jih toženec lahko utrpel zaradi ukrepa za zavarovanje dokazov, tako da položi določen znesek na depozitni račun sodnega izvršitelja ali predloži enakovredno jamstvo.

Zapisnik sodne obravnave in gradivo, zbrano v postopku zavarovanja dokazov, se hrani, dokler tako zahteva sodišče, ki odloča o tožbi v glavni stvari.

Če sodišče, ki obravnava zadevo, ne more zbrati dokazov, ki so v drugem mestu ali okrožju, sodišče ali sodnik zaprosi ustrezno sodišče, naj v njegovem imenu opravi določena procesna dejanja.

2.2 Glavni pogoji

Začasni zaščitni ukrepi se lahko odredijo le, če je mogoče upravičeno domnevati, da bi lahko bila izvršitev sodne odločbe v sporu premoženjske narave otežena ali onemogočena; ali da so pravice imetnika pravic intelektualne lastnine kršene ali bi lahko bile kršene; ali da bi lahko bila predložitev dokazov onemogočena ali otežena.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

V predlogu za začasno zaščito intelektualne lastnine je treba navesti začasni zaščitni ukrep, ki se zahteva.

Na voljo so naslednji začasni zaščitni ukrepi:

rubež premoženja, s katerim naj bi bile kršene pravice intelektualne lastnine;
obveznost odpoklica blaga, s katerim naj bi bile kršene pravice intelektualne lastnine;
prepoved izvedbe določenih dejanj, naložena tožencu ali osebam, ki opravljajo storitve, ki se uporabljajo za kršitev pravic intelektualne lastnine, ali osebam, ki take kršitve omogočajo.

V predlogu za zavarovanje terjatve je treba navesti želeni ukrep za zavarovanje terjatve.

Ukrepi za zavarovanje terjatve so:

rubež premoženja ali sredstev toženca;
vpis zaznambe prepovedi (*aislieguma atzime*) v ustreznem register premoženja ali drug javni register;
vpis zaznambe o zavarovanju terjatve v zemljiško knjigo ali ladijski register;
zaseg plovila v zvezi s pomorskim zahtevkom;
prepoved, ki tožencu preprečuje izvedbo določenih dejanj;
rubež plačil, ki jih dolgujejo tretje osebe, vključno s sredstvi pri kreditnih in drugih finančnih institucijah;
odlog izvršbe (vključno s prepovedjo sodnim izvršiteljem, da izročijo denar ali premoženje upniku ali dolžniku s sodno odločbo o izvršbi, ali z odlogom prodaje premoženja).

V predlogu za začasno zaščito pred nasiljem je treba navesti ukrep, ki naj bi bil naložen.

Za začasno zaščito pred nasiljem so na voljo naslednji ukrepi:

tožencu se lahko odredi, naj zapusti dom, v katerem običajno prebiva tožnik, in prepove, da se tja vrne in tam ostane;
tožencu se lahko prepove, da se na določeno razdaljo približa domu, v katerem običajno prebiva tožnik;
tožencu se lahko prepove obiskovanje določenih krajev;
tožencu se lahko prepove s tožnikom ter vzpostavljanje fizičnega ali vizualnega stika s tožnikom;
tožencu se lahko prepove vsako vzpostavljanje komunikacije s tožnikom;
tožencu se lahko prepove, da bi s posredovanjem drugih oseb organiziral sestanek s tožnikom ali vzpostavil komunikacijo z njim;
tožencu se lahko prepove uporaba osebnih podatkov tožnika;
sodišče ali sodnik lahko tožencu naloži druge prepovedi in obveznosti, da bi tožniku zagotovil začasno zaščito pred nasiljem.

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Premično in nepremično premoženje, vključno s plovili, denarnimi sredstvi ter sredstvi pri kreditnih in drugih finančnih institucijah.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Dolžnikovo premoženje se zarubi tako, da se premoženje popiše, zapečati (navede se, kdo je zarubil premoženje in kako) in odda v hrambo.

Premoženja ni treba zapečatiti, če bi se s tem lahko poškodovalo ali bi se bistveno zmanjšala njegova vrednost.

Sodni izvršitelj odda zarubljeno premoženje v hrambo fizični osebi, ki s podpisom potrdi prevzem. Dolžnik ali njegovi družinski člani lahko še naprej uporabljajo premoženje, če se zaradi njegovih lastnosti z uporabo ne uniči ali bistveno ne zmanjša njegova vrednost.

Če sodišče ali sodnik ugotovi predlogu za zavarovanje terjatve pred vložitvijo tožbe pri sodišču, lahko zahteva, naj potencialni tožnik zagotovi jamstvo za izgube, ki bi jih toženec lahko utrpel zaradi ukrepa za zavarovanje terjatve, tako da položi določen znesek na depozitni račun sodnega izvršitelja. Vloge in drugi vrednostni papirji dolžnika pri kreditnih institucijah ali drugje se lahko zarubijo samo na podlagi izvršilnega naslova, ki ga izda sodišče, ali naloga sodnega izvršitelja ali državnega tožilca.

Z zaznambo v registru nepremičnega premoženja v zvezi z izterjavo ali zavarovanjem terjatve se preprečuje kakšna koli prostovoljna registracija s strani lastnika.

Če sodnik ugotovi predlogu za zavarovanje dokazov pred vložitvijo tožbe pri sodišču, lahko zahteva, naj potencialni tožnik zagotovi jamstvo za izgube, ki bi jih toženec lahko utrpel zaradi ukrepa za zavarovanje dokazov, tako da položi določen znesek na depozitni račun sodnega izvršitelja ali predloži enakovredno jamstvo.

Začasni zaščitni ukrepi avtorju omogočajo, da od sodišča zahteva zavarovanje civilnega zahtevka, tudi če ni premoženjske narave, s čimer se zmanjša število morebitnih kršitev pravic intelektualne lastnine in obseg izgub, ki jih utrpi avtor. S takimi ukrepi se lahko preprečijo kršitve pravic intelektualne lastnine ter obnovijo zakoniti interesi in pravice avtorja, ki so kršeni.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Ukrepi za zavarovanje terjatve veljajo, dokler sodna odločba ne postane pravnomočna, dokler postopek ni končan, dokler sodnik ne prekliče ukrepa za zavarovanje terjatve ali dokler sodnik ukrepa za zavarovanje terjatve ne nadomesti z drugim ukrepom.

Začasni zaščitni ukrepi veljajo, dokler sodna odločba ne postane pravnomočna.

Isto sodišče lahko na predlog zainteresirane strani začasne zaščitne ukrepe prekliče. Če sodišče zavrne zahtevek, v sodni odločbi prekliče začasne zaščitne ukrepe. Če zahtevek ostane nerešen ali je postopek končan, se v sodni odločbi začasni zaščitni ukrepi prekličejo. Začasni zaščitni ukrepi veljajo, dokler sodna odločba ne postane pravnomočna.

Če je sklep o odreditvi začasnih zaščitnih ukrepov izdan pred vložitvijo tožbe pri sodišču in tožba pri sodišču ni vložena v roku, ki ga je določilo sodišče, lahko sodnik na predlog potencialnega tožnika, druge zainteresirane strani ali potencialnega toženca odloči o preklicu začasnih zaščitnih ukrepov.

Če je sklep o odreditvi ukrepa za zavarovanje dokazov izdan pred vložitvijo tožbe pri sodišču in tožba pri sodišču ni vložena v roku, ki ga je določilo sodišče, se lahko sodnik na predlog potencialnega tožnika ali potencialnega toženca odloči za preklic ukrepa za zavarovanje dokazov.

Začasna zaščita pred nasiljem velja, dokler končna sodna odločba v zadevi ne postane pravnomočna. V nekaterih primerih lahko sodišče v sodni odločbi določi, da začasna zaščita pred nasiljem velja še po tem, ko sodna odločba postane pravnomočna, vendar ne več kot eno leto po zadevnem datumu. Če je bila začasna zaščita pred nasiljem odredjena zoper toženca, ki je običajno prebival v istem domu kot tožnik, na primer, če je bilo tožencu odredjeno, naj zapusti dom, v katerem običajno prebiva tožnik, in prepovedano, da se tja vrne ali tam ostane, ali če je bilo tožencu prepovedano, da se na določeno razdaljo približa domu, v katerem običajno prebiva tožnik, lahko sodišče določi, da začasna zaščita pred nasiljem ostane veljavna največ 30 dni po tem, ko sodna odločba postane pravnomočna.

Ukrepi, s katerimi je zagotovljena začasna zaščita pred nasiljem, ostanejo veljavni, dokler sklep sodnika, s katerim prekliče ukrep, ne postane pravnomočen, ali do sklepa sodnika o nadomestitvi začasnega zaščitnega ukrepa z drugim ukrepom.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Zavarovanje terjatve

Na podlagi utemeljenega predloga stranke lahko ukrep za zavarovanje terjatve prekliče isto sodišče, kot ga je odredilo, ali sodišče, ki je pristojno za odločanje o zadevi v glavni stvari.

V desetih dneh se lahko vloži posebna pritožba (*blakus sūdzība*) zoper sklep sodišča o nadomestitvi ukrepa za zavarovanje terjatve z drugim ukrepom, sklep o zavrnitvi predloga za zavarovanje terjatve ali sklep o zavrnitvi predloga za preklic ukrepa za zavarovanje terjatve.

Če je predlogu za zavarovanje terjatve ugodeno, lahko tožnik vloži posebno pritožbo zoper del sklepa sodišča, v katerem se zahteva, naj tožnik zagotovi jamstvo za izgube, ki bi lahko nastale zaradi ukrepa za zavarovanje tožnikove terjatve.

Če je sklep o zavarovanju terjatve izdan v odsotnosti zainteresirane strani, začne desetdnevni rok za vložitev posebne pritožbe teči na dan, ko stranka prejme sklep.

Začasni zaščitni ukrepi

Isto sodišče lahko na predlog zainteresirane strani začasne zaščitne ukrepe prekliče.

Posebna pritožba se lahko vloži zoper sklep o tožnikovem predlogu za nadomestitev predhodno odrejenega začasnega zaščitnega ukrepa z drugim ukrepom, sklep o zavrnitvi predloga za začasni zaščitni ukrep ali sklep o zavrnitvi predloga za preklic začasnega zaščitnega ukrepa.

Če je sklep o odreditvi začasne zaščite izdan v odsotnosti zainteresirane strani, začne desetdnevni rok za vložitev posebne pritožbe teči na dan, ko je sklep vročen.

Zavarovanje dokazov

Sklepa, s katerim se ugoti predlogu za zavarovanje dokazov, ni mogoče izpodbijati. Vendar lahko toženec zahteva odškodnino za izgubo, ki jo je utrpel zaradi ukrepa za zavarovanje dokazov, če:

so bili dokazi zavarovani pred vložitvijo tožbe in tožba ni bila vložena v roku, ki ga je določilo sodišče;

je tožba, vložena zoper toženca, zavrnjena;

tožba ostane nerešena;

je postopek končan, ker je tožbo vložila oseba, ki do tega ni bila upravičena, ali ker je tožnik umaknil tožbo.

Posebna pritožba se lahko vloži zoper sklep sodnika o zavrnitvi predloga za zavarovanje dokazov ali sklep, izdan brez poziva potencialnim strankam. Če je sklep o zavarovanju dokazov izdan v odsotnosti zainteresirane strani, začne desetdnevni rok za vložitev posebne pritožbe teči na dan, ko je sklep vročen ali odposlan.

Začasna zaščita pred nasiljem

Na podlagi utemeljenega predloga stranke lahko ukrep, s katerim je zagotovljena začasna zaščita pred nasiljem, z drugim ukrepom nadomesti isto sodišče, kot ga je odredilo, ali sodišče, ki je pristojno za odločanje o zadevi v glavni stvari.

Na podlagi utemeljenega predloga stranke lahko ukrep, s katerim je zagotovljena začasna zaščita pred nasiljem, prekliče isto sodišče, kot ga je odredilo, ali sodišče, ki je pristojno za odločanje o zadevi v glavni stvari.

V desetih dneh se lahko vloži posebna pritožba zoper sklep o nadomestitvi ukrepa, s katerim je zagotovljena začasna zaščita pred nasiljem, z drugim ukrepom, zoper sklep o zavrnitvi predloga za začasno zaščito pred nasiljem ali sklep o zavrnitvi predloga za preklic ukrepa, s katerim je zagotovljena začasna zaščita pred nasiljem. Če je sklep izdan v odsotnosti zainteresirane strani, začne desetdnevni rok za vložitev posebne pritožbe teči na dan, ko je sklep vročen.

Zadnja posodobitev: 16/04/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Litva

1 Katere so različne vrste ukrepov?

S členom 145 zakonika o civilnem postopku (*Civilinio proceso kodeksas*) so določene različne vrste začasnih ukrepov. Začasni ukrepi so lahko:

rubež nepremičnine toženca;

vpis prepovedi prenosa lastninske pravice v javni register;

rubež premičnin, denarnih sredstev ali premoženjskih pravic, ki so v lasti toženca ter v posesti bodisi toženca bodisi tretjih oseb;

pridrzanje premoženja v lasti toženca;

imenovanje upravitelja toženčevega premoženja;

prepoved, da toženec sodeluje v nekaterih poslih ali izvaja nekatera dejanja;

prepoved, ki drugim osebam preprečuje prenos premoženja na toženca ali izpolnjevanje drugih obveznosti;

v izjemnih okoliščinah prepoved, da toženec zapusti svoje stalno prebivališče, in/ali prepoved odvzema otroka iz njegovega stalnega prebivališča brez dovoljenja sodišča;

zadržanje unovčenja premoženja, če je bil vložen zahtevek za razveljavitev rubeža takega premoženja;

ustavitev izvršbe izterjave;

dodelitev začasne preživnine ali naložitev začasnih omejitev;

sklep o izvedbi ukrepov, s katerimi se prepreči nastanek ali povečanje škode;

drugi ukrepi, ki so določeni z zakonom ali jih odredi sodišče ter brez katerih bi bilo izvrševanje odločbe sodišča oteženo ali nemogoče.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

Sodišče lahko na zahtevo oseb, udeleženih v zadevi, ali drugih zainteresiranih oseb odredi začasne ukrepe, če take osebe verodostojno utemeljijo svoj zahtevek in če bi bilo lahko ob nesprejetju takih ukrepov izvrševanje sodne odločbe oteženo ali nemogoče.

Sodišče lahko začasne ukrepe na lastno pobudo odredi samo, če je to potrebno za zaščito javnega interesa ter če bi bili zaradi nesprejetja takih ukrepov kršeni pravice in legitimni interesi osebe, družbe ali države.

Začasni ukrepi se lahko odredijo ne glede na to, ali je bila tožba vložena ali ne, in ne glede na fazo, v kateri je civilni postopek.

2.1 Postopek

Zahteve za izdajo začasnih ukrepov preuči sodišče prve stopnje; v zadevah, opredeljenih v [zakonu o trgovinski arbitraži](#) (*Komercinio arbitražo įstatymas*), pa okrožno sodišče v Vilni (*Vilniaus apygardos teismas*). Če je zahteva za izdajo začasnih ukrepov navedena v vloženi vlogi, se o vprašanju začasnih

ukrepov odloča šele, ko je odločeno o dopustnosti vloge, v kateri se zahtevajo. Sodišče s pisnim postopkom odloči o zahtevi za izdajo začasnih ukrepov čim prej, najpozneje pa v treh delovnih dneh po prejetju zahteve. Če je po mnenju sodišča to potrebno, se toženec obvesti o preučitvi zahteve za izdajo začasnih ukrepov.

Osebe, udeležene v zadevi, imajo pravico vložiti zahteve za izdajo začasnih ukrepov pri pritožbenem sodišču ali kasacijskem sodišču, ki vsebinsko odloča o zadevi.

Sodišče lahko začasne ukrepe odredi na podlagi pisne obrazložene zahteve za izdajo začasnih ukrepov, ki jo zadevna oseba vложи pred vložitvijo tožbe pri sodišču. Vložnik mora v tej zahtevi navesti razloge, zakaj skupaj z navedeno zahtevo ni bila vložena tudi tožba, predložiti dokaze o tveganju za njegove interese in položiti varščino v višini polovice sodne takse, ki se zaračuna za zahtevo za izdajo začasnih ukrepov, tj. 100 LTL. Za zahteve za izdajo začasnih ukrepov v zvezi z zadevami, ki se obravnavajo na nacionalnih ali tujih arbitražnih sodiščih ali tujih sodiščih, se plača varščina v višini 1 000 LTL. Sodišče lahko ta znesek zniža ob upoštevanju težkega finančnega položaja vložnika, če je vložnik v ta namen predložil obrazloženo zahtevo, podprto z dokazi. Sodišče ob odreditvi začasnih ukrepov določi rok za vložitev tožbe, ki ne sme biti daljši od 14 dni. Če je treba tožbo vložiti pri tujem ali arbitražnem sodišču, rok ne sme biti daljši od 30 dni. Če tožba v predpisanem roku ni vložena, se začasni ukrepi odpravijo. Če tožba ni vložena po krivdi zadevne osebe, se varščina ne vrne.

Zahtevo za izdajo začasnih ukrepov je treba vložiti pri tistem sodišču, ki bo v skladu s pravili o pristojnosti obravnavalo tožbo. Zahtevo za izdajo začasnih ukrepov v zvezi z zadevo, ki jo obravnava tuje sodišče ali tuje ali nacionalno arbitražno sodišče, je treba vložiti pri okrožnem sodišču v Vilni.

Sodišče lahko na utemeljeno zahtevo oseb, udeleženih v zadevi, ali drugih zainteresiranih oseb en začasni ukrep nadomesti z drugim. O vsaki taki zahtevi mora obvestiti osebe, udeležene v zadevi, ali druge zainteresirane osebe, te pa imajo pravico do ugovora.

Sodišče lahko odloči, da ne bo odredilo začasnih ukrepov, če toženec plača zahtevani znesek na račun sodišča ali če je bilo za toženca izdano jamstvo. Poleg tega lahko toženec zastavi svoje premoženje v korist tožnika.

2.2 Glavni pogoji

(Glej oddelek 2.)

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Začasni ukrepi se lahko odredijo v zvezi z nepremičninami, premičninami, denarnimi sredstvi in premoženjskimi pravicami.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Začasni ukrepi so ukrepi, brez katerih bi bilo lahko izvrševanje odločbe sodišča oteženo ali nemogoče. V zadevah, ki vključujejo začasno omejitev lastninskih pravic na predmetu v skupni lasti, se lahko zarubi samo tisti delež lastnine, ki pripada osebi, za katero veljajo začasni ukrepi. Če njen delež v skupni lastnini ni bil opredeljen, se lahko zaseže celotna lastnina, dokler navedeni delež ni opredeljen.

Po rubežu sredstev na računih bank in drugih kreditnih institucij je uporaba teh sredstev dovoljena samo za posle, določene v sklepu sodišča.

Če se zarubijo blago v prostem prometu, surovine, polizdelki ali pripravljene izdelki, lahko imetnik pravic na tej lastnini sestavo in obliko take lastnine spremeni samo, če se njena skupna vrednost ne bo znižala, razen če ni s sklepom sodišča določeno drugače.

Oseba, katere premoženje je bilo zarubljeno, je odgovorna za kakršno koli kršitev naloženih omejitev od trenutka vročitve sklepa o rubežu premoženja, če vročitev ni mogoča, tudi kadar je sklep o začasnih ukrepih sprejet v odsotnosti navedene osebe, pa od trenutka, ko je sklep vpisan v register zarubljenega premoženja.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Če sodišče zahtevek zavrne, se morebitni predhodni začasni ukrepi ohranijo do pravnomočnosti sodbe sodišča. O odpravi začasnih ukrepov mora biti odločeno s sodbo sodišča.

Če sodišče zahtevku ugodi, vsi predhodni začasni ukrepi ostanejo veljavni do izvršitve sodne odločbe. Sodni izvršitelj, ki izvrši sodbo, obvesti službo, ki vodi zadevni javni register, o prenehanju veljavnosti začasnih ukrepov v zadevni zadevi.

V primeru rubeža premičnine, ki je ni treba vpisati v register premoženja, ali če na dan sklepa sodišče ne pozna vrednosti in narave toženčevega premoženja, mora oseba, ki zahteva začasne ukrepe, pri sodnem izvršitelju vložiti zahtevo, naj se toženčevo premoženje locira in opiše. Če taka zahteva pri sodnem izvršitelju ni vložena in podrobnosti o zarubljenem premoženju niso pojasnjene, ostanejo začasni ukrepi veljavni 14 dni od datuma sklepa, s katerim so bili odrejeni. Začasni ukrepi se lahko na zahtevo oseb, udeleženih v zadevi, ali drugih zainteresiranih oseb odpravijo s sklepom sodišča, ki vsebinsko odloča o zadevi.

Sodišče na lastno pobudo razveljavi začasne ukrepe, če oseba, ki jih je zahtevala, ne vложи tožbe v roku, ki ga določi sodišče. Zoper sklep v zvezi s tem ni ločene pritožbe. Sodišče lahko začasne ukrepe na lastno pobudo razveljavi tudi, če je to potrebno za zaščito javnega interesa in če bi bili zaradi neodprave takih ukrepov kršeni pravice in legitimni interesi osebe, družbe ali države.

Če začasni ukrepi, ki jih je odredilo sodišče, omejujejo ali kršijo pravice oseb, ki niso udeležene v zadevi, lahko te osebe pri sodišču, ki vsebinsko odloča o zadevi, zahtevajo, naj razveljavi začasne ukrepe, odrejene v zvezi z njimi.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Sklep o začasnih ukrepih, ki ga sodišče prve stopnje sprejme v skladu z veljavnim postopkom, lahko osebe, udeležene v zadevi, izpodbijajo tako, da vložijo ločeno pritožbo pri višjem sodišču, razen v več primerih, določenih v zakoniku o civilnem postopku. Osebe, ki niso udeležene v zadevi, lahko ločeno pritožbo vložijo samo v zvezi s tistimi sklepi sodišča prve stopnje, s katerimi so bile zavrnjene njihove zahteve za razveljavitev začasnih ukrepov, odrejenih v zvezi z njimi. Vložitev ločene pritožbe ne zadrži postopka.

Kasacijske pritožbe zoper sklepe sodišča o začasnih ukrepih ni mogoče vložiti.

Zadnja posodobitev: 21/10/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Luksemburg

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Na podlagi luksemburškega prava so na voljo različni ukrepi, s katerimi je mogoče zavarovati pravice strank do konca rednega sodnega postopka, v katerem bo o njihovih vlogah dokončno odločeno.

Te ukrepe je mogoče razdeliti v dve kategoriji:

ukrepi, ki jih sodišče odredi brez kontradiktornega postopka: v takih primerih sodišče od ene izmed strank prejme enostranski zahtevek za izdajo začasne odredbe in odloči na podlagi informacij, ki jih predloži ta stranka, ter

ukrepi, ki jih sodišče odredi v kontradiktornem postopku: v takih primerih sodišče odloči šele na podlagi javne obravnave (včasih tudi na podlagi obravnave, zaprte za javnost), na kateri lahko stranke podajo svoja stališča; obravnava se razpiše s sodnim pozivom na obravnavo (*assignation*, vročen po sodnem izvršitelju) ali jo razpiše tajnik sodišča, odvisno od postopka, ki je predpisan z zakonom.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

Sodniki, ki odločajo v skrajšanem postopku, lahko v vseh nujnih zadevah odredijo začasne ukrepe, ki jim ni mogoče prepričljivo ugovarjati ali so upravičeni zaradi obstoja spora.

Odločijo lahko tudi o morebitnih težavah v zvezi z izvrševanjem svojih odredb.

Poleg tega lahko kadar koli odredijo začasne ali popravne ukrepe, ki so nujni za preprečitev neposredne škode ali odpravo očitno nezakonite motnje.

2.1 Postopek

Vloga se vložijo s sodnim pozivom (*assignation*) na obravnavo, pri čemer se razpiše narok, ki je navadno predviden za take obravnave.

Če je zadeva nujna, lahko predsednik sodišča ali njegov namestnik izda sodni poziv z vabilom na obravnavo, odprto za javnost, na sodišču ali njegovem domu, pri čemer je lahko narok razpisan tudi za konec tedna, na državni praznik ali na dan, ki se po navadi ne šteje za delovni dan.

Predsednik okrožnega sodišča ali njegov namestnik lahko v nujnih zadevah odredi začasne ukrepe, ki jim ni mogoče prepričljivo ugovarjati ali so upravičeni zaradi obstoja spora. Odloči lahko tudi o težavah v zvezi z izvrševanjem sodne odločbe ali drugega izvršilnega naslova. Če se skrajšani postopek nanaša na težave pri izvrševanju izvršilnega naslova ali sodne odločbe, je pristojen sodnik v kraju izvršitve ukrepa.

Predsednik sodišča ali njegov namestnik lahko kadar koli odredi začasne ali popravne ukrepe, ki so nujni za preprečitev neposredne škode ali odpravo očitno nezakonite motnje. Da se dokazi ne izgubijo, lahko odredi vse nujne preiskovalne ukrepe, vključno z zaslisanjem prič.

Začasni ukrepi ali ukrepi zavarovanja v nekaterih zadevah (npr. najem nepremičnin, solastnina, skupna lastnina, dedovanje, premoženjska razmerja med zakoncema itd.) so predvideni s številnimi zakonskimi določbami. Posebna pravila o sodni pristojnosti so navadno določena v besedilu zakona, s katerim je sodnik pooblaščen za sprejetje takega ukrepa. Splošnega pravila o sodni pristojnosti ni, razen dejstva, da je za sprejetje začasnih ukrepov navadno pristojen predsednik sodišča, ki odloča o vsebini spora.

Če poseben postopek ni predviden, se mora stranka, ki želi doseči odreditev začasnega ukrepa, obrniti na sodnika, pristojnega za obravnavo nujnih zahtevkov (*juge des référés*). Glede na vrednost spora je to lahko mirovni sodnik (*juge de paix* – do 10 000 EUR) ali sodnik okrožnega sodišča (*juge des référés*), pristojen za obravnavo nujnih zahtevkov. Oba sta na splošno pristojna za odreditev začasnih ukrepov ali ukrepov zavarovanja, da se prepreči neposredna premoženjska izguba ali odpravi očitno nezakonita motnja.

Zastopanje po odvetniku praviloma ni obvezno.

2.2 Glavni pogoji

Načeloma lahko sodišče sprejme začasne ukrepe samo, če meni, da so dejansko potrebni, ali če je zadeva nujna.

Če upnik zahteva izdajo dovoljenja za zaseg premoženja, mora sodišče preveriti, ali je zahtevek glede na prejeto dokumentacijo in pojasnila vsaj načeloma utemeljen.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Začasni ukrepi se lahko nanašajo na celotno premoženje osebe. Iz zasega so izvzete samo dobrine, ki so nujne za vsakodnevno življenje.

Po luksemburškem pravu je dovoljen rubež plač in drugih dohodkov (pokojnin, neodvisnih dohodkov itd.). Vendar je vedno izvzet delež dohodkov, za katerega se šteje, da je nujen za življenje.

Upnik ne more zaseči nepremičnega premoženja. Za tak zaseg je potrebna pravnomočna odločba sodišča.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Sodišče večinoma samo odloči o učinkih začasnega ukrepa, ki ga odredi. Določi lahko časovno veljavnost odredbe oziroma odredbo omeji na določeno premoženje ali dejanja.

Če sodišče dovoli zaseg na podlagi enostranskega zahtevka ene izmed strank, zakon določa roke, v katerih je treba pri sodišču vložiti vlogo za potrditev veljavnosti. Če vloga za potrditev veljavnosti ni vložena v tem roku, zaseg samodejno postane neveljaven.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Začasni ukrepi so ukrepi, ki jih lahko sodišča po zakonu odredijo za začasno rešitev spora med več strankami, dokler ni dosežena dokončna rešitev v okviru postopka v glavni stvari.

V skladu z opredelitvijo, ki jo je navedlo Sodišče Evropske unije, je namen začasnih ukrepov ali ukrepov zavarovanja ohraniti dejansko ali pravno stanje, da bi zavarovali pravice, katerih priznanje se sicer zahteva od sodišča, pristojnega za odločanje o glavni stvari.

Začasni ukrepi se lahko sprejmejo tudi za preprečitev poslabšanja položaja.

V praksi taki ukrepi omogočajo upnikom, da se zavarujejo pred tveganjem, da ne bodo prejeli plačila, in sicer na dva načina: dolžnikom se bodisi prepreči razpolaganje z njihovim premoženjem bodisi se premoženje obremeni z zastavno pravico, ki upnikom omogoča, da dolgove izterjajo od poznejših kupcev.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Če sodišče v kontradiktornem sodnem postopku sprejme začasni ukrep, se je zoper ta ukrep mogoče pritožiti. Rok za vložitev pritožbe je 15 dni od vročitve odločbe.

Zoper odločbe, izdane na podlagi enostranskega zahtevka, ni pritožbe. Stranka, ki meni, da je bil ukrep napačen, lahko od sodišča zahteva odreditev novega začasnega ukrepa, s katerim se zamrznejo učinki prvotnega ukrepa, sprejetega na podlagi enostranskega zahtevka.

Sorodne povezave

<http://www.legilux.lu/>

Zadnja posodobitev: 13/05/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Madžarska

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Zakon CXXX o zakoniku o civilnem postopku iz leta 2016 določa dve vrsti pravnih ukrepov za zagotovitev izvršitve spornega zahtevka: začasno odredbo in začasno izvršitev, ki zagotavljata varstvo, preden je izdana pravnomočna sodna odločba. Na voljo so tudi ukrepi zavarovanja, kot so določeni v zakonu LIII o sodni izvršbi iz leta 1994.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Predlog za izdajo začasne odredbe se lahko vloži med postopkom in pred vložitvijo vloge, s katero se začne postopek. Sodišče bo preučilo predlog za izdajo začasne odredbe, če je mogoče na podlagi vloge, s katero se začne postopek, izvesti pripravljeno fazo postopka. Sodišče mora o predlogu za izdajo začasne odredbe odločiti po nujnem postopku in nemudoma (v največ osmih dneh) sprejeti ukrepe. Pri odločitvi mora upoštevati, ali bo z ukrepi nasprotni stranki povzročena večja škoda, kot bi jo sicer utrpela stranka, ki predlaga izdajo začasne odredbe, upoštevati pa mora tudi možnost, da se zahteva polog varščine. Sodišče nasprotni stranki dovoli, da odgovori na predlog za izdajo začasne odredbe. Stranke pozove, naj izrazijo stališča glede predloga na način, ki se mu zdi najprimernejši. Odredi lahko zaslišanje strank, če se mu zdi to potrebno za presojo predloga, zlasti kadar mora odločiti o pologu varščine. Stranke, ki ne upoštevajo roka, določenega za zaslišanje, ne morejo vložiti prošnje za podaljšanje. Pri odločanju o predlogu za izdajo začasne odredbe se lahko dokazi izvajajo samo, če brez njih ni mogoče presojati vsebine predloga. Sodišče lahko kakršne koli potrebne dokaze izvede tudi med pripravljeno fazo postopka. Sodišče o predlogu za izdajo začasne odredbe odloči s sklepom, zoper katerega se lahko vloži ločena pritožba. Sodišče lahko sklep na predlog spremeni. Sklep o začasni odredbi je začasno izvršljiv. Razen če sodišče ne odloči drugače, začne rok za izpolnitev sklepa teči na dan po datumu uradnega pisnega obvestila o njem. Sklep je veljaven, dokler ga sodišče ne razveljavi s sklepom, sprejetim na predlog ene od strank, po zaslišanju nasprotne stranke ali v svoji sodbi ali drugi odločbi, s katero se postopek konča. Če sodišče sklepa o začasni odredbi ne razveljavi v svoji sodbi ali drugi odločbi, s katero se postopek konča, preneha veljati ob pravomočnosti prvostopenjske sodbe. Začasna odredba preneha veljati, če se postopek konča ali po začasni ustavitvi opusti. Sodišče mora to dejstvo navesti v sklepu, s katerim konča postopek ali določi končanje postopka. Prekinitev ali začasna ustavitve postopka ne vpliva na veljavnost začasne odredbe.

Predlog za izdajo začasne odredbe se lahko vloži pred vlogo, s katero se začne postopek, če predlagatelj dokaže, da bo zamuda zaradi vložitve predloga po začetku postopka verjetno ogrozila namen izdaje začasne odredbe. Predlog za izdajo začasne odredbe je treba vložiti pri sodišču, pristojnem za postopek. Če je za postopek krajevno pristojnih več sodišč, se lahko predlog vloži pri katerem koli od njih. Izbrano sodišče bo izključno pristojno za postopek, ki se bo začel. Za obvezno pravno zastopanje v postopku se uporabljajo splošna pravila civilnega postopka. Sodišče predlog za izdajo začasne odredbe obravnava prednostno. V sklepu o izdaji začasne odredbe določi rok za začetek postopka, ki ne sme biti daljši od 45 dni po uradnem obvestilu o sklepu. Če se postopek ne začne v roku, ki ga je določilo sodišče, ali če v osmih dneh po izteku roka predlagatelj sodišču, ki je izdalo začasno odredbo, ne dokaže, da se je postopek začel, začasna odredba po odredbi navedenega sodišča preneha veljati na dan po datumu izteka roka za začetek postopka. Če se postopek začne, začasna odredba, izdana pred vložitvijo vloge, s katero se začne postopek, ostane veljavna, dokler ni razveljavljena oziroma dokler sodba, izdana na prvi stopnji, ne postane pravomočna. Če je vloga, s katero se začne postopek, vložena v predpisanem roku, vendar jo sodišče zavrne, začasna odredba ostane veljavna do izteka pravnih učinkov začetka postopka.

Sodišče o začasni izvršitvi odloči v sklepu, izdanem na prvi stopnji.

Sodišče mora o ukrepih zavarovanja odločiti po nujnem postopku – v največ osmih dneh – in sklep o ukrepu zavarovanja nemudoma poslati sodnemu izvršitelju, da takoj začne izvršbo. Pritožba zoper sklep sodišča o ukrepu zavarovanja nima odložilnega učinka.

Kot ukrep zavarovanja se lahko zahteva tudi izdaja evropskega naloga za zamrznitev bančnih računov, in to celo preden upnik začne postopek v glavni stvari. V takem primeru je treba postopek v glavni stvari začeti čim prej.

2.2 Glavni pogoji

Sodišče lahko na zahtevo izda začasno odredbo, da prepreči spremembe sedanjega stanja, če bi bilo pozneje nemogoče znova vzpostaviti prvotno stanje, ali da prepreči oviranje poznejšega uresničevanja vložnikovih pravic, ali da prepreči kakršno koli neposredno škodo za vložnika, ali iz katerega koli drugega razloga, ki mu je treba nameniti posebno pozornost. Z začasno odredbo se lahko naloži obveznost izvedbe dejanja, ki bi ga imel vložnik pravico zahtevati na podlagi pravice, ki bo uveljavljena v postopku. V zadevah, v katerih so zgornji pogoji izpolnjeni, se lahko predlog za izdajo začasne odredbe vloži pred vlogo, s katero se začne postopek, če predlagatelj dokaže, da bo zamuda zaradi vložitve predloga po začetku postopka verjetno ogrozila namen izdaje začasne odredbe. Predlog za izdajo začasne odredbe mora vsebovati sklicevanje na izpolnitev pogoja, na podlagi katerega se izda začasna odredba, v njem pa morajo biti navedena in utemeljena dejstva, ki izkazujejo izpolnitev navedenega pogoja. Predlagatelj mora natančno navesti vsebino predlaganih ukrepov. Če je predlog za izdajo začasne odredbe vložen pred vlogo, s katero se začne postopek, mora predlagatelj predložiti tudi podatke, potrebne za določitev sodišča, pristojnega za postopek, ki se bo začel. Navesti je treba tudi pravico, ki se bo uveljavljala v postopku. Sodišče bo kot pogoj za izdajo začasne odredbe določilo polog varščine, če nasprotna stranka dokaže, da bo zaradi predlaganih ukrepov verjetno utrpela škodo, za katero bo uveljavljala odškodnino ali nadomestilo, če uspe v postopku. Sodišče mora pri odločanju o pologu varščine upoštevati stopnjo verjetnosti dejstev, na katerih temelji predlog. Če škoda ni velika, sodišče ne bi smelo odrediti pologa varščine. Sodišče odredi polog varščine v dveh primerih. Prvič, če to zahteva nasprotna stranka, ki mora biti sposobna dokazati verjetnost nastanka škode, ki ustreza predlagani varščini. Drugič, če to predlaga predlagatelj, nasprotna stranka pa se s tem strinja. V prvem primeru znesek varščine ustreza verjetni škodi, ki jo navede nasprotna stranka, v drugem primeru pa znesku, ki ga predlaga predlagatelj in s katerim se strinja nasprotna stranka. Če predlagatelj ponudi določen znesek kot varščino, sodišče pozove nasprotno stranko, naj jo sprejme, v ločeni izjavi po nujnem postopku. Sprejetje zneska varščine ne pomeni priznanja dejstev, ki so bila predstavljena kot razlogi za izdajo začasne odredbe. Polog varščine pomeni, da se pri sodišču deponirajo zlasti denar, vrednostni papirji, denarni nadomestki ali v primeru bančne garancije izjava o garanciji. Sodba se razglasi za izvršljivo ne glede na pritožbo, če so z njo naložene naslednje obveznosti: plačevanje preživnine, rente ali druge redne storitve za isti namen; prenehanje motenja posesti; plačilo terjatve, ki jo je toženec priznal; plačilo denarja na podlagi obveznosti, prevzete v javni ali zasebni listini s polno dokazno močjo, če so s takšnimi dokumenti dokazane okoliščine, na katerih temelji, in druge nedenarne obveznosti, če bi tožnik zaradi zamude pri izvršitvi utrpel nesorazmerno veliko škodo ali škodo, ki jo je težko določiti, tožnik pa je položil ustrezno varščino. Sodišče lahko začasno izvršitev zavrne, če bi bilo breme, naloženo stranki z izvršitvijo, nesorazmerno večje, kot bi bilo breme za drugo stranko, če začasna izvršitev ne bi bila odobrena. Toženec mora zahtevo v zvezi s tem vložiti, preden je zaslišanje končano. Sodišče lahko sodbo razglasi za delno izvršljivo, če to dovoljujejo okoliščine. V izjemnih in ustrezno utemeljenih primerih lahko zavrne razglasitev sodbe za začasno izvršljivo v zvezi z elementi, ki so do izdaje sodbe že postali brezpredmetni. Začasna izvršitev ne zajema stroškov postopka, neplačanih procesnih pristojbin in stroškov, ki jih je vnaprej plačala država.

Če izvršilnega naslova za izvršitev zahtevka ni mogoče izdati, vendar stranka, ki predlaga izvršitev, dokaže verjetno tveganje, da zahtevka morda pozneje ne bo mogoče izpolniti, lahko sodišče na zahtevo navedene stranke zahtevana sredstva zavaruje ali nekatere dele premoženja blokira z ukrepom zavarovanja. Sodišče lahko odredi ukrep zavarovanja, če na primer zahtevke temelji na odločbi, na podlagi katere bi bilo mogoče izdati sklep o izvršbi, vendar odločba še ni postala pravomočna oziroma ni začasno izvršljiva, ali je pravomočna, vendar se rok za njeno izvršitev še ni iztekel. Ukrepe zavarovanja je mogoče odrediti tudi v zvezi z zahtevki, vloženi pri nacionalnem sodišču z vlogo na podlagi zakonodaje, s katero se urejajo premoženjska razmerja med zakoncema ali varstvo patentov, uporabnih modelov, topografij polprevodniških vezij, rastlinskih sort, blagovnih znamk, geografskih označb in modelov, dodatni varstveni certifikati ali varstvo avtorske pravice, ali na podlagi členov 4 in 6 zakona LVII o prepovedi nepoštenih in omejevalnih tržnih praks iz leta 1996 v skladu z merili, določenimi v veljavnih zakonih, ali s katero koli drugo vlogo, pri čemer se sočasno predloži javna ali zasebna listina s polno dokazno močjo, ki izkazuje podlago, vrednost in prenehanje zahtevka.

Kot ukrep zavarovanja se lahko zahteva tudi izdaja evropskega naloga za zamrznitev bančnih računov, za kar se uporabi obrazec iz Izvedbene uredbe Komisije.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Sodišče z začasno odredbo odredi izvedbo ukrepov, predlaganih v zahtevku ali predlogu za izdajo začasnih odredb. To lahko vključuje kakršne koli terjatve ali premoženje, navedeno v predlogu. Namerno neupoštevanje odredbe sodišča privede do izvršbe. Na podlagi zakonodaje o izvršbi se opredeli premoženje, ki je izvzeto iz ukrepov izvršbe.

Začasna izvršitev pomeni izvršitev določb sodbe prvostopenjskega sodišča, ki še ni pravnomočna. Predmet izvršbe je lahko katero koli premoženje toženca, razen če je izvzeto iz izvršbe na podlagi zakonodaje o izvršbi.

V okviru ukrepa zavarovanja se lahko nekateri deli premoženja blokirajo ali pa se sredstva zavarujejo z odredbo sodišča. V primeru odredbe sodišča za zavarovanje sredstev za zahtevek sodni izvršitelj izroči odredbo dolžniku na kraju samem, pri čemer zahteva, naj mu dolžnik takoj plača ustrezn znesek. Če dolžnik zahteve ne izpolni, lahko sodni izvršitelj zaseže katero koli premoženje dolžnika in zamrzne njegov račun; vendar je plače in prejeme dolžnika dovoljeno zamrzniti samo, če nima drugega premoženja, ki bi lahko bilo predmet izvršbe za kritje zahtevanih sredstev. Odredbe o blokiranju nekaterih predmetov se lahko nanašajo na katero koli premoženje ali premoženje, ki je nekaj vredno.

V postopku za izdajo evropskega naloga za zamrznitev bančnih računov se lahko vložijo zahteva za pridobitev informacij o računu, na podlagi katerih bo pristojni organ poskušal pridobiti podatke o dolžnikovih računih od ponudnikov plačilnih storitev, ki upravljajo navedene račune.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

V primeru začasnih odredb in začasnih izvršitev mora dolžnik ravnati v skladu s sklepom sodišča. Na podlagi sklepa se lahko proti dolžniku začne postopek izvršbe.

Obstajata dve vrsti ukrepov zavarovanja z različnimi učinki. Če je namen ukrepov zavarovati sredstva za zahtevek, mora dolžnik sodnemu izvršitelju izročiti določen znesek. Če tega ne stori, sodni izvršitelj izvrši ukrep z zasegom premoženja ali zamrznitvijo dolžnikovega računa v višini zahtevanih sredstev. Sredstva, zbrana pri dolžniku ali med postopkom, ne smejo biti dana na voljo stranki, ki predlaga izvršbo, ampak jih izvršilni organ hrani na depozitnem računu. Ko je predmet blokiran, je načeloma zasežen, kar pomeni, da ga lahko dolžnik še naprej uporablja, vendar ne more z njim prosto razpolagati. Predmeti se lahko tudi uradno zaplenijo. V tem primeru jih sodni izvršitelj fizično zaklene ali pa jih upravlja upravitelj.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Sklep sodišča o izdaji začasnih odredb ostane veljaven, dokler ni razveljavljen oziroma dokler sodba, izdana na prvi stopnji, ne postane pravnomočna. Začasna odredba preneha veljati, če se postopek konča ali po začasni ustavitvi opusti. Sodišče mora to dejstvo navesti v sklepu, s katerim konča postopek ali določi končanje postopka. Prekinitev ali začasna ustavitev postopka ne vpliva na veljavnost začasnih odredb.

Začasna izvršitev pomeni izvršitev obveznosti iz sodbe sodišča, preden ta postane pravnomočna, ne glede na morebitno pritožbo. Ta ukrep zato ni časovno omejen.

Ukrepi zavarovanja veljajo do izdaje sklepa o izvršbi zahtevka ali odločitve sodišča o prenehanju veljavnosti ukrepa zavarovanja.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Zoper sklep o začasni odredbi je mogoče vložiti ločeno pritožbo. Vložitev takih pritožb je urejena s splošnimi pravili. Rok za vložitev pritožbe je 15 dni. Pritožbo je treba vložiti pri sodišču, ki je izdalo sklep. Če je pritožba utemeljena, sodišče razveljavi sklep o začasni odredbi. Če tožnik omili zahtevek, lahko sodišče na zahtevo ali na lastno pobudo sklep spremeni.

Sodišče mora odrediti začasno izvršitev v primerih, določenih z zakonom. Stranka lahko zahteva, naj sodišče ne odredi začasnih izvršitev v primerih, v katerih bi bilo s tem navedeni stranki naloženo nesorazmerno težko breme. Zahtevo je treba vložiti pri sodišču, ki obravnava zadevo.

Pritožba zoper sklep o ukrepu zavarovanja se lahko vložijo pri sodišču, ki obravnava zadevo, vendar nima odločilnega učinka na njegovo izvršitev. Stranki lahko pritožbo vložijo v 15 dneh od obvestila o sklepu.

Vlogo za pravno sredstvo zoper evropski nalog za zamrznitev bančnih računov ali njegovo izvršitev je treba vložiti pri sodišču, ki obravnava zadevo. Za pritožbo zoper sklep o pravnem sredstvu se uporabljajo splošna pravila.

Zadnja posodobitev: 17/03/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Malta

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Različne vrste ukrepov zavarovanja so:

- nalog na podlagi opisa;
- nalog za zaseg;
- nalog za zaseg delujočega podjetja;
- nalog za zaseg dolžnikovih terjatev;
- nalog za preprečitev odhoda;
- nalog za zaplenbo morskih plovil;
- nalog za zaplenbo zrakoplova;
- nalog za sodno prepoved.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

Ukrepi so urejeni s členom 829 in naslednjimi poglavja 12 Zakonodaje Malte. V nekaterih primerih se lahko uporabljajo tudi določbe posebnih zakonov.

2.1 Postopek

Zahtevek za sprejetje navedenih ukrepov je treba vložiti z zapriseženo vlogo, ki jo sestavi vložnik in v kateri morata biti navedena izvor in vrsta dolga ali terjatve, ki naj bi se zavarovala: če je pravica, ki se poskuša zavarovati, dolg ali zahteva, ki jo je mogoče izpolniti s plačilom določene vsote denarja, je treba ta znesek navesti v zahtevku.

2.2 Glavni pogoji

Te naloge izda sodišče. Mirovno sodišče (Malta) ali mirovno sodišče (Gozo) v okviru nižje pristojnosti ne moreta izdati naloge na podlagi opisa ali naloge za preprečitev odhoda s sklicevanjem na zaprisego nasprotno stranke. Nalogov za zaseg ali nalogov za zaseg dolžnikovih terjatev, da bi se zavarovale pravice ali terjatve, ni mogoče izdati zoper državo. Nalogov za zaseg ali zaplenbo oziroma nalogov za zaseg dolžnikovih terjatev za zavarovanje pravic ali terjatev tudi ni mogoče izdati zoper pripadnike oboroženih sil ali zoper plovilo, ki je najeto izključno za malteško vlado, če je taka oseba na Malti kot pripadnik oboroženih sil ali del posadke plovila. Naloga za preprečitev odhoda, s katerim bi se zavarovala pravica ali terjatev, ni mogoče izdati niti zoper kapitana, pomorščaka ali drugo ustrezno registrirano osebo, če je plovilo, ki mu pripada, dobilo ustrezno dovoljenje, niti zoper častnika stroja, ne glede na njegov naziv, ki je zaposlen na katerem koli plovilu na parni pogon.

Vedno se je treba sklicevati na člen 829 in naslednje poglavja 12 Zakonodaje Malte. V nekaterih primerih se uporabljajo tudi določbe posebnih zakonov.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Ti ukrepi se lahko nanašajo na premično in nepremično premoženje. Nalog za zaseg se lahko izda tudi zoper delujoče podjetje. Nalog za zaplembo zaradi zavarovanja se lahko izda za morska plovila, daljša od deset metrov, in zrakoplove.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Učinki so odvisni od narave ukrepa, vendar načeloma niti zadevnega premičnega niti zadevnega nepremičnega premoženja ni dovoljeno prodati ali prenesti na tretje osebe.

Nalog na podlagi opisa se lahko izda za zavarovanje pravice na premičinah: da bi lahko vložnik zahtevka uveljavljal navedeno pravico, je lahko v njegovem interesu, da take premičnine ostanejo na trenutnem mestu ali v trenutnem stanju. Sodni uradnik na podlagi naloga za zaseg premičnega premoženja dolžniku zaseže stvar ali stvari, navedene v nalogu. Namen naloga za zaseg delujočega podjetja je, da se ohrani celotno premoženje delujočega podjetja, vključno z dovoljenji in njegovo poslovno vrednostjo, ter se prepove prodaja njegovega premoženja po delih ali kot celote in hkrati zagotovi njegovo nadaljnje poslovanje; vendar sodišče zahtevku za izdajo naloga v nobenem primeru ne ugotovi, če ugotovi, da je mogoče dolgovani znesek zavarovati z drugimi sredstvi. Nasprotno pa je učinek naloga za zaplembo morskih plovil in zrakoplovov ta, da se dolžniku zaseže plovilo, daljše od desetih metrov, ali zrakoplov, in da se to plovilo ali zrakoplov preda organu v kraju, kjer je to premoženje, ta pa morskega plovila ali zrakoplova ne sprostijo ali ne dovoli dolžniku, da bi z njim kakor koli deloma ali v celoti razpolagal ali da bi pravice na tem premoženju prenesel ali jih odstopil drugi osebi. Namen naloga za sodno prepoved je prepričati osebi, da bi storila kar koli, kar bi lahko škodovalo osebi, ki je zahtevala izdajo naloga.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Nalog za zavarovanje velja 15 dni od pravnomočnosti sodbe, dokler ga sodišče ne prekliče ali dokler stranka, ki je zahtevala njegovo izdajo, ne umakne zahtevka zanj.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Zoper te ukrepe pritožba ni mogoča. Lahko pa se zaprosi za izdajo nasprotnega naloga. V tem primeru lahko nasprotna stranka, zoper katero je izdan akt o zavarovanju, pri sodišču, ki je akt izdalo, ali – če je bila vložena tožba – pri sodišču, ki zadevo obravnava, zahteva, naj se akt o zavarovanju v celoti ali deloma prekliče zaradi enega izmed naslednjih razlogov:

ker je akt o zavarovanju nehal veljati;

ker eden izmed pogojev, ki se po zakonu zahtevajo za izdajo akta o zavarovanju, dejansko ni več izpolnjen;

ker je za poplačilo terjatve osebe, na zahtevo katere je bil akt o zavarovanju izdan, na voljo drugo ustrezno zavarovanje, bodisi z izdajo drugega akta o zavarovanju bodisi če sodišče ugotovi, da je terjatev ustrezno zavarovana z drugim zavarovanjem, ali

če se dokaže, da znesek terjatve verjetno ni upravičen ali da je previsok, ali

če sodišče meni, da je zagotovljeno zadostno zavarovanje, ali

če se dokaže, da glede na okoliščine nadaljnja veljavnost akta v celoti ali deloma ne bi bila razumna ali da akt o zavarovanju v celoti ali deloma ni več potreben ali upravičen.

Zadnja posodobitev: 22/03/2017

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Nizozemska

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Katere različne vrste ukrepov obstajajo?

Obstajata dve vrsti ukrepov: začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja.

Začasni ukrepi so ukrepi pred odločbo sodišča v postopku v glavni stvari. Sodišče lahko s sodbo, razglašeno v postopku v glavni stvari, začasni ukrep potrdi ali razveljavi.

Ukrepi zavarovanja so ukrepi, katerih cilj je zagotoviti, da dolžnik izpolni svoje obveznosti. Ti ukrepi upnikom omogočajo, da se zavarujejo pred tveganjem, da ne bi prejeli tistega, kar jim je dolgovano.

Sodišče lahko odredi začasne ukrepe in ukrepe zavarovanja v zvezi z dolžnikovim premoženjem. Upnik ima po zakonu pravico, da nekatere ukrepe, namenjene zaščiti pravic, ki se lahko uveljavljajo šele po sodbi, zahteva pred sodbo in celo pred začetkom postopka. S tem naj bi se drugi stranki prepričilo, da bi onemogočila izvršitev upnikove pravice do vračila, na primer tako, da bi blago prodala, prikrila, razdelila ali obremenila z zastavno pravico ali hipoteko.

1.1 Začasni ukrepi

Začasni ukrepi se lahko odredijo v posebnih postopkih za izdajo začasne odredbe ali postopkih odločanja v glavni stvari, ki potekajo na sodišču.

Za začasne odredbe v postopkih za razvezo zakonske zveze se uporabljajo posebna pravila.

1.2 Ukrepi zavarovanja

A. Zaseg (*conservatoir beslag*)

Sodišče lahko upniku izda dovoljenje za zaseg dolžnikovega premoženja z namenom, da se premoženje ohrani, dokler ni ugotovljena pravica, ki jo zahteva predlagatelj zasega.

Obstajajo štiri vrste zasega:

zaseg za izterjavo denarne terjatve (*conservatoire verhaalsbeslagen*). Premoženje se zaseže po odločitvi sodišča, da je treba poravnati denarno terjatev;

zaseg z namenom predaje premičnine ali izročitve blaga (*conservatoir beslag tot afgifte van roerende zaken of levering van goederen*). V tem primeru se odredi zaseg dolžnikovega premoženja, da se zagotovi ohranitev pravic lastnika ali osebe, upravičene do izročitve blaga;

zaseg pred izdajo odločbe v zadevah, povezanih z zakonsko zvezo (*conservatoir marital beslag*). Zakonec, ki zahteva razvezo zakonske zveze, prenehanje življenjske skupnosti ali prodajo skupnega premoženja zakoncev, lahko predlaga ta zaseg, da se prepreči odsvojitve premoženja iz skupnosti pred njegovo razdelitvijo;

zaseg za zavarovanje dokazov (*conservatoir bewijsbeslag*). Namen tega zasega je zavarovati dokaze.

B. Izročitev v sodno hrambo

Ta ukrep se nanaša predvsem na zadeve, v katerih obstaja tveganje, da bodo zaseženi predmeti odsvojeni. Sodišče na zahtevo osebe, ki je predlagala zaseg, odredi, da se predmeti, ki so ali bodo zaseženi, izročijo skrbniku, ki ga določi sodišče.

Izročitev v sodno hrambo se lahko odredi tudi ločeno od zasega.

C. Prisilna uprava

Sodišče lahko za premoženje, ki je predmet spora glede lastništva, določi prisilno upravo. Na primer: obstaja spor glede pravice do prenosa družbe. Zaseg premoženja družbe ali njegova izročitev v sodno hrambo bi lahko ovirala nadaljnje poslovanje družbe. Upravitelj pa lahko vodi poslovanje družbe, dokler postopek ni končan.

D. Zapečatenje in popis

Notar lahko z dovoljenjem okrajnega sodišča (*kantonrechter*) zapečati blago, ki spada v zapuščino ali v določeno skupno premoženje. Odvetnik ni potreben. Ta ukrep se ne uporablja pogosto. Zahtevajo ga lahko na primer dediči, preživeli zakonec ali registrirani partner, izvršitelji in osebe z (omejeno) pravico do deleža na skupnem premoženju.

Zahteva za odstranitev pečata se prav tako vložijo pri okrajnem sodišču.

Okrajno sodišče lahko med drugim na zahtevo zgoraj navedenih oseb odredi popis, ki ga opravi notar. Odvetnik ni potreben. Ta ukrep je namenjen določitvi obsega (in vrednosti) premoženja. Predlog se lahko vložijo skupaj z zahtevo za zapečatenje ali odpečatenje premoženja. Ukrep obsega kratek opis vseh sredstev in obveznosti iz premoženja ter na zahtevo stranke oceno vrednosti premoženja. Če se stranke ne morejo dogovoriti o imenovanju pooblaščenega cenilca ali cenilcev, ga oziroma jih imenuje notar.

1.3 Začasna izvršitev

Sodišče lahko po potrebi v vseh zadevah, v katerih odloča, razglasi začasno izvršljivost sodbe, razen če ni z zakonom določeno drugače ali če to ni mogoče zaradi narave zadeve. Če začasna izvršitev ne izhaja iz zakona, jo mora zahtevati tožnik. Sodišče je ne more razglasiti po uradni dolžnosti.

Sodba, ki je razglašena za začasno izvršljivo, se lahko izvrši nemudoma, tudi če je zoper odločbo vloženo ugovor, pritožba ali kasacijska pritožba. Sklep o izvršitvi se lahko nanaša na celotno sodbo ali njen del. Sodba se lahko izvrši tudi, ne da bi bila razglašena za začasno izvršljivo, čeprav bi bila v primeru vložitve pritožbe njena izvršitev odložena. Če je sodba razglašena za začasno izvršljivo, se lahko njeno izvrševanje nadaljuje ali celo začne po vložitvi pritožbe zoper sodbo.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

A. Zaseg

Zaseg se odredi z dovoljenjem sodnika okrožnega sodišča, ki obravnava predlog za izdajo začasnih odredb. Predlog za dovoljenje vložijo odvetnik. Sodnik se lahko načeloma opre na trditve vložnika. Dolžnik se načeloma ne zasliši. Sodišče običajno izda sklep še isti dan. V primeru denarne terjatve sodnik določi znesek, za katerega je dovoljenje odobreno. Sodnik lahko odredi polog varščine za morebitno škodo zaradi zasega.

Zaseg se odredi s pozivom, ki ga vroči sodni izvršitelj. Osebi, ki je zahtevala zaseg in za katero se pozneje ugotovi, da ga je zahtevala neupravičeno, se lahko naloži plačilo odškodnine.

S postopkom, s katerim se zahteva zaseg, so povezani stroški, kot so: sodna taksa (<http://www.rechtspraak.nl/>), stroški, povezani z najemom odvetnika (<http://www.advocatenorde.nl/>), in nagrade za sodnega izvršitelja (<http://www.kbvg.nl/>).

B. Izročitev v sodno hrambo

Izročitev v sodno hrambo na zahtevo stranke, ki je zahtevala zaseg, odredi sodnik okrožnega sodišča, ki obravnava predlog za izdajo začasnih odredb.

Stranka, pri kateri je bil opravljen zaseg, in druge zainteresirane stranke se zaslišijo, razen če to zaradi nujnih okoliščin ni mogoče. Pritožba zoper odredbo ni dopustna. Sodnik lahko odredi polog varščine.

Sodnik okrožnega sodišča, ki obravnava predlog za izdajo začasnih odredb, lahko izročitev v sodno hrambo odredi ločeno od zasega.

S postopkom, s katerim se zahteva izročitev v sodno hrambo, so povezani stroški, kot so: sodna taksa (<http://www.rechtspraak.nl/>), stroški, povezani z najemom odvetnika (<http://www.advocatenorde.nl/>), in nagrade za sodnega izvršitelja.

C. Prisilna uprava

Sodnik okrožnega sodišča, ki obravnava predlog za izdajo začasnih odredb, na zahtevo zainteresirane stranke odredi prisilno upravo spornega premoženja. Ukrep ni povezan z nikakršnim zasegom. Z morebitnimi zasegi premoženja se pooblastila upravitelja ne omejujejo. Ukrep se lahko nanaša na vse vrste blaga, premično in nepremično premoženje ter premoženjske pravice. Prisilna uprava je pomembna zlasti za zagotovitev, da lahko neodvisna tretja oseba nadaljuje upravljanje s premoženjem družb, na primer med postopkom.

S postopkom, s katerim se zahteva prisilna uprava, so povezani stroški, kot so: sodna taksa (<http://www.rechtspraak.nl/>), stroški, povezani z najemom odvetnika (<http://www.advocatenorde.nl/>), in plača upravitelja.

D. Začasni ukrepi

Postopek za izdajo začasnih odredb se lahko izvede povsem neodvisno od postopka v glavni stvari in ni nujno, da mu ta sledi.

Sodnik okrožnega sodišča, ki obravnava predlog za izdajo začasnih odredb, je pristojen za izdajo začasnih odredb v vseh zadevah, kjer je to ustrezno.

Sodnik okrajnega sodišča je pristojen tudi v zadevah, v katerih mora v postopku odločiti v glavni stvari. Poleg običajne krajevnosti pristojnosti ima dodatno pristojnost sodišče, na območju pristojnosti katerega bo ukrep sprejet. V postopku za izdajo začasnih odredb se lahko zahteva vsaka odredba ali prepoved, ki se lahko zahteva v postopku v glavni stvari. Denarne terjatve so dopustne pod nekaterimi pogoji (glej točko 2.2).

V postopku pred sodnikom, ki obravnava predlog za izdajo začasnih odredb, mora vložnika zastopati odvetnik. Tožencu lahko pomaga odvetnik. V postopku pred sodnikom okrajnega sodišča lahko stranke nastopajo brez odvetnika. Obravnava je ustna in neformalna. Sodba se običajno izda po nekaj tednih.

Sodišče lahko po uradni dolžnosti razglasi začasno izvršljivost začasnega ukrepa. „Začasni“ pomeni, da je sodbo mogoče ovreči. V morebitnem postopku v glavni stvari se lahko izda drugačna sodba.

S tem postopkom so povezani naslednji stroški: sodna taksa (<http://www.rechtspraak.nl/>), nagrade za sodnega izvršitelja (<http://www.kbvg.nl/>), za vložnika pa stroški, povezani z najemom odvetnika (<http://www.advocatenorde.nl/>).

Začasni ukrepi se lahko odobrijo tudi v sodnih postopkih v glavni stvari, ki potekajo, pri čemer ti ukrepi veljajo skozi celotno trajanje postopka. Začasna odredba, ki se zahteva, mora biti povezana z zahtevkom v postopku v glavni stvari. Ta postopek se redko uporablja.

V zadevah v zvezi z razvezo zakonske zveze se začasne odredbe zahtevajo za čas trajanja postopka in določeno obdobje po njem. Primeri so: dom zakoncev, blago za vsakdanjo uporabo, otroci in preživnina, ki jo en zakonec plačuje drugemu.

Ti ukrepi se zahtevajo v ločeni vlogi, ki se vložijo pred postopkom za razvezo zakonske zveze, med njim ali celo po njem, in sicer tako dolgo, dokler imajo učinek. Ustni postopek se mora začeti najpozneje v tretjem tednu po vložitvi vloge, sodnik pa odloči čim prej.

S tem postopkom so povezani naslednji stroški: sodna taksa (<http://www.rechtspraak.nl/>) in stroški, povezani z najemom odvetnika (<http://www.advocatenorde.nl/>).

E. Začasna izvršitev

Sodišče lahko v rednem postopku na podlagi sodnega poziva na zahtevo tožnika razglasi začasno izvršljivost celotne sodbe ali njenega dela, razen če ni z zakonom določeno drugače ali če to ni mogoče zaradi narave zadeve. Določi lahko, da je za začasno izvršljivost potreben polog varščine. V postopku za izdajo začasnih odredb lahko začasno izvršljivost razglasi tudi po uradni dolžnosti. Enako velja v postopku na podlagi vloge.

2.2 Glavni pogoji

A. Zaseg

Vloga mora vsebovati določene informacije: vrsto zasega, ki naj bi bil izveden, in pravico, na katero se sklicuje vložnik, ter v primeru denarne terjatve tudi njen (najvišji) znesek. Poleg tega je treba za nekatere zasege, ki bodo izvedeni, dokazati, ali je strah pred odtujitvijo utemeljen. Nujni interes se ne zahteva.

B. Izročitev v sodno hrambo

V primeru predloga osebe, ki je zahtevala zaseg, se nujnost ne zahteva. Vendar mora v postopku za izdajo začasne odredbe vložnik imeti nujni interes. Strahu pred odtujitvijo ni treba dokazati.

C. Prisilna uprava

Ta ukrep vključuje postopek za izdajo začasne odredbe, zato mora tožnik imeti nujni interes. Strahu pred odtujitvijo ni treba dokazati.

D. Začasni ukrepi

V postopku za izdajo začasne odredbe mora tožnik imeti nujni interes, sodišče pa pretehta interese strank in odloči o začasni odredbi. Ni treba, da je nujni interes vložnika povezan z okoliščinami na strani toženca. Zahtevki se lahko izpodbija ali je izpodbojen. Za dopustnost denarnih terjatev v postopku za izdajo začasne odredbe veljajo strožje zahteve. Nujni interes tožnika se dodatno preuči, pri tehtanju interesov pa je treba upoštevati tudi tveganje nezmožnosti odplačila, ki lahko privede do zavrnitve začasne odredbe. Na vseh okrožnih sodiščih so mogoči postopki za izdajo začasne odredbe za izterjavo dolga za nesporne zahtevke ali zahtevke, ki jih ni mogoče razumno izpodbijati in ki izhajajo iz pogodbe v zvezi z dobavljenim blagom in/ali opravljenimi storitvami.

Začasne ukrepe v postopkih za razvezo zakonske zveze in drugih postopkih v glavni stvari ni zahtev glede izpodbojnosti ali nujnosti zadeve. Prav tako ni upošteven strah pred odtujitvijo.

E. Začasna izvršitev

Ni relevantno.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

Namen ukrepov zavarovanja je ohraniti dejanski ali pravni položaj zaradi ohranitve pravic (do nadomestila škode). Namen začasnih ukrepov je, da se vzpostavi dejanski ali pravni položaj pred odločbo v postopku v glavni stvari.

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

A. Zaseg

Načeloma se lahko zasežejo vse vrste premoženja, razen sredstev, ki so namenjena izvajanju javnih storitev, in predmetov, navedenih v členih 447, 448 in 712 zakonika o civilnem postopku (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*). Plače in drugi zahtevki za periodična plačila so izvzeti iz zasega. Zaseg se lahko odredi tudi v zvezi z omejeno pravico ali deležem na premoženju. Pravila za zaseg takega premoženja se v takem primeru smiselno uporabljajo (člen 707 zakonika o civilnem postopku).

B. Izročitev v sodno hrambo

Premičnine, ki niso registrirano premoženje.

C. Prisilna uprava

Vse premoženje, v zvezi s katerim obstaja spor glede lastništva.

D. Začasni ukrepi

Vse vrste premoženja so lahko predmet zahtevka v postopku za izdajo začasne odredbe ali zahtevka za izdajo začasne odredbe v postopku v glavni stvari.

E. Začasna izvršitev

Ni relevantno.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

A. Zaseg

Posledica zasega je, da je zaseženo premoženje zamrznjeno. Stranka, katere premoženje je zaseženo, ga ne sme več prodati, razdeliti, obremeniti ali oddati v najem itd. Nezmožnost razpolaganja s premoženjem je relativna: učinek ima samo v zvezi z osebo, ki je zahtevala zaseg. V primeru zasega pri tretji osebi tretji dolžnik tudi ne sme izvesti dodatnih plačil ali izročiti premoženja. Vendar je tretji pridobitelj, ki je ravnal v dobri veri, pod nekaterimi pogoji zaščiten. V primeru zasega pri tretji osebi mora tretji dolžnik navesti, kaj ima v imenu stranke, pri kateri je odrejen zaseg. Odtujitev zaseženega premoženja je kazniva.

B. Izročitev v sodno hrambo

Odtujitev premoženja v sodni hrambi je kazniva.

C. Prisilna uprava

Upravljanje premoženja je preneseno na upravitelja.

D. Začasni ukrepi

Upoštevanje se pogosto doseže s periodično denarno kaznijo.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

A. Zaseg

Sodišče mora pri odobritvi dovoljenja za zaseg vedno določiti rok, v katerem je treba vložiti zahtevek v tožbi v glavni stvari. Če tožba v glavni stvari še ne poteka, sodišče v dovoljenju za zaseg določi rok, ki je najmanj osem dni od zasega in v katerem je treba vložiti tožbo v glavni stvari. Samo postopek za pridobitev izvršilnega naslova za plačilo terjatve, za katero je bil kot zavarovanje odrejen zaseg, se lahko šteje za tožbo v glavni stvari. Sodišče lahko medtem zaseg odpravi na zahtevo osebe, katere premoženje je bilo zaseženo, ali na zahtevo druge zainteresirane stranke. Če se rok, ki ga je določilo sodišče, izteče, zaseg preneha veljati.

Zaseg postane izvršljiv takoj, ko oseba, ki ga je zahtevala, pridobi sklep o izvršbi in je ta vročen stranki, pri kateri se opravi zaseg (v primeru zasega pri tretji osebi mora biti vročen tudi njej).

Če je zahtevek v tožbi v glavni stvari nepreklicno zavrnjen, zaseg preneha veljati. Zaseg se lahko odpravi na zahtevo stranke, pri kateri je opravljen.

B. Izročitev v sodno hrambo

Izročitev v sodno hrambo odpravi sodnik, ki obravnava predlog za izdajo začasne odredbe, na zahtevo vsake zainteresirane stranke v postopku za izdajo začasne odredbe. Ta sodnik po potrebi določi, kateri stranki mora skrbnik izročiti premoženje. Po odpravi zasega, na katerem temelji izročitev v sodno hrambo, se odpravi tudi izročitev v sodno hrambo. Skrbnik nato izroči premoženje stranki, pri kateri je bil opravljen zaseg. Ko je s pravnomočno ali začasno izvršljivo sodbo določena stranka, ki je upravičena do premoženja, ji ga skrbnik tudi izroči.

C. Prisilna uprava

Če zahtevek v tožbi v glavni stvari še ni bil vložen pri sodišču, mora biti vložen v roku, ki ga določi sodišče. Po preteku tega roka se prisilna uprava konča.

Ko je s pravnomočno ali začasno izvršljivo sodbo določena stranka, ki je upravičena do premoženja, ji ga upravitelj tudi izroči. Prisilna uprava se odpravi na podlagi skupne odločitve strank ali pa jo na zahtevo ene od njih odpravi sodnik, ki obravnava predlog za izdajo začasne odredbe.

D. Začasni ukrepi

Začasni ukrepi veljajo, dokler sodišče ne izda sodbe v postopku v glavni stvari.

Sodnik v postopku za izdajo začasne odredbe lahko tudi časovno omeji veljavnost ukrepov ali zanje določi pogoj, da se v določenem roku začne postopek v glavni stvari. Začasne odredbe, izdane v postopku v glavni stvari, se končajo tudi, če se predčasno konča zadeva v glavni stvari.

Začasne odredbe v postopkih za razvezo zakonske zveze lahko ostanejo veljavne še nekaj časa po razvezi zakonske zveze. Lahko se spremenijo ali umaknejo. Začasne odredbe, izdane pred postopkom za razvezo zakonske zveze, prenehajo veljati, če vloga za razvezo zakonske zveze ni vložena v štirih tednih od sklepa, s katerim so bile odrejene začasne odredbe.

E. Začasna izvršitev

Pritožbeno sodišče lahko odloži izvršitev. Odložitev se lahko doseže tudi z ugovorom zoper izvršitev.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Splošna pravila

Zoper sodbo se lahko vložijo ugovor, pritožba in kasacijska pritožba.

Ugovor lahko pri sodišču, ki je izdalo zamudno sodbo, v štirih tednih (pri čemer je začetek tega obdobja spremenljiv) vloži tista stranka, ki je bila obsojena v odsotnosti.

Pritožbo (za zneske nad 1 750 EUR) lahko pri pritožbenem sodišču v treh mesecih od datuma razglasitve sodbe vloži tista stranka, ki ni uspela v postopku. Kasacijsko pritožbo lahko pri vrhovnem sodišču Nizozemske (*Hoge Raad der Nederlanden*) v treh mesecih od datuma razglasitve sodbe na prvi in najvišji stopnji ali v pritožbenem postopku vloži tista stranka, ki ni uspela v postopku.

Zoper sklep se lahko vložita pritožba pri pritožbenem sodišču in kasacijska pritožba pri vrhovnem sodišču Nizozemske.

Pritožbo lahko tožnik in zainteresirane stranke, ki so bile udeležene v postopku, vložijo v treh mesecih od datuma razglasitve sodbe, druge zainteresirane stranke pa v treh mesecih od datuma, ko so bile seznanjene z odločitvijo sodišča.

Kasacijsko pritožbo lahko stranke, ki so bile udeležene v postopku na enem od predhodnih sodišč, vložijo v treh mesecih od datuma razglasitve sodbe.

Ta pravna sredstva odložijo izvršitev, razen če je bila sodba razglašena za začasno izvršljivo.

A. Zaseg

Pritožba zoper dovoljenje za zaseg ni mogoča (člen 700(2) zakonika o civilnem postopku). Oseba, ki je zahtevala zaseg, lahko vloži pritožbo in nato kasacijsko pritožbo zoper sklep o zavrnitvi zahtevka.

B. Izročitev v sodno hrambo

Če je bila izročitev v sodno hrambo odrejena na zahtevo osebe, ki je zahtevala zaseg, pritožba zoper odredbo ni mogoča.

Vložnik lahko vloži pritožbo in nato kasacijsko pritožbo zoper zavrnitev zahtevka.

Zoper začasno odredbo sodišča se lahko vložijo ugovor, pritožba in kasacijska pritožba.

C. Prisilna uprava

Zoper sklep o prisilni upravi premoženja se lahko vložijo ugovor, pritožba in kasacijska pritožba.

D. Začasni ukrepi

Zoper začasne odredbe, izdane v postopku za izdajo začasne odredbe ali postopku v glavni stvari, se lahko vložijo ugovor, pritožba in kasacijska pritožba.

Pritožba ali kasacijska pritožba zoper začasne odredbe, izdane v postopku za razvezo zakonske zveze, ni dopustna.

E. Začasna izvršitev

Če sodba ni bila razglašena za začasno izvršljivo, se lahko taka razglasitev še vedno doseže v pritožbenem postopku, postopku kasacijske pritožbe, ali postopku ugovora zoper izvršitev. Če je sodba razglašena za začasno izvršljivo, lahko sodnik, ki odloča o pritožbi, odloži izvršitev. Pri kasacijski pritožbi to ni mogoče. Odložitev se lahko doseže tudi z ugovorom zoper izvršitev.

Zadnja posodobitev: 02/03/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Avstrija

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Začasni in preventivni ukrepi so primeri ukrepov zavarovanja. V avstrijskem pravu obstajajo naslednji ukrepi zavarovanja:

ukrepi za zavarovanje dokazov;

ukrepi za prisilno prodajo premoženja, zastavljenega v zavarovanje;

začasne odredbe.

Skupna lastnost vseh teh ukrepov zavarovanja je, da strankam ni treba dokazati svojih trditev; zagotoviti morajo zgolj *prima facie* dokaze (tj. jih verodostojno predstaviti).

Začasne odredbe so najpomembnejši ukrepi zavarovanja, zato je predstavitev v nadaljevanju omejena na te odredbe.

Začasne odredbe so odločitve sodišča v obliki sklepa, s katerimi se zagotovi prihodnja izvršitev, za določen čas uredijo trenutne okoliščine ali doseže začasno zadoščenje zahtevka.

Začasne odredbe so razdeljene na odredbe za:

zavarovanje zahtevka za denarno plačilo;

zavarovanje zahtevka za izvedbo nekega dejanja;

zavarovanje pravice ali pravnega razmerja.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Začasne odredbe se izdajo samo na podlagi predloga. Stranki sta predlagatelj in nasprotna stranka. Za izdajo začasnih odredb so pristojna naslednja sodišča:

med postopkom, ki je že v teku: obravnavno sodišče na isti stopnji;

med izvršilnim postopkom: izvršilno sodišče;

pred tožbo v glavni stvari v pravnem postopku ali med obravnavo in izvršilnim postopkom: okrožno sodišče (*Bezirksgericht*) v okrožju, v katerem je splošno pristojno sodišče nasprotne stranke;

podredno, sodišče, ki je pristojno za predmet začasne odredbe, ali sodišče v kraju stalnega ali začasnega prebivališča dolžnikovega dolžnika ali okrožno sodišče, ki opravi prvo obravnavo za izvršitev.

Ker je postopek v skladu z določbami izvršilnega prava, pravno zastopanje na prvi stopnji ni potrebno.

Dejanska izvršilna dejanja (kot je sodni zaseg) se opravijo po uradni dolžnosti (opravi jih sodni izvršitelj). Stroške začasne odredbe, ki so odvisni od vrednosti zahtevka, ki ga je treba zavarovati, praviloma najprej nosi predlagatelj. Predlagatelj lahko povračilo stroškov zahteva le, če uspe v postopku v glavni stvari; povračilo stroškov je treba uveljavljati v postopku v glavni stvari. Nasprotna stranka pa je do povračila stroškov upravičena že na stopnji odločitve o začasni odredbi, če je uspešna v tem postopku.

2.2 Glavni pogoji

Za pridobitev začasne odredbe mora oškodovana stranka vložiti predlog, v katerem navaja trditve in *prima facie* dokaze v zvezi z denarno terjatvijo, nedenarnim zahtevkom, ki se nanaša na izpolnitev neke druge obveznosti, ali sporno pravico ali pravnim razmerjem ter obstoj tveganja.

Za pridobitev začasne odredbe za zavarovanje denarne terjatve mora predlagatelj zagotoviti *prima facie* dokaze o subjektivnem tveganju; tj. *prima facie* dokaze, da bo nasprotna stranka brez začasne odredbe ukrepala tako, da bo onemogočila ali otežila izterjavo denarne terjatve.

Pri vseh drugih vrstah začnih odredb so potrebni samo *prima facie* dokazi o objektivnem tveganju, tj. da bi bila brez začasne odredbe sodni pregon in izterjava zahtevka s strani sodišča onemogočena ali bistveno otežena, zlasti zaradi spremembe trenutnega položaja.

Pri začnih odredbah za zavarovanje denarnih terjatev in drugih oblikah začnih odredb kot *prima facie* dokaz tveganja zadostuje dokaz, da bi bilo treba zahtevek izvršiti v državah, v katerih taka izvršitev ni zagotovljena niti z mednarodno pogodbo niti s pravom Unije.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Vsa sredstva, ki so na voljo za zavarovanje denarne terjatve, so naštetja v zakonu o izvršbi (*Exekutionsordnung*). To so:

ukrepi za zaseg in upravljanje premoženja;

sklep o prepovedi odtujitve ali zastavitve premoženja stvarnega premoženja;

sklep o prepovedi za tretjo osebo;

ukrepi za upravljanje premoženja nasprotne stranke;

sklep o prepovedi odtujitve ali obremenitve nepremičnine ali pravic, vpisanih v zemljiško knjigo.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Učinki teh ukrepov so odvisni od zagotovljenega zavarovanja. Z zasegom in upravljanjem premoženja stvarnega premoženja se zagotovi, da nasprotna stranka nima več neposrednega vpliva na to premoženje. Načeloma je celo pravno razpolaganje z zaseženim in upravljanjem premoženjem neveljavno. Z zakonom je sodiščem podeljena široka diskrecijska pravica za izdajo „nujnih ali koristnih navodil“, medtem ko je premoženje zaseženo in upravljanje, da se prepreči spremembe, zaradi katerih bi se zmanjšala njegova vrednost ali prihodki iz njega. Taka navodila lahko na primer vključujejo prodajo zaseženega pokvarljivega blaga.

Vsako razpolaganje, s katerim se krši prepoved odtujitve ali zastavitve premoženja stvarnega premoženja, je neveljavno.

Sklepi o prepovedi za tretje osebe, ki jih izda sodišče, prepovedujejo nasprotni stranki razpolaganje s kakršnimi koli zahtevki do tretjih oseb ali njihovo izterjavo. Sočasno se tretjim osebam odredi, da do nadaljnjega obvestila sodišča ne plačajo nobenih dolgov, ki jih imajo do nasprotne stranke, in ne izročijo nobenih predmetov, ki ji jih dolgujejo, ali ne storijo ničesar, kar bi lahko onemogočilo ali bistveno otežilo izvršitev v zvezi s terjatvijo ali predmeti, ki so dolgovani ali jih je treba izročiti. Z drugimi besedami, dolžnikom dolžnikom se lahko prepove samo izpolnitev obveznosti ali oviranje izpolnitve, ni pa jim mogoče prepovedati plačila predlagatelju ali uresničevanja kakršne koli pravice. Tretje osebe, ki ne ravnajo v skladu s sklepom, so odgovorne za škodo. Vprašanje, ali je razpolaganje v nasprotju z začasno odredbo neveljavno, v zakonu ni izrecno urejeno, pravni strokovnjaki v Avstriji pa so glede tega deljenega mnenja.

Za upravljanje nepremičnine nasprotne stranke se imenuje upravitelj, ki ga nadzoruje sodišče.

V zemljiško knjigo se vpiše zaznamek, da dolžnik ne sme razpolagati s svojimi nepremičninami ali pravicami, vpisanimi v zemljiško knjigo, ali jih obremeniti. Po vpisu tega zaznamka so prostovoljno razpolaganje z nepremičninami ali pravicami s strani nasprotne stranke in ustrezni vpisi v zemljiško knjigo mogoči, vendar le z omejeno veljavnostjo glede na predlagatelja. Le če sodišče v pravnomočni sodbi zavrne zahtevek predlagatelja ali je začasna odredba sicer razveljavljena, pridobi tretja oseba polne pravice, vključno v zvezi s predlagateljem, in doseže odpravo prepovedi.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Začasna odredba je veljavna le določen čas, čeprav jo je mogoče na zahtevo predlagatelja podaljšati. Če je začasna odredba izdana ločeno od postopka v glavni stvari, mora sodišče določiti razumen rok za utemeljitev zavarovanega zahtevka in vložitev tožbe ali predloga za izvršbo. Nasprotna stranka lahko ob pologu varščine zadrži izvršitev odredbe in doseže razveljavitev že izvršenih odredb.

Začasne odredbe je treba razveljaviti na zahtevo ali po uradni dolžnosti, če:

se je rok za utemeljitev zahtevka iztekel in utemeljitev ni bila predložena;

je bila začasna odredba izvršena obširneje, kot je bilo potrebno za zaščito predlagatelja;

pogoji za začasno odredbo niso več izpolnjeni;

je nasprotna stranka plačala varščino ali predložila jamstvo;

razlogi za začasno odredbo ne veljajo več.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

V postopku za izdajo začasne odredbe sta predvideni dve pravni sredstvi, vendar nobeno od njiju nima odločilnega učinka:

ugovor zoper samo začasno odredbo: če nasprotna stranka in dolžnikov dolžnik nista bila predhodno zaslišana, lahko v 14 dneh vložita ugovor. Za zagotovitev pravične obravnave se lahko predložijo novi dokazi. Sodišče prve stopnje o takih ugovorih odloči s sklepom, obravnava pa ni odprta za javnost; pritožba, znana kot „Rekurs“, je prav tako na voljo zoper sklep, izdan v postopku za izdajo začasne odredbe. Rok za vložitev te pritožbe je 14 dni. Ta pritožbeni postopek je pisni postopek, v katerem ni mogoče predložiti novih dokazov. Zoper potrjen sklep o začasni odredbi se lahko vložijo tudi zahtevek za revizijo, vendar ne, če je bil predlog za začasno odredbo zavrnjen.

Posebna pravila:

V zakonu je predvideno naslednje:

začasna nastanitev za (razvezanega) zakonca;

začasna ureditev, uporaba ali zavarovanje zakonskega premoženja in zakonskih prihrankov;

začasna nastanitev za otroka;

začasne odredbe za preprečitev nasilja v družini;

začasne odredbe za preprečitev nasilja na splošno;

začasni najem;

začasne odredbe za preprečitev posegov v zasebnost;

ukrepi za izpolnitev nujne potrebe enega od zakoncev po nastanitvi.

V okviru teh posebnih pravil so posebej pomembne začasne odredbe za preprečitev nasilja. Avstrija ima preprost, a zelo učinkovit sistem za zaščito pred nasiljem, ki omogoča izgon nasilnega sostanovaleca iz stanovanja in prepoved njegove vrnitve. Osebi, zaradi nasilnega vedenja katere je nerazumno pričakovati, da se bo druga oseba srečevala z njo, se lahko prepove tudi obiskovanje nekaterih krajev ali vzpostavljanje stikov. Zelo pomembno je, da ta sistem zagotavlja tesno sodelovanje pri preprečevanju nasilja v družini med policijo, sodišči, lokalnimi centri za preprečevanje nasilja v družini in, če so vključeni mladoletne osebe, službami za otroško in mladinsko skrbstvo.

Organi javnega reda in miru so na podlagi policijskega prava pooblašteni, da zoper osebe, ki ogrožajo življenje, zdravje ali svobodo druge osebe, izdajo sklep o izgonu ali prepovedi približevanja, ki traja največ dva tedna. Če je predlog za začasno odredbo vložen pri sodišču, se sklep podaljša na največ štiri tedne. Policija mora tudi obvestiti lokalne centre za preprečevanje nasilja v družini, da lahko žrtvam zagotovijo podporo.

Sodišče mora na zahtevo žrtve osebi, zaradi katere je skupno življenje zaradi njenega fizičnega nasilja, grožnje s fizičnim nasiljem ali psihičnega nasilja postalo nevzdržno, odrediti tudi, da:

zapusti dom in neposredno bližino doma ter

se ne vrača domov ali v neposredno bližino doma, dokler se dom uporablja za izpolnjevanje nujne potrebe po nastanitvi predlagatelja.

Sodišče lahko izgnani osebi prepove tudi obiskovanje določenih krajev (kot je ulica pred stanovanjsko hišo ali otrokovo šolo) in ji odredi, naj se vzdrži srečevanja ali vzpostavljanja stikov s predlagateljem, če to ni v nasprotju z resnimi interesi nasprotne stranke.

Začasne odredbe, izdane v povezavi s postopkom v glavni stvari, kot je postopek za razvezo zakonske zveze, postopek za razveljavitev, postopek za delitev prihodka iz premoženja ali postopek za pojasnitev pravic do uporabe stanovanja, veljajo do pravnomočne sodbe v postopku v glavni stvari. Začasne odredbe se lahko izdajo ne glede na to, ali stranki še živita skupaj, in neodvisno od postopka v zadevi v glavni stvari. Vendar če tak postopek ni v teku, se lahko začasna odredba izda za največ šest mesecev.

Če so izpolnjeni pogoji za to, je treba začasno odredbo izvršiti takoj bodisi po uradni dolžnosti bodisi na zahtevo. Izvršilni organ (sodni izvršitelj) mora nasprotni stranki odrediti zapustitev stanovanja ter ji odvzeti vse ključe doma in jih shraniti pri sodišču. Sodišče lahko za izvršitev začasne odredbe za zaščito pred nasiljem v družini pooblasti organe javnega reda in miru, ki lahko v to vključijo uradnike za izvrševanje javnega reda in miru, ki so jim na voljo. To se v praksi zgodi pogosto, kar pomeni, da začasne odredbe za zaščito pred nasiljem na splošno izvršuje policija in ne sodni izvršitelj.

Zadnja posodobitev: 11/03/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [pl](#) je bila pred kratkim spremenjena. To

jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Poljska

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Vrsta ukrepa je odvisna od narave zahtevka, ki ga je treba zavarovati. V skladu s členom 747 zakonika o civilnem postopku (*kodeks postępowania cywilnego*) se denarne terjatve zavarujejo z:

rubežem premičnin, plač, sredstev na bančnem računu ali drugih terjatev ali druge premoženjske pravice;

obremenitvijo nepremičnine zavezane osebe s prisilno hipoteko;

uvvedbo prepovedi razpolaganja z nepremičnino ali obremenitve nepremičnine, za katero ni vpisa v zemljiški knjigi ali za katero je bila zemljiška knjiga izgubljena ali uničena;

obremenitvijo plovila ali plovila v gradnji s pomorsko hipoteko;

določitev prepovedi razpolaganja s skupno lastninsko pravico do prostorov;

določitev prisilne uprave podjetja ali kmetijskega gospodarstva zavezane osebe ali obrata, ki je sestavni del podjetja, ali njegovega dela, ali dela kmetijskega gospodarstva zavezane osebe.

Če je zahtevek, ki ni denarna terjatev, zavarovan, sodišče določi ukrepe zavarovanja, ki se mu zdijo v zadevni zadevi primerni, pri čemer niso izključeni ukrepi, ki so namenjeni zavarovanju denarnih terjatev (člen 755 zakonika o civilnem postopku). Sodišče lahko zlasti:

standardizira pravice in obveznosti strank ali udeležencev v postopku za čas trajanja postopka;

določi prepoved razpolaganja s predmeti ali pravicami, zajetimi s postopkom;

odloži postopek izvršbe ali drug postopek, namenjen izpolnitvi sodbe;

uredi vprašanja skrbništva mladoletnih otrok in stikov z otroki;

odredi, da se v zemljiško knjigo ali drug ustrezen register vpiše ustrezen zaznamek.

Pri izbiri oblike zavarovanja je treba upoštevati interese strank ali udeležencev v postopku, da se upravičeni osebi zagotovi ustrezno pravno varstvo in da se zavezani osebi ne naloži čezmerno breme.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Postopek za odreditev ukrepov zavarovanja se začne:

na zahtevo stranke ali udeleženca v postopku, vložen pri sodišču, pristojnem za obravnavo zadeve na prvi stopnji. Če tega sodišča ni mogoče določiti, je pristojno sodišče v kraju, kjer je treba izvesti sklep o ukrepih zavarovanja, če pa te podlage ni ali če je treba sklep o ukrepih zavarovanja izvesti v okrožjih v pristojnosti različnih sodišč, je pristojno okrožno sodišče (*sąd rejonowy*) za glavno mesto Varšava. Predlog za izdajo ukrepov zavarovanja, vložen med postopkom, obravnava sodišče tiste stopnje, ki odloča o zadevi, razen če je to vrhovno sodišče (*Sąd Najwyższy*). V takih primerih o morebitnih ukrepih zavarovanja odloča sodišče prve stopnje (člen 734 zakonika o civilnem postopku);

po uradni dolžnosti v zadevah, v katerih se lahko postopek začne po uradni dolžnosti (člen 732 zakonika o civilnem postopku).

Predlogi za izdajo ukrepov zavarovanja se vložijo v pisni obliki. Izpolnjevati morajo zahteve, predpisane za procesne vloge, v njih pa morajo biti opredeljeni vrsta ukrepov zavarovanja in v primeru denarne terjatve tudi znesek, ki se zavaruje (ta ne more presežati zahtevanega zneska terjatve, izračunanega skupaj z obrestmi od datuma izdaje sklepa o ukrepu zavarovanja in stroški zagotovitve ukrepa zavarovanja, lahko pa vključuje tudi predvidene stroške postopka), ter navedene okoliščine, ki utemeljujejo predlog. Če je predlog za izdajo ukrepov zavarovanja vložen pred začetkom postopka, mora biti na kratko predstavljen tudi predmet zadeve (člen 736 zakonika o civilnem postopku).

Ukrepi zavarovanja se lahko odredijo pred začetkom postopka ali med njim. Potem ko upravičena oseba pridobi izvršilni naslov, se lahko ukrepi zavarovanja odredijo le, če so namenjeni zavarovanju zahtevka, katerega rok za izpolnitev se še ni iztekel (člen 736(2) zakonika o civilnem postopku).

Če so ukrepi zavarovanja odrejeni pred začetkom postopka, sodišče določi rok, do katerega je treba vložiti vlogo za začetek postopka, sicer ukrepi zavarovanja prenehajo veljati (člen 733 zakonika o civilnem postopku).

Predloge za izdajo ukrepov zavarovanja je treba obravnavati takoj, najpozneje pa v enem tednu od dneva, ko so vloženi pri sodišču, razen če ni s posebnimi določbami določeno drugače. Če je z zakonom določeno, da se predlogi obravnavajo na obravnavi, mora biti obravnava razpisana v enem mesecu od datuma vložitve predloga (člen 733 zakonika o civilnem postopku).

Ukrepi zavarovanja se odredijo s sodno odločbo.

2.2 Glavni pogoji

Ukrepi zavarovanja se lahko zahtevajo v vseh civilnih zadevah, ki jih obravnava sodišče ali arbitražno sodišče (člen 730 zakonika o civilnem postopku).

Pogoj za odreditev ukrepov zavarovanja je, da sta zahtevek in pravni interes za odreditev ukrepov zavarovanja utemeljena. Pravni interes za odreditev ukrepov zavarovanja obstaja, če bo sodbo, razglašeno v zadevi, nemogoče ali zelo težko izvršiti ali bi bilo drugače nemogoče ali zelo težko doseči cilj postopka, če ukrepi zavarovanja ne bi bili odrejeni (člen 7301 zakonika o civilnem postopku).

Namen ukrepov zavarovanja ne more biti izpolnitev zahtevka, razen če ni z zakonom določeno drugače (člen 731 zakonika o civilnem postopku).

Sodišče lahko za izvajanje sklepa o ukrepih zavarovanja zahteva, naj upravičena oseba položi varščino, s katero se zavarujejo zahtevki zavezane osebe, ki bi izhajali iz izvršitve sklepa o ukrepih zavarovanja, razen kadar je upravičena oseba državna zakladnica in kadar so ukrepi zavarovanja odrejeni v zvezi s preživninskimi zahtevki, invalidsko pokojnino ali zneski, dolgovanimi zaposlenemu v zadevah, povezanih z delovnim pravom, v delu, ki ne presega skupnih mesečnih prejemkov zaposlenega (člen 739 zakonika o civilnem postopku).

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Predmet ukrepov zavarovanja so lahko:

premičnine;

plače;

sredstva na bančnem računu ali druge terjatve ali druge premoženjske pravice;

nepremičnine;

plovila ali plovila v gradnji;

skupna lastninska pravica do prostorov;

podjetje ali kmetijsko gospodarstvo, obrat, ki je sestavni del podjetja, ali njegov del, ali del kmetijskega gospodarstva.

Ukrepi zavarovanja ne morejo zajemati predmetov, dolgovi ali pravic, izključenih iz izvršbe. Če zavezana oseba nima drugega premoženja, s katerim bi se lahko zavarovali zahtevki upravičene osebe, je lahko predmet zavarovanja pokvarljivo blago, če se lahko to takoj proda.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Glavni namen postopka za ukrepe zavarovanja je zagotoviti, da je upravičena oseba (najpogosteje upnik) zavarovana pred morebitnimi negativnimi učinki zamud v zadevah, ki se obravnavajo na sodišču, in izboljšati položaj upravičene osebe v izvršilnem postopku, če je predmet sodnega postopka in ukrepov zavarovanja izvršljiv zahtevek. V omejenem obsegu lahko ukrepi zavarovanja upravičeni osebi tudi omogočijo pridobitev denarnih koristi.

Poleg tega so lahko ukrepi zavarovanja odgovor na dejanja zavezane osebe v škodo upravičenim interesom upravičene osebe.

Učinki ukrepov zavarovanja za zavezano osebo so odvisni od vrste ukrepov in so lahko naslednji:

v primeru rubeža premičnin upravljanje premičnin po rubežu ne vpliva na nadaljnji potek postopka, postopek izvršbe za zarubljene premičnine pa se lahko izvede tudi zoper kupca;

če se na podlagi ukrepov zavarovanja zarubijo sredstva na bančnem računu podjetja ali lastnika kmetijskega gospodarstva, lahko zavezana oseba prejme samo zneske, ki jih sodišče določi za izplačilo tekočih plač, skupaj z davkom na izplačane plače in drugimi zakonskimi zneski ter režijskimi stroški;

možnost uporabe drugih zarubljenih terjatev in premoženjskih pravic je omejena (način uporabe določi sodišče);

sodni izvršitelj proda vse zarubljene predmete in pravice do finančnih instrumentov, vpisanih na računu vrednostnih papirjev ali drugem računu v smislu pravil o trgovanju s finančnimi instrumenti, pridobljeni znesek pa se položi na depozitni račun sodišča;

uvredna je prepoved razpolaganja z nepremičnino ali obremenitve nepremičnine in razpolaganja s skupno lastninsko pravico do prostorov;

plovilo ali plovilo v gradnji je obremenjeno s pomorsko hipoteko;

zavezani osebi so odvzete vodstvene pravice, določena je prisilna uprava, prihodek od prisilne uprave pa se uporabi kot zavarovanje;

v preživninskih zadevah mora zavezana oseba upravičeni osebi plačati določeno vsoto v enkratnem znesku ali rednih obrokih.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Zavezana oseba lahko kadar koli zahteva, naj se pravno zavezujoči sklep o ukrepih zavarovanja razveljavi ali spremeni, če razlog za ukrepe zavarovanja preneha obstajati ali se spremeni (člen 742 zakonika o civilnem postopku).

Ukrepi zavarovanja se razveljavijo, če:

zavezana oseba na depozitni račun sodišča položi znesek varščine, ki ga je upravičena oseba zahtevala v predlogu za izdajo ukrepa zavarovanja;

sta zahtevek ali vloga zakonito vrnjena ali zavrnjena;

sta zahtevek ali vloga zavrnjena ali je postopek ustavljen;

upravičena oseba v postopku ne vložijo celotnega zahtevka ali vložijo druge zahtevke, kot je bil tisti, ki je bil zavarovan pred začetkom postopka;

sodba, s katero je ugodeno zavarovanemu zahtevku, postane pravnomočna (ukrepi zavarovanja prenehajo veljati en mesec po pravnomočnosti sodbe);

upravičena oseba ne predlaga nadaljnjih izvršilnih ukrepov v dveh tednih od pravnomočnosti sodbe, s katero je ugodeno zahtevku, in sicer v zadevah, v katerih so ukrepi zavarovanja obsegali rubež premičnin, plač, sredstev na bančnem računu ali drugih terjatev ali druge premoženjske pravice ali določitev prisilne uprave podjetja ali kmetijskega gospodarstva zavezane osebe ali obrata, ki je sestavni del podjetja, ali njegovega dela, ali dela kmetijskega gospodarstva zavezane osebe.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Tako upravičena oseba kot zavezana oseba lahko vložita pritožbo zoper sklep sodišča prve stopnje o ukrepih zavarovanja (člen 741 zakonika o civilnem postopku).

Zadnja posodobitev: 08/01/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [pt](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Portugalska

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Začasni ukrep in ukrep zavarovanja sta vrsti zaščitnih ukrepov, ki ju je mogoče zahtevati od sodišča v okviru zaščitnih postopkov. Začasno varstvo pravic ni omejeno na zaščitne postopke, saj portugalski pravni sistem določa še druge začasne ukrepe za zaščito nekaterih pravnih položajev – npr.:

začasne ukrepe v postopku prepovedi ali izključitve;

začasno skrbništvo nad premoženjem pogrēšane osebe;

imenovanje skrbnika *ad litem*;

ukrepe, ki so potrebni za zaščito premoženja v okviru zapuščine, ki je začasno brez lastnika.

Zaščitni ukrepi so namenjeni odpravi *periculum in mora* (bojazen, da bo zamuda pri izdaji sodne odločbe povzročila resno in/ali nepopravljivo škodo za zatrjevano pravico) in zagotovitvi učinkovitosti končne sodne odločbe (glej člen 2 zakonika o pravnem postopku).

Sodišče sprejme nekatere ukrepe zaradi pričakovanja ali predvidevanja, da bo njegova začasna sodna odločba potrjena s končno sodno odločbo.

Razen v primeru obrnjene legitimacije za postopek se zaščitni postopki nanašajo na zadeve na podlagi varovanih pravic (člen 364 zakonika o pravnem postopku), pri čemer se zavarujejo ali začasno predvidijo učinki dokončnega ukrepa ob domnevi, da bo z odločbo, izdano v postopku v glavni stvari, ugodeno tožniku.

Zaradi nevarnosti *periculum in mora* lahko sodišče predhodno in po hitrem postopku obravnava pomembno pravno razmerje, ki ga je treba nato podrobneje in dolgotrajneje proučiti; če ta predhodna obravnava govori v prid tožniku, se odredijo ukrepi za zavarovanje pred nevarnostjo.

Zaščitni ukrepi so namenjeni zagotovitvi praktičnih rezultatov tožbe, preprečitvi resne škode ali napovedi uresničitve pravice (hipotetična instrumentalnost), da se čim bolj uravnotežijo interesi hitrosti in pravne varnosti.

Portugalsko civilno procesno pravo določa dve vrsti zaščitnih ukrepov:

običajne zaščitne ukrepe;

posebne zaščitne ukrepe.

Prve ureja člen 362 zakonika o pravnem postopku, ki določa, da če se kdo upravičeno boji, da bo druga oseba resno in nepopravljivo škodovala njegovim pravicam, lahko predlaga ustrezen ukrep zavarovanja ali predhodni ukrep za zagotovitev učinkovitosti ogrožene pravice, če v zadevi ni primeren nobeden od zakonsko določenih zaščitnih ukrepov. Interes vložnika lahko temelji na obstoječi pravici ali pravici, ki izhaja iz odločbe, ki bo izdana v postopku konstitutivne tožbe, ne glede na to, ali poteka postopek ali je bila tožba že vložena. Običajni zaščitni ukrepi se ne uporabljajo, če je namen zavarovati se pred nevarnostjo škode, ki je izrecno preprečena z drugim posebnim ukrepom.

Posebni zaščitni ukrepi so ukrepi, ki so izrecno določeni v zakoniku o pravnem postopku ali ločeni zakonodaji.

V portugalskem zakoniku o pravnem postopku so navedeni naslednji posebni zaščitni ukrepi:

začasna vrnitev stvari;

zadržanje poslovnih odločitev;

začasna preživnina;

začasna odškodnina;

rubež;

prepoved opravljanja novih del;

zaseg blaga.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

Če se kdo upravičeno boji, da bo druga oseba resno in nepopravljivo škodovala njegovim pravicam, lahko predlaga ustrezen ukrep zavarovanja ali predhodni ukrep za zagotovitev učinkovitosti ogrožene pravice. Interes vložnika lahko temelji na obstoječi pravici ali pravici, ki izhaja iz odločbe, ki bo izdana v postopku konstitutivne tožbe, ne glede na to, ali poteka postopek ali je bila tožba že vložena.

Taki ukrepi se sprejmejo, če je obstoj pravice zelo verjeten in če obstaja dovolj utemeljeno tveganje, da bo ta pravica kršena. Vendar lahko sodišče ukrep zavrne, če bi škoda, ki bi jo povzročil vložniku, znatno preseгла škodo, ki se ji želi vložnik izogniti z uporabo ukrepa.

Podredna uporaba običajnih zaščitnih ukrepov je odvisna tudi od neobstoja posebnega zaščitnega ukrepa, ki bi bil ustrezen v konkretnem primeru.

Za **neopredeljene ukrepe zavarovanja** iz člena 362 zakonika o pravnem postopku zato veljajo naslednje pravne zahteve:

očitno obstoj pravice;

utemeljena bojazen, da lahko druga oseba resno in nepopravljivo škoduje pravici vložnika (*periculum in mora*);

praktična primernost ukrepa zavarovanja ali predhodnega ukrepa za zagotovitev učinkovitosti ogrožene pravice;

želeni ukrep ne sme biti zajet z drugimi zaščitnimi postopki.

Ukrepi se odredijo na podlagi povzetka – *summamaria cognitio* – dokazov o resni verjetnosti, da zatrjevana pravica obstaja (*fumus bonis juris*), upravičeni bojazni, da bi lahko naravna zamuda pri dokončni rešitvi spora povzročila nepopravljivo ali težko popravljivo škodo (*periculum in mora*). Sodnik se mora nagibati k mnenju, da bo v postopku v glavni stvari odločeno v korist tožniku, saj ukrepi zavarovanja jasno posegajo v pravni položaj toženca.

Kar zadeva **posebne zaščitne ukrepe**:

začasna vrnitev stvari: v primeru nasilnega ropa lahko lastnik zahteva, naj se mu njegovo premoženje začasno vrne, pri čemer se sklicuje na dejstva, povezana z lastnino, ropom in nasiljem. Sodnik lahko odredi vrnitev, ne da bi roparja pozval na sodišče ali zašlišal, če na podlagi proučitve dokazov meni, da je tožnik imel lastnino, ki mu je bila nasilno odvzeta, v posesti;

zadržanje poslovnih odločitev: če katero koli združenje ali gospodarska družba sprejme sklepe, ki so v nasprotju z zakonom, statutom ali aktom o ustanovitvi, lahko kateri koli partner v desetih dneh (od datuma sestanka, na katerem so bili sklepi sprejeti, ali datuma, ko je vložnik zanje izvedel, če ni bil ustrežno povabljen na sestanek), zahteva zadržanje izvajanja teh sklepov. Svojo vlogo partnerja mora utemeljiti in dokazati, da bi lahko izvajanje sklepov povzročilo znatno škodo. Zahtevku se priloži kopija zapisnika sestanka, na katerem so bili sprejeti sklepi, kopija tega zapisnika pa se nadomesti z dokazili o sklepu, razen za letno skupščino;

začasna preživnina: oseba, upravičena do preživnine, lahko zahteva določitev mesečnega zneska, ki bi ga morala prejemati v obliki začasne preživnine, če še ni bilo prvega dokončnega plačila. Ko sodišče prejme zahtevke za začasno preživnino, razpiše datum obravnave in stranki obvesti, da se morata obravnave udeležiti osebno ali pa ju mora zastopati pooblaščenec s posebnimi pooblastili za poravnavo. Odgovor na tožbo se predloži med samo obravnavo. Sodnik si prizadeva doseči dogovor o določitvi preživnine, ki se nato potrdi s sodno odločbo.

Če je katera od strank odsotna ali če se poskus dogovora izjalovi, sodnik odredi pridobivanje dokazov, preden izreče ustno sodbo, ki jo mora na kratko obrazložiti;

začasna odškodnina: v povezavi z odškodninskimi zahtevki zaradi smrti ali telesne poškodbe lahko oškodovana stranka in tretje osebe, ki so upravičene do preživetja od oškodovane stranke, ter osebe, ki jim je žrtev plačevala preživetje v skladu z naravno obveznostjo, zahtevajo, naj se jim dodeli ustrezen denarni znesek v obliki mesečnega izplačila kot začasna odškodnina. Sodnik odobri zahtevani ukrep, če se dokažeta potreba kot posledica utrepe poškodbe in obveznost toženca, da povrne škodo. Začasno poravnava, ki se upošteva pri končni poravnavi, pravično določi sodišče. To velja tudi za zadeve, v katerih odškodninski zahtevek temelji tudi na škodi, zaradi katere bi bila lahko resno ogrožena sredstva za preživljanje ali bivanje oškodovane stranke. Zgoraj navedene točke, ki se nanašajo na začasno preživetje, smiselno veljajo tudi za obravnavo tega ukrepa;

rubež: rubež omogoča upniku, ki je upravičeno zaskrbljen, da ne bo dobil premoženja, s katerim se jamči poplačilo terjatve, da doseže sodni rubež blaga. Vložnik predloga za rubež navede dejstva, ki izkazujejo verjetnost obstoja zahtevka in upravičujejo zatrjevano bojazen, pri čemer navede seznam blaga, ki naj bi se zarubilo, in vse informacije, ki so potrebne za dokončanje preiskave. Če se rubež zahteva zoper kupca dolžnikovega premoženja, vložnik, če se izkaže, da se nakup ni sodno izpodbijal, še vedno navede dejstva, na podlagi katerih je vsebina spora verjetna.

Po proučitvi dokazov se rubež razglasi brez zaslišanja nasprotna stranke, če se pravne zahteve štejejo za izpolnjene.

V primeru rubeža ladj ali njihovega tovora mora vložnik poleg izpolnjevanja splošnih zahtev, dokazati, da je navedeni rubež dopusten glede na vrsto zahtevka. V tem primeru se rubež ne izvede, če dolžnik upniku takoj zagotovi sprejemljivo varščino, ali pa sodnik v dveh dnevih meni, da je primerno, da se odhod plovila zadrži do zagotovitve varščine;

prepoved opravljanja novih del: vsak, ki meni, da je kršena njegova izključna ali skupna lastninska pravica ali katera koli druga stvarna ali obligacijska pravica do uporabe ali lastnine zaradi opravljanja novega dela ali nove storitve, ki mu povzroča ali lahko povzroči škodo, lahko v 30 dneh od datuma, ko je za to izvedel, zahteva takojšnje prenehanje opravljanja dela ali storitve. Tožnik lahko prepoved določi tudi neposredno zunajsodno, tako da nosilca projekta, ali če tega ni, odgovorno osebo ali njunega namestnika pred dvema pričama pozove k zaustavitvi dela. Ta zunajsodna prepoved nima učinka, če se od sodišča v petih dneh ne zahteva potrditev;

zaseg blaga: kadar obstaja upravičena zaskrbljenost, da bo prišlo do izgube, prikrivanja ali izginotja premičnega ali nepremičnega premoženja ali listin, se lahko zahteva njihov zaseg. Ta je povezan s tožbo v zvezi s specifikacijo blaga ali dokazovanjem lastništva nad pravicami do zaseženega blaga. Zaseg lahko zahteva vsak, ki ima interes za ohranitev blaga ali listin, čeprav lahko zaseg v zadevah, v katerih se izterja dediščina, zahtevajo samo upniki. Vložnik mora neposredno dokazati pravico na blagu in dejstva, zaradi katerih obstaja zaskrbljenost, da se bo to blago izgubilo ali da bo izginilo. Če je pravica na blagu odvisna od tožbe, ki poteka ali je bila vložena, mora vložnik sodišče prepričati o verjetni utemeljenosti zadevnega zahtevka. Sodnik po predložitvi potrebnih dokazov odobri ukrep, če meni, da je brez zasega tožnikov interes resno ogrožen.

2.1 Postopek

Razen za prepoved opravljanja novega dela, ki jo je na začetku mogoče doseči v zunajsodnem postopku, potem pa je treba pri sodišču zahtevati potrditev, je treba za vse druge zaščitne ukrepe najprej pri sodišču vložiti zahtevek, v katerem vložnik navede povzetek dokazov o ogroženi pravici in utemelji bojazen pred škodo. V tem zahtevku se navedejo seznam največ petih prič in drugi zahtevani dokazi.

Na zahtevo lahko sodnik v odločbi o odreditvi ukrepa odpravi zahtevo, naj vložnik vložiti tožbo v glavni stvari, če glede na gradivo, pridobljeno v postopku, meni (sodnik), da zaščitena pravica dejansko obstaja, vrsta odrejenega ukrepa pa je ustrezna za dokončno rešitev spora. Za to izjemo je mogoče zaprositi do konca zaključne obravnave; v primeru nekontradiktornega postopka lahko toženec vložiti ugovor zoper obrnitev legitimacije za vložitev tožbe hkrati z izpodbijanjem odrejenega ukrepa.

Ureditev obrnitve legitimacije za tožbo se smiselno uporablja za začasno vrnitev stvari, zadržanje poslovnih odločitev, začasno preživetje, prepovedi novih gradenj in druge ukrepe, določene z ločeno zakonodajo, ki po svoji naravi omogočajo dokončno rešitev spora.

Če zakon ne določa, da se ukrep sprejme brez zaslišanja toženca, sodišče toženca zasliši, razen če bi zaslišanje resno ogrozilo cilje ali učinkovitost ukrepa. Če je toženec zaslišan pred odreditvijo ukrepa, je pozvan, naj v desetih dneh vložiti ugovor. Poziv se nadomesti z obvestilom, če je toženec že prejel poziv v postopku v glavni stvari.

Če se je rok za ugovor iztekel in je bil toženec zaslišan, se po potrebi izvedejo dokazi, ki jih zahteva ali določi sodišče.

Če toženec ni bil zaslišan in se ukrep odredi, je le uradno obveščen o sprejetju odločbe o začasnem ukrepu. Po prejemu uradnega obvestila ima na splošno pravico do pritožbe zoper odločbo o odreditvi ukrepa, če meni, da ta glede na dejansko stanje ne bi smel biti odobren. Vložiti lahko tudi ugovor, če želi navesti dejstva ali predložiti dokaze, ki jih sodišče ni upoštevalo in zaradi katerih začasni ukrep ne bi bil več utemeljen ali bi se omejil. Toženec lahko s katerim koli od zgoraj navedenih sredstev izpodbija odločitev o obrnitvi legitimacije za vložitev tožbe. Če vložiti ugovor, mora sodišče odločiti, ali naj se predhodno odrejeni ukrep ohrani, zmanjša ali preklic. Zoper to odločitev in po potrebi ohranitev ali preklic obrnitve legitimacije za tožbo je mogoča pritožba, kar po potrebi povzroči izvajanje dokazov, ki jih sodišče zahteva ali določi na lastno pobudo.

Vprašanja krajevne pristojnosti so urejena s členom 78 zakonika o pravnem postopku, v skladu s katerim:

se lahko zahtevki za rubež in zaseg blaga vložijo pri sodišču, ki bo vodilo s tem povezan postopek, ali v kraju, kjer je premoženje, ali v enem od krajev, kjer je premoženje, če je premoženje v več krajih;

je v primeru prepovedi opravljanja novega dela pristojno sodišče v kraju, kjer je treba opraviti delo;

je v primeru drugih zaščitnih ukrepov pristojno sodišče, pri katerem je treba vložiti s tem povezano tožbo.

Če legitimacija za vložitev tožbe ni obrnjena, se postopek takoj po vložitvi tožbe združi z zadevno zadevo; če je bila tožba vložena pri drugem sodišču, se pošlje temu sodišču, ki je izključno pristojno za nadaljevanje postopka.

Če se zaščitni ukrepi zahtevajo med tožbenim postopkom, je treba zahtevek vložiti pri sodišču, ki obravnava povezano tožbo, razen če je bila zoper tožbo vložena pritožba; v tem primeru se združitve izvede šele po koncu postopka ali po predložitvi spisa postopka v glavni stvari na prvo stopnjo.

Zastopanje po odvetniku je obvezno, če vrednost ukrepa presega

5 000,00 EUR ali če je dopustna pritožba.

Vrednost zaščitnih ukrepov se določi na naslednji način:

za začasno preživetje in začasno odškodnino glede na zahtevano mesečno plačilo krat dvanajst;

za začasno vrnitev stvari glede na vrednost stvari, ki je bila odvzeta lastniku;

za zadržanje poslovnih odločitev glede na obseg izgube;

za prepoved opravljanja novega dela in neopredeljene zaščitne ukrepe glede na izgubo, ki jo je treba preprečiti;

za rubež glede na znesek terjatve, poplačilo katere je treba zajamčiti;

za zaseg blaga glede na vrednost zaseženega blaga.

2.2 Glavni pogoji

Pri presoji meril za odreditev zaščitnega ukrepa mora sodišče vedno proučiti, ali je bojazen utemeljena ter kako zahtevno in težko bo popraviti morebitno kršitev zadevne pravice. Presodi tudi primernost ukrepa zavarovanja ali začasnega ukrepa v posamezni zadevi glede na varstvo domnevno ogrožene pravice. Ugotoviti mora, da lahko zamuda ogrozi pravico.

Poleg tega prouči, ali postopek dejansko je oziroma bi bil lahko odvisen od tožbe, ki je vložena ali bo vložena in ki temelji na zavarovani pravici.

V takem postopku mora sodišče pridobiti uvodne dokaze (tj. manj natančne kot v postopku v glavni stvari), da je obstoj pravice, ki jo je treba zavarovati, dejansko verjeten in da je bojazen pred kršitvijo te pravice dovolj upravičena.

Drugi pogoji, ki morajo biti izpolnjeni za posamezen zaščitni ukrep, so navedeni v odgovoru na vprašanji 1 in 2.

Vsi zaščitni ukrepi se štejejo za nujne in imajo prednost pred vsemi drugimi nenujnimi sodnimi ukrepi. Na prvi stopnji je treba o njih odločiti v največ dveh mesecih ali v 15 dneh, če toženca ni treba pozvati pred sodišče.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Predmet zaščitnih ukrepov so lahko pravice ter premično in nepremično premoženje, ki niso v celoti ali delno izključeni z zakonom.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Ker zaščitne ukrepe odredi sodišče, so zavezujoči za vse javne in zasebne subjekte ter imajo prednost pred ukrepi vseh drugih organov (člen 205(2) ustave Portugalske republike). Vsaki osebi, ki krši odrejeni zaščitni ukrep, se naloži kazen za hudo kršitev, ne glede na ukrepe, ki so primerni za njegovo izvršitev.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Tudi če je tožnik razbremenjen obveznosti vložitve tožbe v postopku v glavni stvari, zaščitni ukrep preneha in se izteče, kadar je tako določeno:

če tožnik tožbe, od katere je odvisen ukrep, ne vloži v 30 dneh od datuma, ko je bil uradno obveščen o dokončnosti in pravnomočnosti odločbe o določitvi ukrepa;

če se po vložitvi tožbe postopek zaradi pritožnikove malomarnosti prekine za več kot 30 dni;

če se tožba zavrne z dokončno in pravnomočno odločbo;

če je toženec oproščen in tožnik nadaljnje tožbe ne vloži pravočasno, da bi se izkoristili učinki predhodne tožbe;

če je pravica, ki jo želi tožnik zavarovati, prenehala.

Takoj ko odločba o odreditvi zaščitnega ukrepa in obrnitvi legitimacije za vložitev tožbe postane dokončna in pravnomočna, je toženec uradno obveščen, da je treba ne glede na pravila o porazdelitvi dokaznega bremena tožbo za izpodbijanje obstoja zavarovane pravice vložiti v 30 dneh od uradnega obvestila, sicer se sprejeti ukrep uveljavi kot dokončna sestavina spora.

Enaka kazen se uporabi, če se po vložitvi tožbe postopek prekine za več kot 30 dni zaradi tožnikove malomarnosti ali če je toženec oproščen in tožnik nadaljnje sodbe ne vloži pravočasno, da bi se izkoristili učinki predhodne tožbe.

Iztek odrejenih ukrepov na podlagi dokončne in pravnomočne sodbe je odvisen od veljavnosti tožbe, ki jo je vložil tožnik.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Redna pravna sredstva so dopustna, če vrednost postopka presega zgornjo mejo vrednosti, za katero je pristojno sodišče, pred katerim se vlaga pritožba zoper odločbo, in če je sporna odločba za pritožnika ni ugodna za znesek, ki presega polovico tega zneska. Prav tako se lahko vedno vloži pritožba zoper odločbo, ki se nanaša na vrednost zaščitnih ukrepov, z utemeljitvijo, da vrednost zaščitnega ukrepa presega zgornjo mejo vrednosti, za katero je pristojno sodišče, ki je sprejelo sporno odločbo, in predhodno zavrnitev prvotnega zahtevka za določitev zaščitnega ukrepa.

Zoper odločbe o obrnitvi legitimacije za vložitev tožbe se je mogoče pritožiti samo v povezavi s pritožbami zoper odločbe o zahtevanih ukrepih; odločbe o zavrnitvi obrnitve so dokončne in pravnomočne.

Pritožb zoper odločbe, ki odredjajo zaščitne ukrepe, vključno s tistimi, ki določajo obrnitev legitimacije za vložitev tožbe, ni mogoče vložiti pri vrhovnem sodišču, brez poseganja v zadeve, v katerih je pritožba vedno dopustna.

Stranka, ki v postopku ne uspe, in vsak, ki ni stranka v postopku, vendar ima zaradi zaščitnega ukrepa neposredno ali posredno škodo, lahko izpodbija navedeni ukrep.

Za obravnavo pritožbe je pristojno drugostopenjsko sodišče v sodnem krožju, kjer je sodišče, ki je izdalo sporno odločbo.

Pritožbo je treba vložiti v 15 dneh od dneva uradnega obvestila o odločbi. Če je namen pritožbe ponovna presoja evidentiranih dokazov, se rok podaljša za deset dni.

Pritožba zoper odločbo, ki ukrep brez pridržkov zavrača ali ga ne določa, ima odločilni učinek. V drugih primerih ima samo devolutivni učinek.

Dodatne informacije

Dodatne informacije so na voljo na naslednjih spletiščih:

[Pravosodni portal](#)

[Generalni direktorat za pravosodno politiko](#)

[Portal CITIUS](#)

[Podatkovna zbirka pravnih dokumentov](#)

[Portugalski Uradni list](#)

Zadnja posodobitev: 30/09/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [\[ro\]](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Romunija

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Vrste ukrepov zavarovanja so preventivni in sodni rubež ter preventivni zaseg. Ukrepi zavarovanja so postopkovne sodne odredbe o zamrznitvi ali ohranitvi dolžnikovega premoženja, ki jih izda sodišče, da nasprotni stranki prepreči uničenje ali odtujitev zadevnega premoženja oziroma njegovo zmanjšanje.

Preventivni rubež vključuje zamrznitev dolžnikovega izsledljivega premoženja, da ga je mogoče izterjati, ko upnik pridobi izvršilni naslov. Zakonik o civilnem postopku vsebuje več posebnih določb v zvezi s postopkom za izvedbo preventivnega rubeža civilnih ladij.

Sodni rubež vključuje zamrznitev premoženja, ki je zaupano v hrambo rubežniku.

Sodni rubež se lahko uporabi, kadar je postopek začel v povezavi s premoženjem ali drugo prevladujočo stvarno pravico, lastništvom sredstev oziroma uporabo ali upravljanjem skupnega premoženja, pri čemer je za odobritev sodnega rubeža premoženja pristojno sodišče.

Preventivni zaseg se lahko uporabi za denarna sredstva, vrednostne papirje ali drugo izsledljivo neopredmeteno premično premoženje, ki ga dolžniku dolguje tretja oseba.

Izvršba pri dolžnikovem dolžniku je oblika posredne izvršbe, pri kateri se izterjajo denarna sredstva, vrednostni papirji ali drugo izsledljivo neopredmeteno premično premoženje.

Nekatere sodbe prvostopenjskega sodišča so *začasno izvršljive po zakonu*, in sicer kadar je njihov namen določiti izvrševanje roditeljske pravice, pravico do osebnih stikov z mladoletno osebo ali prebivališče mladoletne osebe; osebni prejemek, nadomestilo za brezposelnost; nadomestilo za nezgodo pri delu; rente, preživninske obveznosti; otroški dodatek in družinske pokojnine; odškodnino v primeru smrti ali telesne poškodbe ali škode za zdravje; izvrševanje takojšnjih popravil; zapečatenje, odpečatenje ali popis; zahtevke glede lastništva; ali kadar gre za sodne odločbe, sprejete na podlagi toženčevega sprejetja tožnikovega zahtevka itd. Te sodbe so začasno izvršljive.

Sodišče lahko dovoli začasno izvršitev sodb, ki zadevajo premoženje.

Kar zadeva predložitev dokazov, lahko vsaka oseba, ki želi, da se nujno zasliši priča, poda izvedensko mnenje ali ugotovi stanje nekega premoženja ali da se prizna stališče, dejstvo ali pravica, pred obravnavo na sodišču in med njo predlaga izvajanje takih dokazov.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Za preventivni rubež in zaseg je potreben sklep o priznanju sodne odredbe o zamrznitvi dolžnikovega izsledljivega premoženja ali zneskov. Nalog lahko izda samo prvostopenjsko sodišče, ki je stvarno pristojno (sodni rubež, preventivni zaseg), prvostopenjsko sodišče, ki obravnava zadevo, ali sodišče, na območju pristojnosti katerega je premoženje (sodni rubež). V takem posebnem postopku pomoč odvetnika ni obvezna. Sodbe, ki se nanašajo na preventivni rubež in preventivni zaseg, izvršuje sodni izvršitelj. Rubežnik lahko pripravi vso dokumentacijo za hrambo in upravljanje, prejema morebitne prihodke in dolgovane zneske ter plačuje tekoče dolgove in dolgove, ugotovljene na podlagi izvršilnega naslova. Predvidljivi stroški so samo kolkovine, ki v skladu s členom 11(1) (b) nujne vladne uredbe št. 80 z dne 26. junija 2013 o kolkovinah znašajo 100 RON za zahtevke, ki se nanašajo na ukrepe zavarovanja, in 1 000 RON za zahtevke, ki se nanašajo na rubež ladij in zrakoplovov. Od upnika se lahko zahteva plačilo varščine, ki jo določi sodišče. Če upnikova terjatev ni navedena v pisni obliki, se varščina po zakonu določi na polovico zatrjevanе vrednosti.

Izvršbo pri dolžnikovem dolžniku na upnikovo zahtevo opravi sodni izvršitelj, ki ima urad na območju pristojnosti pritožbenega sodišča, kjer ima dolžnik ali tretja oseba, pri kateri se opravi zaseg, stalno prebivališče, ali v primeru bančnih računov sodni izvršitelj v kraju dolžnikovega stalnega prebivališča /registriranega sedeža ali v kraju glavnega/sekundarnega sedeža kreditne institucije.

Kar zadeva začasno izvršitev, se lahko predlog vloži pisno in ustno pri sodišču do zaključka razprave. Sodišče lahko dovoli začasno izvrševanje odredb v zvezi s premoženjem, kadar meni, da je ukrep nujen glede na očitno pravno utemeljenost ali dolžnikovo plačilno nesposobnost, in kadar oceni, da bi upniku jasno škodovalo, če se taka odredba ne bi izvršila takoj. V teh primerih lahko sodišče od upnika zahteva plačilo varščine.

Kar zadeva zagotovitev dokazov, se predlog pred začetkom sodnega postopka naslovi na okrožno sodišče, na območju pristojnosti katerega je priča ali predmet ugotovitve, med sodnim postopkom pa na sodišče, ki zadevo obravnava na prvi stopnji. Stranka v predlogu navede dokaze in dejstva, ki jih namerava dokazati, ter razloge za predložitev takih dokazov ali predloži soglasje nasprotne stranke.

2.2 Glavni pogoji

Kar zadeva preventivni rubež in zaseg, mora zadeva že potekati na sodišču. V primeru sodnega rubeža se lahko sodna odredba izda, tudi če zadeva na sodišču ne poteka. Upnik, ki nima izvršilnega naslova, lahko predlaga izvedbo preventivnega rubeža ali zasega, če dokaže, da je prijavil terjatev.

V nujnih primerih se lahko predlog za preventivni rubež ladje vloži še pred vložitvijo tožbe v glavni stvari.

Sodišče lahko ugodi predlogu za sodni rubež ali preventivni zaseg, če je ta ukrep nujen za ohranitev zadevne pravice in na sodišču poteka postopek v zvezi z lastništvom ali drugo prevladujočo stvarno pravico, lastništvom sredstev oziroma uporabo ali upravljanjem skupnega premoženja.

Sodni rubež se lahko odobri, tudi če ne poteka sodni postopek v glavni stvari v zvezi s premoženjem, ki ga dolžnik ponuja za svojo razbremenitev, da se zarubi premoženje, v zvezi s katerim se zadevna stranka utemeljeno boji, da ga bo lastnik odsvojil, uničil ali spremenil; za premičnine, ki predstavljajo upnikovo jamstvo, kadar se sklicuje na plačilno nesposobnost svojega dolžnika, ali kadar upnik upravičeno sumi, da se bo dolžnik izognil izvršbi, ali se boji, da bo premoženje odtujeno ali uničeno.

Sodišče odloči o predlogu za preventivni rubež/preventivni zaseg po nujnem postopku na nejavni seji in ne da bi bile stranke povabljene na obravnavo, pri čemer izda izvršljivi sklep, v katerem po potrebi določi višino varščine in rok za njeno plačilo. Predlog za sodni rubež se obravnava po nujnem postopku, stranke pa so povabljene na obravnavo. Če je predlogu ugodeno, lahko sodišče od vložnika zahteva plačilo varščine, v primeru nepremičnin pa se rubež vpiše v zemljiško knjigo.

Ni zahtev v zvezi z nujnostjo predloga, ima pa upnik v primeru preventivnega rubeža in preventivnega zasega možnost dokazati, da odredba ne bo izvršena, ker bo dolžnik zadevno premoženje odsvojil ali uničil, tudi če terjatev ni izplačljiva.

Izvršba pri dolžnikovem dolžniku se odredi brez sodnega poziva, in sicer s sklepom o izvršbi in investilom, v katerem se navede tudi izvršilni naslov, ki ga je treba poslati tretji osebi skupaj z navedenim sklepom o izvršbi. O sodni odredbi je obveščen tudi dolžnik. S sodnim nalogom za zaseg je tretja oseba, ki postane tretja oseba, na katero se nanaša zaseg, obveščena, da ji je prepovedano plačevati dolžniku denarne zneske ali premičnine, ki jih dolguje ali jih bo dolgovala, pri čemer je navedeno, da bo pri njej opravljen zaseg, kolikor bo to potrebno za izpolnitev obveznosti, ki je predmet izvršbe.

Kar zadeva predložitev dokazov, mora obstajati nevarnost, da bodo dokazi izginili ali da jih bo v prihodnosti težko obravnavati. Če nasprotna stranka soglaša, se lahko predlog vloži, tudi če se z izvedbo dokazov ne mudi. Sodišče bo stranke povabilo na obravnavo in kopijo predloga vročilo nasprotni stranki. Predlog bo obravnavalo na nejavni seji in sprejelo sklep. Kadar obstaja nevarnost zamude, lahko sodišče predlogu ugodi, ne da bi stranke povabilo na obravnavo.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Preventivno se lahko zasežejo bančni računi, neopredmetena sredstva, vrednostni papirji itd.

Preventivni rubež lahko velja za opredmetene premičnine, registrirana prevozna sredstva, nepremičnine itd.

Sodno se lahko zarubijo nepremičnine, premičnine itd.

Izvršba pri dolžnikovem dolžniku lahko velja za denarna sredstva, vrednostne papirje ali druge neopredmetene premičnine.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Kar zadeva preventivni rubež in zaseg, se lahko zasežena sredstva izterjajo šele, ko upnik pridobi izvršilni naslov.

Sodna odredba o preventivnem rubežu ladij se izvrši tako, da pristaniška kapitanija v pristanišču, kjer je ladja, ladjo zadrži. V tem primeru pristaniška kapitanija ne izda potrebne ladijske dokumentacije in ladji ne dovoli izplutja iz pristanišča ali luke.

Globa se kot sankcija naloži samo, če vložnik v slabi veri pridobi ukrep zavarovanja, ki škoduje tožencu. Toženc/dolžnik se lahko zaradi neupoštevanja odločb sodišča kaznuje s kazenskopravno sankcijo.

Če dolžnik predloži zadostno varščino, lahko sodišče na njegov predlog razveljavi sodno odredbo o preventivnem rubežu. Predlog za sprostitev premoženja se obravnava na nejavni seji kot nujna zadeva, pri čemer so stranke v kratkem roku povabljene s sklepom.

Če je bil glavni zahtev, na katerem temelji predlog za ukrep zavarovanja, s pravnomočno sodbo razglašen za ničnega, zavrnjen ali je zastaral, ali če je oseba, ki je predlog vložila, odstopila od zahtevka, lahko dolžnik predlaga sprostitev premoženja pri sodišču, ki je izdalo sodno odredbo. Sodišče izda pravnomočno sodbo v zvezi s predlogom, ne da bi stranke povabilo na obravnavo.

Kar zadeva izvršbo pri dolžnikovem dolžniku, se vsi denarni zneski in premoženje, za katero velja zaseg, zamrznejo od datuma, ko je sodna odredba o zasegu poslana tretji osebi, pri kateri se opravi zaseg. Od zamrznitve do popolnega poplačila obveznosti, navedenih v izvršilnem naslovu, tretja oseba, pri kateri se opravi zaseg, ne izvede nobenega plačila ali dejanja, s katerim bi se zamrznjeno premoženje verjetno zmanjšalo. Kadar je zasežena terjatev zavarovana s hipoteko ali drugim stvarnim jamstvom, ima upnik, ki je vložil predlog, pravico predlagati vpis zasega v zemljiško knjigo ali druge javne registre.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Kar zadeva preventivni rubež in zaseg, se lahko s sodno odločbo določijo roki, ki ne zajemajo obdobja iz sodne odredbe sodišča (npr. rok, do katerega mora upnik predložiti varščino, sicer se premoženje sprostí).

Sodna odredba je veljavna do izdaje sodne odločbe o predlogu za sprostitev premoženja, če je ta predlog zavrnjen, pretečen ali če je bil razveljavljen, ali, če je predlogu ugodeno, do izvršitve sodne odločbe ali dokler dolžnik ne predloži zadostnih jamstev.

Pritožba se vedno obravnava tako, da se stranke povabijo na obravnavo.

Kar zadeva izvršbo pri dolžnikovem dolžniku, se vsi denarni zneski in premoženje, za katero velja zaseg, zamrznejo od datuma, ko je sodna odredba o zasegu poslana pridružení tretji osebi. Od zamrznitve do popolnega poplačila obveznosti, navedenih v izvršilnem naslovu, tudi za čas odloga izvršbe z zasegom, tretja oseba, pri kateri se opravi zaseg, ne izvede nobenega plačila ali dejanja, s katerim bi se zamrznjeno premoženje verjetno zmanjšalo, razen če zakon določa drugače.

Tretja oseba, pri kateri se opravi zaseg, mora vpisati denarni znesek ali sprostiti zasežene neopredmetene premičnine v petih dneh od obvestila o zasegu ali po datumu zapadlosti prihodnjih dolgovanih zneskov. Sodni izvršitelj evidentirani denarni znesek sprostí ali dodeli.

Če tretja oseba, pri kateri se opravi zaseg, ne izpolni obveznosti, lahko upnik, ki zahteva izvršbo, dolžnik ali sodni izvršitelj obvesti izvršitveno sodišče, da to potrdi zaseg. Če izvedeni dokazi pokažejo, da tretja oseba, pri kateri se opravi zaseg, dolžniku dolguje denar, sodišče izda odločbo o potrditvi zasega, s katero navedeno tretjo osebo zavezuje, da znesek, ki ga dolguje dolžniku, plača upniku, drugače zaseg razveljavi. Če so bile zasežene neopredmetene premičnine, ki so bile na datum izvršbe pri tretji osebi, pri kateri se opravi zaseg, sodišče odloči o njihovi prodaji.

Kar zadeva predložitev dokazov, se **dopustnost in prepričljivost predloženih dokazov preučita na sodišču med razsojanjem v zadevi. Predložene dokaze lahko uporabi tudi stranka, ki ni predlagala njihovega izvajanja. Stroške, ki nastanejo pri izvajanju dokazov, evidentira sodišče, ki vsebinsko odloča o zadevi.**

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Kar zadeva preventivni rubež in zaseg, se je zoper sklep mogoče pritožiti samo v petih dneh po izreku ali vročitvi, odvisno od tega, ali so bile stranke povabljene na obravnavo ali ne, in sicer pri hierarhično višjem sodišču. Če je na prvi stopnji pristojno pritožbeno sodišče, je pravno sredstvo pritožba. Učinek teh pravnih sredstev je bodisi sprostitev premoženja bodisi ohranitev ukrepa zavarovanja. Ugovor zoper izvršitev sodne odredbe o rubežu/zasegu lahko vloží katera koli zainteresirana stran.

Kar zadeva izvršbo pri dolžnikovem dolžniku, se je zoper odločbo o potrditvi zasega mogoče pritožiti samo v petih dneh po vročitvi. Končna odločba o potrditvi ima učinke prenosa terjatve in se šteje za izvršilni naslov zoper tretjo osebo, pri kateri se opravi zaseg, do višine zneskov, za katere je bil zaseg potrjen. Po potrditvi zasega tretja oseba, pri kateri se opravi zaseg, izvede vpis ali plačilo v mejah zneska, ki je izrecno naveden v potrditveni odločbi.

Kar zadeva začasno izvršitev, je pritožba mogoča, če je prvostopenjsko sodišče predlog zavrnilo. Odlog začasne izvršitve se lahko predlaga bodisi v vloženi pritožbi bodisi izrecno med pritožbenim postopkom. Dokler ni odločeno o predlogu za odlog, se lahko izvršitev s predsedniškim odlokom začasno dovoli tudi pred prejemom spisa v zadevi.

Kar zadeva predložitev dokazov, je **sklep o ugoditvi predlogu za predložitev dokazov izvršljiv in zoper njega ni pravnih sredstev. Zoper sklep o zavrnitvi predloga se je mogoče pritožiti v petih dneh po sodni odločbi, če so bile stranke povabljene na obravnavo, in petih dneh po vročitvi, če stranke niso bile povabljene.**

Dokazi, ki se predložijo, se lahko izvedejo samo takoj ali v za to določenem roku. Izvajanje predloženih dokazov se potrdi v sklepu, zoper katerega ni pravnih sredstev.

Zadnja posodobitev: 05/01/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Slovenija

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Zakon o izvršbi in zavarovanju (v nadaljevanju ZIZ) določa kot začasne in varovalne ukrepe predhodne odredbe in začasne odredbe.

Kot (trajnejše) varovalne ukrepe, v smislu prisilnega zavarovanja, ZIZ omogoča zavarovanje z ustanovitvijo zastavne pravice na nepremičnini, zavarovanje z ustanovitvijo zastavne pravice na premičnini in zavarovanje z ustanovitvijo zastavne pravice na poslovnem deležu. Ukrepe prisilnega zavarovanja lahko upnik predlaga na isti podlagi kot izvršbo, torej na podlagi izvršilnega naslova, za razliko od predhodnih odredb in začasnih odredb, ki so ukrepi začasne narave in se lahko predlagajo pod spodaj predstavljenimi pogoji.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

Predhodna odredba: Sodišče izda predhodno odredbo na podlagi odločbe domačega sodišča ali drugega organa, ki se glasi na denarno terjatev, in ki še ni izvršljiva, če izkaže upnik za verjetno nevarnost, da bo sicer uveljavitev terjatve onemogočena ali precej otežena.

Začasne odredbe so časovno omejeni ukrepi zavarovanja, katerih namen je ohranitev obstoječega ali ustanovitve novega začasnega stanja s ciljem, da bo omogočena poznejša učinkovita izvršitev upnikove terjatve (odredbe zavarovalne narave) oziroma, da se prepreči nastanek hujših škodljivih posledic in grozeče nasilje (odredbe regulacijske narave).

Po ZIZ lahko **začasne odredbe** delimo na **odredbe za zavarovanje denarnih terjatev** ter na **odredbe za zavarovanje nedenarnih terjatev**.

Sodišče izda **začasno odredbo v zavarovanje denarne terjatve**, če izkaže upnik za verjetno, da terjatev obstoji ali da mu bo terjatev zoper dolžnika nastala, pri čemer mora upnik verjetno izkazati tudi nevarnost, da je zaradi dolžnikovega odtujevanja, skrivanja ali kakšnega drugačnega razpolaganja s premoženjem uveljavitev terjatve onemogočena ali precej otežena.

Upnik ni dolžan dokazovati nevarnosti, če izkaže za verjetno, da bi dolžnik s predlagano odredbo pretrpel le neznatno škodo. Šteje se, da je nevarnost podana, če naj bi bila terjatev uveljavljena v tujini, razen če naj bi se terjatev uveljavljala v državi članici Evropske unije.

Sodišče **izda začasno odredbo v zavarovanje nedenarne terjatve**, če izkaže upnik za verjetno, da terjatev obstoji ali da mu bo terjatev zoper dolžnika nastala.

Upnik mora verjetno izkazati tudi eno izmed naslednjih predpostavk:

nevarnost, da bo uveljavitev terjatve onemogočena ali precej otežena;

da je odredba potrebna, da se prepreči uporaba sile ali nastanek težko nadomestljive škode;

da dolžnik z izdajo začasne odredbe, če bi se tekom postopka izkazala za neutemeljeno, ne bi utrpel hujših neugodnih posledic od tistih, ki bi brez izdaje začasne odredbe nastale upniku.

2.1 Postopek

Predhodna odredba: Za odločitev o predlogu za zavarovanje s predhodno odredbo in za samo zavarovanje je krajevno pristojno sodišče, ki bi bilo pristojno za izvršbo na predmet, na katerega je predlagano zavarovanje.

Po vložitvi predloga za predhodno odredbo in preučitvi pogojev za izdajo predhodne odredbe, sodišče izda sklep, v katerem morajo biti med drugim navedeni znesek zavarovane terjatve z obrestmi in stroški ter odrejeno zavarovanje in čas, za katerega jo sodišče dovoljuje. Predhodna odredba sme trajati največ še petnajst dni po nastopu pogojev za izvršbo.

Če čas, za katerega je sodišče dovolilo predhodno odredbo poteče, preden postane odločba, na podlagi katere je bila izdana predhodna odredba, izvršljiva, ga sodišče na upnikov predlog podaljša, pod pogojem da se niso spremenile okoliščine, v katerih je bila izdana.

Začasna odredba: Če je uveden pravdni ali kakšen drug sodni postopek, je za to odločitev pristojno sodišče, pred katerim teče postopek. Za odločitev o predlogu za zavarovanje z začasno odredbo, vložnim pred uvedbo sodnega postopka, v katerem bi sodišče odločalo po pravilih posebnega postopka v zakonskih sporih ter sporih iz razmerij med starši in otroki, in za samo zavarovanje je pristojno okrožno sodišče, ki bi bilo pristojno za postopek. Za odločitev o predlogu za zavarovanje z začasno odredbo, vložnim pred uvedbo sodnega postopka na podlagi zakona, ki ureja preprečevanje nasilja v družini, in za samo zavarovanje je pristojno okrožno sodišče, ki bi bilo pristojno za postopek. V primeru, ko ni uveden pravdni ali kakšen drug sodni postopek, je za odločitev o predlogu za zavarovanje z začasno odredbo in za samo zavarovanje krajevno pristojno sodišče, ki bi bilo pristojno za odločitev o predlogu za izvršbo.

Iz navedenega izhaja, da se krajevna pristojnost sodišč za izdajo začasnih odredb v teh primerih določa glede na predmet zavarovanja. Če je slednji premičnina, je krajevno pristojno tisto izvršilno sodišče, na območju katerega so stvari oziroma na območju katerega ima dolžnik stalno ali začasno prebivališče. Če je predmet zavarovanja denarna terjatev, nematerializirani vrednostni papir ali druga premoženjska pravica dolžnika, je praviloma krajevno pristojno sodišče, na območju katerega ima dolžnik stalno prebivališče oziroma sedež. Če je predmet zavarovanja delež družbenika v družbi, je krajevno pristojno sodišče, na območju katerega je sedež družbe. Če pa je predmet zavarovanja nepremičnina, je krajevno pristojno sodišče, na območju katerega je nepremičnina.

2.2 Glavni pogoji

Sodišče izda **predhodno odredbo** na podlagi odločbe domačega sodišča ali drugega organa, ki se glasi na denarno terjatev, in ki še ni izvršljiva, če izkaže upnik za verjetno nevarnost, da bo sicer uveljavitev terjatve onemogočena ali precej otežena. Šteje se, da je tovrstna nevarnost podana, če se predlog za zavarovanje s predhodno odredbo opira na katero od naslednjih odločb:

na sodbo, izdano v kazenskem postopku, s katero je bilo ugodeno premoženjskopравnemu zahtevku oškodovanca, proti njej pa je vloženi predlog za obnovo kazenskega postopka;

na odločbo, na podlagi katere bi bilo treba izvršbo opraviti v tujini, razen če naj bi se izvršba opravila v državi članici Evropske unije;

na sodbo na podlagi pripoznavne, zoper katero je vložena pritožba (v tem primeru lahko sodišče na dolžnikov predlog določi za zavarovanje s predhodno odredbo pogoj, da položi upnik varščino za škodo, ki jo utegne zaradi predhodne odredbe utrpeti dolžnik);

na poravnavo, sklenjeno pred sodiščem ali upravnim organom, ki se izpodbija tako, kot določa zakon; (v tem primeru lahko sodišče na dolžnikov predlog določi za zavarovanje s predhodno odredbo pogoj, da položi upnik varščino za škodo, ki jo utegne zaradi predhodne odredbe utrpeti dolžnik);

na notarski zapis, ki je izvršilni naslov, o denarni terjatvi, ki še ni zapadla.

Zavarovanje s predhodno odredbo za še ne zapadle zneske zakonite preživnine, odškodnine za izgubljeno preživnino zaradi smrti tistega, ki jo je dajal in odškodnine za škodo zaradi zmanjšanja življenjske aktivnosti ali zmanjšanja oziroma izgube delovne zmožnosti dovoli sodišče samo za zneske, ki bodo zapadli v enem letu.

V teh primerih se domneva, da je podana nevarnost, če je bilo treba zoper dolžnika že zahtevati izvršbo za izterjavo zapadlega zneska, ali če je bila taka izvršba predlagana.

Sodišče izda **začasno odredbo za zavarovanje denarne terjatve** pod naslednjimi pogoji: če upnik izkaže za verjetno, da terjatev obstoji ali da mu bo terjatev zoper dolžnika nastala in če upnik izkaže za verjetno nevarnost, da je zaradi dolžnikovega odtujevanja, skrivanja ali kakšnega drugega razpolaganja s premoženjem uveljavitev terjatve onemogočena ali precej otežena (subjektivna nevarnost).

Sodišče izda **začasno odredbo za zavarovanje nedelarne terjatve** pod naslednjimi pogoji: če upnik izkaže za verjetno, da terjatev obstoji ali da mu bo terjatev zoper dolžnika nastala in če upnik verjetno izkaže vsaj eno izmed naslednjih predpostavk: nevarnost, da bo uveljavitev terjatve onemogočena ali precej otežena (objektivna nevarnost), da je odredba potrebna, da se prepreči uporaba sile ali nastanek težko nadomestljive škode; da dolžnik z izdajo začasne odredbe, če bi se tekom postopka izkazala za neutemeljeno, ne bi utrpel hujših neugodnih posledic od tistih, ki bi brez izdaje začasne odredbe nastale upniku.

V obeh primerih (začasnih odredbah za zavarovanje denarne terjatve in začasnih odredbah za zavarovanje nedelarne terjatve) upnik ni dolžan dokazovati nevarnosti, če izkaže za verjetno, da bi dolžnik s predlagano odredbo pretrpel le neznatno škodo. V obeh primerih pa se šteje, da je nevarnost podana, če naj bi bila terjatev uveljavljena v tujini, razen če naj bi se terjatev uveljavljala v drugi državi članici Evropske unije.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Predmet predhodnih odredb in začasnih odredb je lahko kakršnokoli dolžnikovo premoženje npr. denarna sredstva na bančnih računih, premičnine, registrirana prevozna sredstva, nepremičnine in druge premoženjske pravice, v kolikor ne gre za stvari, ki so z zakonom izvzete iz izvršbe oziroma v kolikor ni zakonsko omejena pravica na izvršbo na stvari (npr. stvari, ki niso v prometu, rudno bogastvo, stvari, ki so dolžniku nujno potrebne za opravljanje javne službe...)

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Predhodne odredbe: Sodišče lahko odredi naslednje predhodne odredbe: rubež premičnin in vpis rubeža v register , če se ta vodi; rubež denarne terjatve ali terjatve, da se izročijo stvari; rubež drugih premoženjskih oziroma materialnih pravic; rubež denarnega zneska na dolžnikovem računu pri organizaciji za plačilni promet; vpis zastavne pravice v sodnem registru na deležu družbenika v družbi oziroma v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev na nematerializiranem vrednostnem papirju; predznanbo zastavne pravice na dolžnikovi nepremičnini ali na pravici, vknjiženi na nepremičnini.

Sodišče lahko dovoli prodajo zarubljenih premičnih stvari, če se hitro kvarijo ali če je nevarnost, da bi njihova cena občutno padla, pri čemer se prodaja zarubljenih stvari se opravi po določbah ZIZ o izvršbi na premičnine.

Če je sodišče s predhodno odredbo zarubilo terjatev, lahko na upnikov ali dolžnikov predlog dovoli, da se prepovedana terjatev prenese na upnika v izterjavo, kadar je nevarnost, da se sicer zaradi zamude pri uveljavitvi ne bo mogla izterjati ali da bo izgubljena pravica do regresa proti komu drugemu.

Znesek, ki se dobi s prodajo stvari ali z izterjavo terjatve, hrani sodišče, dokler predhodna odredba ne preneha ali dokler upnik ne predlaga izvršbe, vendar največ trideset dni od dneva, ko postane terjatev izvršljiva

Začasne odredbe: *Začasne odredbe za zavarovanje denarnih terjatev* so lahko vsi ukrepi, s katerimi je mogoče doseči namen zavarovanja in so lahko glede na cilj, ki se z njimi zasleduje, samo zavarovalne narave. Zakon primeroma našteva naslednje vrste začasnih odredb za zavarovanje denarnih terjatev: prepoved, da dolжник ne sme razpolagati s premičninami, in hrambo teh stvari; prepoved, da dolжник ne sme odtujiti ali obremeniti svoje nepremičnine ali stvarnih pravic, ki so v njegovo korist vknjižene na nepremičnini, z vknjižbo te prepovedi v zemljiški knjigi; prepoved dolžnikovemu dolžniku, da dolžniku ne sme izplačati terjatve ali mu izročiti stvari, ter prepoved dolžniku, da ne sme sprejeti stvari, izterjati terjatve ali razpolagati z njimi; nalog organizaciji za plačilni promet, da mora dolžniku ali komu drugemu po dolžnikovemu nalogu odrediti izplačilo denarnega zneska, za katerega je izdalo začasno odredbo, z dolžnikovega računa.

Začasne odredbe za zavarovanje nedenarnih terjatev so lahko prav tako vsi ukrepi, s katerimi je mogoče doseči namen zavarovanja in so lahko glede na cilj, ki se z njimi zasleduje zavarovalne ali regulacijske narave. Zakon primeroma našteva naslednje vrste začasnih odredb za zavarovanje nedenarnih terjatev: prepoved odtujitve in obremenitve premičnin, na katere meri terjatev, ter hrambo teh stvari; prepoved odtujitve in obremenitve nepremičnine, na katero meri terjatev z vknjižbo prepovedi v zemljiški knjigi; prepoved dolžniku, da ne sme storiti ničesar, kar bi lahko povzročilo škodo upniku, oziroma prepoved, da ne sme nič spremeniti na stvareh, na katere meri terjatev ter odreditev denarne kazni za primer kršitve prepovedi; prepoved dolžnikovemu dolžniku, da ne sme izročiti dolžniku stvari, na katere meri terjatev; plačevanje nadomestila plače delavcu, dokler traja spor o nezakonitosti odločbe o prenehanju delovnega razmerja, če je to potrebno za preživljanje delavca in oseb, ki jih je ta po zakonu dolžan preživljati.

Kadar je sklep o začasni odredbi izdan v pravnem ali kakšnem drugem postopku, ima učinek sklepa o izvršbi in je z njim mogoče poseči le v sfero dolžnika, ne pa koga tretjega. Izdaja začasne odredbe tako nima za posledico nastanka zastavne pravice na predmetu zavarovanja.

Iz navedenega izhaja, da začasna odredba, s katero je npr. odredjena prepoved razpolaganja s predmetom zavarovanja, ne preprečuje pravnih posegov drugi osebi na ta predmet (npr. v postopkih izvršbe). Posledica dolžnikovega nespoštovanja takšne začasne odredbe je zgolj upnikova pravica do izpodbijanja pravnih dejanj, storjenih v škodo upnikov, po splošnih pravilih obligacijskega prava. Pridobitelj stvari, s katero dolжник ni smel razpolagati, je v teh primerih varovan, če je stvar pridobil v dobri veri (ker mu ni bilo in ni moglo biti znano, da gre za dejanje v škodo upnika). Če pridobitelj stvar ni pridobil v dobri veri, izgubi pravno dejanje učinek le proti upniku (tožniku) in sicer toliko, kolikor je potrebno za poplačilo njegove terjatve.

Kadar dolжник prekrši začasno odredbo, je tudi kazensko odgovoren za kaznivo dejanje oškodovanja tujih pravic. Dolžniku, ki krši začasno odredbo, lahko izvršilno sodišče odredi tudi denarno kazen. Dolжник pa ima pravico zahtevati od upnika povračilo škode, ki mu je bila prizadejana z začasno odredbo, ki je bila neutemeljena, ali je upnik ni upravičil.

Z začasno odredbo se lahko naloži tudi izplačilno prepoved dolžnikovemu dolžniku (npr. banki). V tem primeru prepoved učinkuje od trenutka, ko je sporočena dolžnikovemu dolžniku. Od prejema prepovedi slednji ne more veljavno izpolniti svoje obveznosti dolžniku, upniku pa je lahko tudi odškodninsko odgovoren. V postopkih za izdajo začasnih odredb lahko banka razkrije informacije o obstoju in številki transakcijskih računov oziroma drugih terjatev dolžnika do nje le na zahtevo sodišča. Ne glede na to pa so podatki o številkah in blokadah transakcijskih računov pravnih oseb javno dostopni na spletnih straneh Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

V sklepu o *predhodni odredbi*, ki ga izda sodišče, morajo biti med drugim navedeni znesek zavarovane terjatve z obrestmi in stroški ter odredeno zavarovanje **in čas, za katerega jo sodišče dovoljuje**, pri čemer sme predhodna odredba sme trajati *največ še petnajst dni po nastopu pogojev za izvršbo*.

Čas veljavnosti *začasne odredbe* ni določen z zakonom, temveč ga določi sodišče v sklepu, s katerim jo je odredilo. Če se odredba izda pred vložitvijo tožbe oziroma začetkom kakšnega drugega postopka, ali če se izda odredbo v zavarovanje terjatve, ki še ni nastala, določi sodišče upniku rok, v katerem mora začeti postopek oziroma vložiti tožbo. Če potem upnik v tem roku ne vloži tožbe ali začne postopka, sodišče ustavi postopek. Začasne odredbe lahko veljajo tudi po dnevu izdaje sodne odločbe, v zvezi s katero so izdane.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Zoper sklep o predhodni odredbi in zoper sklep o začasni odredbi lahko dolжник v roku 8 dni od vročitve sklepa vloži ugovor pri tistem sodišču, ki je izdalo sklep o predhodni odredbi oziroma o začasni odredbi. Slednje potem tudi odloči o samem ugovoru.

Zoper odločitev sodišča o ugovoru in zoper sklep o zavrnitvi predloga za izdajo začasne odredbe lahko dolжник oziroma upnik pri tistem sodišču, ki je izdalo ta sklep, v roku 8 dni od vročitve sklepa vložita pritožbo, o kateri odloča sodišče druge stopnje. Ugovor in pritožba praviloma ne zadržita postopka.

Sorodne povezave

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

<https://www.uradni-list.si/>

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<http://www.sodisce.si/>

<http://www.ajpes.si/>

Zadnja posodobitev: 27/03/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Slovaška

1 Katere so različne vrste ukrepov?

V slovaškem pravu so priznani pojmi „nujni ukrepi“, „ukrepi zavarovanja“ in „zavarovanje dokazov“. Ustrezne določbe vsebujejo člen 324 in naslednji zakona št. 160/2015, tj. zakonika o civilnem pravnem postopku, in – za posebne postopke – člen 360 in naslednji zakona št. 161/2015, tj. zakonika o civilnem nepravdnem postopku.

V okviru ukrepa zavarovanja lahko sodišče obremeni dolžnikovo imetje, pravice ali drugo premoženje, da zavaruje denarno terjatev upnika, kadar obstaja bojazen, da bo izvršitev ogrožena.

Nujni ukrep sodišče odredi, kadar je treba takoj urediti razmere ali kadar obstaja bojazen, da bo izvršitev onemogočena, in če cilja, ki se uresničuje, ni mogoče doseči z ukrepom zavarovanja. S tako odločitvijo se lahko tudi zagotovi učinkovitost prihodnje izvršitve sodne odločbe.

Zavarovanje dokazov omogoča, da se dokazi (vseh vrst, ne glede na to, ali jih je podala priča, izvedenec ali podobno) pred začetkom postopka zavarujejo na podlagi vloženega predloga – ne na pobudo sodišča. Pričakuje se, da lahko ta predlog vloži oseba s procesnim upravičenjem za vložitev predloga za začetek postopka, v katerem se lahko uporabijo rezultati zavarovanja dokazov.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Nujni ukrep ali ukrep zavarovanja odredi okrožno sodišče, ki je stvarno pristojno za odločanje v zadevi.

Sodišče odredi nujni ukrep ali ukrep zavarovanja na podlagi vloženega predloga. Predloga ni treba vložiti, kadar se nujni ukrep ali ukrep zavarovanja nanaša na postopek, ki ga lahko sodišče začne po uradni dolžnosti.

Obvezno pravno zastopanje ni predpisano z zakonom.

V skladu z ustreznim zakonom se za vložitev predloga za odreditev ali prenehanje ukrepa zaračuna sodna taksa v višini 33 EUR.

Za zavarovanje dokazov se sodna taksa ne plača. Stroške dokazov, ki se ne krijejo s predujmom, plača država. Vendar lahko sodišče stranki, ki ni upravičena do oprostitve plačila sodnih taks, odredi, naj položi predujem za stroške dokazov, pri čemer je upravičena do poznejšega povračila.

Zakon tudi v tem primeru ne določa obveznega pravnega zastopanja.

Dokazi se lahko tako zavarujejo v pravnih in nepravdnih postopkih.

2.2 Glavni pogoji

Sodišče lahko odredi nujne ukrepe pred postopkom, med njim ali po njem. Pri ukrepih zavarovanja se obremenitev naloži z izdajo naloga za ukrep zavarovanja.

Pred postopkom v glavni stvari, med njim in po njem se lahko dokazi zavarujejo na podlagi vloženega predloga, kadar obstaja bojazen, da dokazov pozneje sploh ne bo mogoče pridobiti ali jih bo zelo težko pridobiti. Zavarovanje dokazov je v pristojnosti sodišča, ki je stvarno pristojno za odločanje v zadevi, ali sodišča, na območju pristojnosti katerega je mogoče najti dokaze, ki so ogroženi. Zakonik o civilnem pravnem postopku poleg splošnih določb vsebuje tudi posebne določbe o zavarovanju dokazov v zadevah s področja intelektualne lastnine.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Sodišče lahko naloži nujni ukrep, s katerim od stranke zlasti zahteva:

- (a) naj plačuje preživnino v potrebnem obsegu;
- (b) naj otroka preda v varstvo in vzgojo drugemu staršu ali osebi, ki jo je določilo sodišče;
- (c) naj zagotovi vsaj del plače, če je zaposlena, kadar vložnik predloga iz resnih razlogov ni zaposlen;
- (d) naj da znesek denarja ali premoženje v sodno hrambo;
- (e) naj ne razpolaga z določenim premoženjem ali pravicami;
- (f) naj izvede določeno dejanje, se tega dejanja vzdrži ali ga dopusti;
- (g) naj začasno ne vstopa v hišo ali stanovanje, v katerem prebiva bližnja oseba ali oseba, ki je v njeni oskrbi ali varstvu ter v zvezi s katero obstaja utemeljen sum nasilja;
- (h) naj se vzdrži ravnanja, s katerim bi kršila ali ogrozila pravico intelektualne lastnine.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Opredelitve vrst nujnih ukrepov so mišljene kot primeri, kar pomeni, da lahko sodišče nujne ukrepe odredi tudi na drugih področjih.

Nujni ukrep ali ukrep zavarovanja, v okviru katerega se mora stranka vzdržati razpolaganja s premoženjem ali pravicami, pomeni prepoved razpolaganja s premoženjem ali pravicami, kadar na primer obstaja bojazen, da bi jih toženec lahko zapravil (jih prenesel na drugo osebo, uničil ali poškodoval itd.).

Sodišče lahko o nujnem ukrepu ali ukrepu zavarovanja odloči, ne da bi zaslišalo stranke. Povedano drugače, ni nujno, da pred izdajo odločbe stranke zasliši.

Gre za načelo, povezano z dejstvom, da bi zaslišanje lahko ogrozilo cilj nujnega ukrepa in ukrepa zavarovanja, ter z dejstvom, da se pri takem sodnem dejanju dokazi načeloma ne pridobivajo. To pa ne pomeni, da sodišče ne more odrediti zaslišanja strank. Če to stori, mora upoštevati vsa pravila v zvezi s pridobivanjem dokazov med postopkom. Če sodišče pridobiva dokaze samo v obliki listin, se taki dokazi ne pridobijo na javnem zaslišanju, temveč uveljavi diskrecijsko pravico, ne da bi komuniciralo s strankami.

Nujni ukrep je izvršljiv ob vročitvi, razen če ni s posebno zakonodajo drugače določeno.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Nujni ukrep ali ukrep zavarovanja preneha:

- (a) z iztekom obdobja, za katero je bil odrejen;
- (b) če je bil odrejen po začetku postopka v glavni stvari in prvostopenjsko sodišče ali pritožbeno sodišče tožbo zavrne ali ustavi postopek;
- (c) če sodišče v sodbi določi rok za vložitev zahtevka v postopku v glavni stvari, vendar v navedenem roku tak zahtevek ni vložen;
- (d) če sodišče ugotovi tožbi v postopku v glavni stvari;
- (e) ko ni več nujen glede na stanje izvršitve.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Pritožba zoper odredbo za nujni ukrep ali ukrep zavarovanja je dopustna. Za odločanje o pravnem sredstvu je pristojno pritožbeno sodišče s stvarno pristojnostjo, tj. drugostopenjsko sodišče, nadrejeno prvostopenjskemu sodišču, ki je odredilo nujni ukrep ali ukrep zavarovanja.

Pritožbe se v 15 dneh po vročitvi sodbe vložijo pri sodišču, ki je izdalo sodbo, zoper katero se vlaga pritožba. Vložitev pritožbe nima odločilnega učinka.

Zadnja posodobitev: 16/02/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Finska

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Na Finskem lahko upniki ali drugi tožniki v civilnem ali gospodarskem postopku dosežejo ukrepe zavarovanja v svojo korist. Namen ukrepov zavarovanja je zagotoviti, da bo mogoče izvršiti sodno odločbo, ki bo pozneje izdana v zadevi v glavni stvari. Določbe o odreditvi ukrepov zavarovanja so določene v poglavju 7 zakona o sodnem postopku (*oikeudenkäymiskaari*), določbe o izvršitvi sodnih odločb pa v poglavju 8 zakona o izvršbi (*ulosottokaari*). Obstajajo tri vrste takih ukrepov zavarovanja:

rubež za zavarovanje dolga;

rubež za zavarovanje lastništva ali druge tako imenovane prednostne pravice in

drugi ukrepi zavarovanja (splošni ukrepi zavarovanja).

Ti ukrepi zavarovanja, ki so na voljo v vseh vrstah civilnih zadev, so opisani v nadaljevanju. Obstajajo tudi ukrepi zavarovanja, ki so na voljo v nekaterih vrstah sporov v skladu s posebno zakonodajo. To so na primer ukrepi zavarovanja za zavarovanje dokazov v civilnih zadevah v zvezi s pravicami industrijske lastnine in avtorskimi pravicami. V kazenskih zadevah se lahko uporabi zakon o prisilnih ukrepih (*pakkokeinolaki*). Prisilni ukrepi iz zakona vključujejo rubež, omejitve razpolaganja in zaplembo.

Obstaja razlika med ukrepi zavarovanja in predhodno (začasno) izvršitvijo sodnih odločb v civilnih zadevah. Zadnje se nanaša na izvršitev sodne odločbe, preden ta postane pravnomočna in pritožba zoper njo ni več mogoča. Sodna odločba v civilni zadevi, ki še ni pravnomočna, je običajno neposredno pravno

izvršljiva, vendar izvršitve običajno ni mogoče opraviti v celoti. Na primer, premoženje dolžnika se lahko na podlagi nepravnomočne sodne odločbe sodišča prve stopnje o zapadlih dolgovi zarubi, če dolžnik za dolgove ne položi varščine. Po drugi strani pa se lahko zarubljeno premoženje proda in iztržek nakaže upniku le, če upnik položi varščino. Nasprotno so zamudne sodbe takoj v celoti izvršljive.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

O odreditvi zgoraj navedenih ukrepov zavarovanja odločajo splošna sodišča, pri čemer okrožna sodišča (*käräjäoikeus*) delujejo kot sodišča prve stopnje. Ukrepe zavarovanja, ki jih odredi sodišče, izvršujejo sodni izvršitelji. Predlogi za ukrepe zavarovanja se vložijo pri sodišču, pri katerem poteka postopek v zadevi v glavni stvari. Če se postopek še ni začel, je treba predlog za ukrepe zavarovanja vložiti pri okrožnem sodišču, pri katerem je treba vložiti tudi tožbo v zadevi v glavni stvari.

Sodišče ne more dokončno ugoditi predlogu za ukrepe zavarovanja, ne da tožencu ne bi omogočilo zaslišanja. Vendar lahko predlogu tožnika začasne ukrepe zavarovanja ugotovi brez zaslišanja druge stranke, če bi lahko bil sicer namen ukrepa zavarovanja ogrožen. V praksi se lahko ukrepi zavarovanja dosežejo zelo hitro. Začasne odredbe so veljavne do sprejetja nasprotne odločitve.

Če ima tožnik že izvršilni naslov, vendar postopka izvršbe ni mogoče začeti takoj, lahko sodni izvršitelj pod nekaterimi pogoji neposredno odobri začasne ukrepe zavarovanja. V nadaljevanju bodo obravnavani le ukrepi zavarovanja, ki jih odredi sodišče.

2.2 Glavni pogoji

Zahtevi za odreditev rubeža za zavarovanje dolga ali prednostne pravice sta naslednji:

tožnik mora dovolj prepričljivo dokazati, da mu toženec dolguje dolg, ki se lahko zarubi, ali da ima prednostno pravico do določenega premoženja, in obstajati mora nevarnost, da bo toženec s svojim ravnanjem ogrozil dolg, ki ga dolguje tožniku, ali tožnikovo pravico.

Za druge ukrepe zavarovanja se prav tako zahteva dokaz *prima facie* o drugi pravici in nevarnosti, da bi toženec kršil navedeno pravico.

Preden se lahko ukrepi zavarovanja izvršijo, mora tožnik položiti varščino pri sodnem izvršitelju.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Ukrepi zavarovanja se lahko odredijo za vse vrste premoženja. Če je namen rubeža zavarovati dolg, sodišče odredi rubež premičnin ali nepremičnin, ki so v lasti toženca, v vrednosti dolga do tožnika. Sodni izvršitelj nato odloči, kateri deli toženčevega premoženja bodo zarubljeni. Če je namen rubeža zavarovati prednostno pravico, sodišče odredi rubež določenega premoženja, za katerega velja pravica, sodni izvršitelj pa izvrši sklep zoper navedeno premoženje.

Sodišče lahko z ukrepi zavarovanja:

tožencu ob zagroženih kazni prepove določeno ravnanje ali ukvarjanje z določeno dejavnostjo;

tožencu ob zagroženih kazni odredi določeno ravnanje;

tožniku dovoli, da nekaj stori ali naroči, da se nekaj stori;

odredi, da se toženčevo premoženje prenese v last ali skrbništvo zastopnika; ali

odredi drug ukrep zavarovanja, potreben za zavarovanje tožnikovih pravic.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Ko je sklep o rubežu premoženja izvršen, dolžnik izgubi pravico do razpolaganja s premoženjem. Razpolaganje s premoženjem, ki je predmet rubeža, je kaznivo dejanje. Kadar so zarubljena sredstva na dolžnikovem bančnem računu, banka ne sme sredstev z dolžnikovega bančnega računa izplačati nikomur, razen sodnemu izvršitelju. Vendar sklep o rubežu osebi, ki je predlagala ta ukrep, ne podeljuje nobene prednostne pravice do zarubljenih sredstev glede na druge dolžnikove upnike.

Učinki drugih ukrepov zavarovanja so odvisni od vrste ukrepov.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Tožnik mora v enem mesecu od izdaje odločbe o ukrepih zavarovanja vložiti tožbo v zadevi v glavni stvari pri sodišču ali začeti drug postopek, ki lahko privede do izvršljive odločbe, kot je arbitražna. Če tega ne stori, se ukrepi zavarovanja prekličejo. Ukrepi zavarovanja se lahko prekličejo tudi, če razlogi, na podlagi katerih so bili odrejeni, ne obstajajo več. Ko sodišče odloči v zadevi v glavni stvari, mora sočasno odločiti o ukrepih zavarovanja.

Za stroške, nastale zaradi ukrepov zavarovanja, je prvotno odgovoren tožnik. Če se ukrepi zavarovanja izkažejo za neutemeljene, je tožnik odgovoren za škodo, ki jo je toženec utrpel zaradi ukrepov, ne glede na to, ali je dejansko kriv za škodo ali ne. Tožnik mora za kritje te možnosti pred izvršitvijo ukrepov zavarovanja položiti varščino. Po drugi strani pa lahko toženec na splošno prepreči izvršitev ukrepov zavarovanja, tako da položi varščino.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Zoper odločbe sodišča o ukrepih zavarovanja se je mogoče pritožiti pri višjem sodišču, tj. pritožbenem sodišču (*hovioikeus*) ali vrhovnem sodišču (*korkein oikeus*). Vložitev pritožbe ne zadrži izvršitve odločbe, razen če pritožbeno sodišče odredi začasno ustavitev izvrševanja. Vendar se zoper odločbo o začasnih ukrepih zavarovanja ni mogoče pritožiti.

Pritožbe zoper ukrepe ali odločbe sodnega izvršitelja v zvezi z izvršitvijo ukrepov zavarovanja obravnavajo okrožna sodišča. Pravico do pritožbe imajo tudi tretje osebe, ki menijo, da je bilo njihovo premoženje zarubljeno zaradi dolžnikovega dolga.

Zadnja posodobitev: 04/01/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Švedska

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Temeljne določbe o ukrepih zavarovanja v civilnih zadevah vsebuje poglavje 15 švedskega zakonika o sodnem postopku („rättegångsbalken“). Praviloma velja, da izvršilnega ukrepa v zvezi s civilnopravnim zahtevkom ni mogoče sprejeti, dokler sodišče ne odloči v zadevi. Določbe o ukrepih zavarovanja so izjema od tega pravila. Njihov splošni cilj je zagotoviti, da stranka, ki v postopku ne uspe, po izdaji sodne odločbe naredi, kar se od nje zahteva.

Najpogostejši ukrep zavarovanja je zaseg, kar pomeni, da vložnik zahteva, naj se nasprotni stranki odvzame določeno premoženje ali se ji kako drugače odvzame pravica do razpolaganja s tem premoženjem.

V skladu členom 1 poglavja 15 švedskega zakonika o sodnem postopku se lahko zaseg odredi za zagotovitev poznejše izvršitve sodne odločbe v zvezi z zahtevkom. Praviloma se mora sklep o zasegu v skladu s to določbo glasiti tako, da se zaseže dolžnikovo premoženje v vrednosti določenega opredeljenega zneska, ki se zahteva. Izjemoma se lahko v sklepu navede, katero premoženje je lahko predmet izvršbe.

Zaseg se lahko odredi tudi za zagotovitev prihodnje izvršitve sodne odločbe v zvezi s prednostno pravico do določenega premoženja (člen 2 poglavja 15 švedskega zakonika o sodnem postopku). Med takimi sodnimi odločbami so odločbe, s katerimi se ugotovi, da ima tožnik prednostno pravico do določenih deležev, in odločbe, v skladu s katerimi je toženec dolžan takoj predati deleže.

Člen 3 poglavja 5 švedskega zakonika o sodnem postopku vsebuje splošno določbo o pravici sodišča, da določi primeren ukrep za zavarovanje pravic vložnika. Ta določba se uporabi na primer za sodne prepovedi. Šteje se, da na področje uporabe te določbe spada tudi zahtevki za potrditev, da toženec nima pravice razpolagati z zadevnim blagom, navedenim v konkurenčni klavzuli.

Poleg tega lahko sodišče v skladu s členom 4 poglavja 15 švedskega zakonika o sodnem postopku v primeru prednostne pravice do zadevnega premoženja odredi vrnitev odtujenega premoženja itd.

Pododstavek 3 člena 5 poglavja 15 švedskega zakonika o sodnem postopku določa tudi, da se lahko pod določenimi pogoji odredi začasen ukrep zavarovanja.

Poleg tega veljajo tudi posebne določbe v zvezi z ukrepi zavarovanja na nekaterih posebnih področjih, npr. na področju patentnega prava.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Odločbe o ukrepih zavarovanja izda sodišče, pred katerim poteka sodni postopek. Če sodni postopek v zadevi še ne teče, se večinoma uporabljajo enake določbe o sodni pristojnosti kot za civilnopravne zadeve na splošno.

Sodišče postopka v zvezi z ukrepi zavarovanja ne more začeti na svojo pobudo. Stranka, ki želi, da sodišče izda tako odločbo, mora zato vložiti zahtevek. Če sodni postopek v zadevi še ne teče, je treba zahtevek vložiti v pisni obliki.

Ni nujno, da vložniku pomaga ali ga zastopa odvetnik. Sodni postopek pred švedskimi sodišči je brezplačen, plačati je treba samo takso za vložitev zahtevka, ki je trenutno 450 SEK (približno 50 EUR).

2.2 Glavni pogoji

Za odobritev ukrepov v skladu s členi od 1 do 3 poglavja 15 švedskega zakonika o sodnem postopku („rättegångsbalken“) mora biti izpolnjen pogoj, da so lahko glavna vprašanja (npr. zahtevek v skladu s členom 1) predmet sodnega postopka ali drugega podobnega postopka (tudi arbitražnih postopkov).

Vrhovno sodišče („Högsta domstolen“) je odločilo, da se lahko zaseg ali drugi ukrepi zavarovanja v skladu s poglavjem 15 švedskega zakonika o sodnem postopku odobrijo tudi v zvezi z zahtevki, za obravnavo katerih so pristojna tuja sodišča, če je sodna odločba izvršljiva na Švedskem.

Za odobritev zasega v skladu s členi od 1 do 3 poglavja 15 švedskega zakonika o sodnem postopku morajo biti izpolnjeni tudi naslednji pogoji:

ena izmed zahtev je, da vložnik dokaže verjetne razloge za zahtevek zoper drugo osebo in da se za te razloge domneva, da bi bili lahko predmet sodnega postopka ali drugega podobnega postopka;

vložnik mora tudi dokazati, da obstaja „utemeljena bojazen“, da se bo nasprotna stranka s pobegom, preselitvijo premoženja ali kako drugače izognila obveznosti plačila dolga (člen 1), da bo nasprotna stranka premoženje preselila, precej zmanjšala njegovo vrednost ali se ga kako drugače znebila v škodo vložnika (člen 2), ali da bo nasprotna stranka z izvedbo nekaterih dejavnosti ali poslov, z izvedbo ali neizvedbo nekega ukrepa ali kako drugače vložniku preprečila ali otežila uveljavljanje njegove pravice ali pravic ali precej zmanjšala vrednost premoženja (člen 3);

pogoj za začasno odobritev ukrepa je tudi nevarnost škode v primeru zamude. To pomeni, da bo izvršitev odločbe ogrožena, če ukrep ne bo odobren takoj in brez zaslivanja nasprotne stranke. Če se ukrep odobri na ta način, je treba odločbo poslati strankama in od toženca zahtevati predložitev pripomb v zvezi z odločbo. Če sodišče prejme pripombe toženca, mora takoj obravnavati vprašanje nadaljnje veljavnosti ukrepa;

nazadnje mora vložnik za odobritev ukrepa položiti varščino za škodo, ki bi jo lahko utrpela nasprotna stranka. Če varščine ne more položiti, lahko pa izkaže posebne razloge za zahtevek, ga lahko sodišče razreši obveznosti pologa varščine.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Z izvršitvijo odločb o zasegu premoženja zaradi poplčila terjatev se zaseže premoženje do določene vrednosti. Za izvršbo na splošno veljajo enaka načela kot za zablembo. Vendar je prodaja premoženja izključena.

Načeloma se lahko med izvršbo zaseže kakršno koli premoženje, premično ali nepremično.

Nekaterih oblik premoženja ni dovoljeno zaseči. To velja za „beneficij“, kar med drugim vključuje:

oblačila in druge predmete, ki so namenjeni za osebno uporabo dolžnika, do razumne vrednosti;

pohištvo, gospodinjske aparate in drugo opremo, ki je nujna za dom in gospodinjstvo;

orodje in drugo opremo, ki so nujni za redno delo ali poklicno usposabljanje dolžnika;

osebno lastnino, npr. medalje in športna odličja, ki imajo za dolžnika tako osebno vrednost, da bi jih bilo nepravilno zarubiti.

Premoženje je lahko zaščiten tudi s posebnimi predpisi. To velja na primer pri odškodninah.

Zasega zaradi poplčila terjatev ni mogoče uporabiti za plačo itd., preden je ta izplačana in jo je mogoče zarubiti.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Če se premoženje zaseže zaradi dolgov, toženec premoženja ne sme prenesti ali kako drugače z njim razpolagati v škodo vložnika zahtevka. Švedski izvršilni organ („Kronofogdemyndigheten“) lahko vseeno dovoli izjeme od prepovedi razpolaganja, če so za to posebni razlogi. Za vsakršno razpolaganje, ki je v nasprotju s prepovedjo, je lahko oseba kazensko odgovorna.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Ko se odobri ukrep na podlagi členov od 1 do 3 poglavja 15 švedskega zakonika o sodnem postopku, mora vložnik, če se postopek še ni začel, postopek v zadevi začeti v enem mesecu od izdaje odločbe. Če je treba zahtevek obravnavati v okviru drugega postopka, mora vložnik ukrepati v skladu s pravili tega postopka.

Če se odobri začasen ukrep, je treba odločbo poslati strankama in od toženca zahtevati predložitev pripomb v zvezi z odločbo. Če sodišče prejme pripombe toženca, mora nemudoma obravnavati nadaljnjo veljavnost ukrepa.

Ukrep je treba takoj preklicati, če se po njegovi odobritvi položi varščina, ki izpolnjuje namen ukrepa.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

O ukrepih zavarovanja je treba odločiti z odločbo, ne glede na to, ali se obravnavajo kot procesno vprašanje v povezavi z obravnavo zadeve pred sodiščem ali pa je vprašanje ukrepov zavarovanja samostojno.

V obeh primerih se lahko stranka, zoper katero je bila odločba izdana, pritoži zoper odločbo v ločenem postopku. Pritožba zoper odločbo okrožnega sodišča („tingsrätt“) mora biti v pisni obliki, vložiti pa jo je treba v treh tednih po izdaji odločbe. Če odločba ni bila izdana na obravnavi in ni bilo na nobeni obravnavi naznanjeno, kdaj bo izdana odločba, se rok za pritožbo šteje od datuma, ko je pritožnik prejel odločbo. Pritožbo obravnava pritožbeno sodišče („hovrätt“), vendar jo je treba vložiti pri okrožnem sodišču („tingsrätt“).

Če okrožno sodišče zavrne zahtevek za ukrepe zavarovanja v civilni zadevi v skladu s poglavjem 15 švedskega zakonika o sodnem postopku („rättegångsbalken“) ali odločbo o takih ukrepih razveljavi, lahko pritožbeno sodišče takoj dovoli uporabo ukrepa do preklica. Če okrožno sodišče odobri tak ukrep ali dovoli izvršitev odločbe, čeprav še ni dokončna in pravnomočna, lahko pritožbeno sodišče nemudoma prepove izvršitev odločbe okrožnega sodišča do nadaljnjega.

Zadnja posodobitev: 06/09/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.